

Jó Pajtás

Fehér Noémi
szabadkai tanuló
rajza

Elindult, hogy megkeressen bennünket

Egyszer igen régen, több mint 2000 évvel ezelőtt az Úrsten nagyon megelégtelte azt, hogy a földön annyi bánat, betegség, boldogtalanság, szegénység van. Azt, hogy nem ismerték az emberek Őt, hogy nem ismerték jól. Elérkezettnek vélte az időt, hogy változtasson ezen, és belépjen az ember életébe. Közelebb akart kerülni hozzánk, láttatni, éreztetni akarta magát. Szólni akart. Három-négyezer évvel ezelőtt az Isten még olyan távolt volt az emberektől, hogy azok a nevét sem merték kiejteni a száján, egyedül a főpapok tehették ezt. Ha csak rágondoltak Istenre, összerendeztek. Félték Őt. (Innen ered az istenfélő szavunk is, csak ma már más értelemben használjuk.)

Az egyszerű emberek úgy gondoltak rá, mint aki csak büntetni tud. Ezért állandóan áldozatokat mutattak be neki engesztelésként az elkövetett bűnökért.

Távoli volt az Úr. Elérhetetlen. Hát elindult, hogy megkeressen bennünket. Elindult elérhetővé válni, emberré lenni:

„...az Isten elküldte Gábor angyalt egy szűzhöz, aki egy Dávid házából való férfinak, Józsefnek volt a jegyese, és Máriának hívták. Az angyal belépett hozzá és megszólította: »Üdvözlégy kegyelemmel teljes! Veled van az Úr! Áldottabb vagy minden asszonynál.« E szavak hallatára Mária meghökkent, és gondolkodni kezdett rajta, miféle köszönés ez. Az angyal így folytatta: »Ne félj, Mária! Kegyelmet találtál Istennél. Gyermeket fogansz, fiút szülsz, és Jézusnak fogod elnevezni. Fiad nagy lesz, és a Ma-

gasságos Fiának fogják hívni. Az Úr Isten neki adja atyjának, Dávidnak trónját és uralkodni fog Jákob házában örökké, s országának nem lesz vége.«» (Lk, 1, 26–34)

Mondanom sem kell, Mária, ez a fiatal zsidó lány mennyire megijedt ezektől a szavaktól. Nem igazán értette, mit kíván tőle az Úr, hiszen tanulatlan, egyszerű teremts volt. Mégis őt választotta Isten, hogy megszüljön az a gyermeket, aki aztán a benne hívők lelkének ura lesz. Megszülné az a gyermeket, aki egész lényében az Isten akaratát hordozza, aki megmutatja, hogyan kellene élnünk ahhoz, hogy igazán boldogok lehessünk. Aki majd megmutatja a módját, az egyetlen módját ennek.

Áldás volt rajta földi életének végéig. Amit tett, amihez ért, életre serkent. Amit tanított, az a mai napig gondolkodóba ejti az embereket. Ellentmondásos volt. Emberen túli, mégis emberi. Ezért valljuk istenembségét.

Azért jött, hogy megtanítsa ELNI bennünket. Orvosságot hozott a sok bajra, gyógyírt a reménytelenségre.

Örök életéről beszélt, a Mennyei országáról és Istenről, akit apucinak szólított, és aki a szeretet maga.

A korában élő emberek igen csodálkoztak azon, hogy beszélhet valaki így az Istenről. Míg mások Úrnak, Fenségesnek, Hatalmasnak nevezték Őt, és e szavak súlyától szinte a földbe süllyedtek, addig Jézus apucinak szólította. Vagyis arám nyelven szólva Abbának. Azért tette ezt, hogy mi, emberek ne féljünk tőle. Azért

tette, hogy szeressük Őt, ahogyan Ő szereti, és úgy éljünk, hogy belső fülünk mindig készen álljon meghallani a belső hangot, az Ő hangját. Mária, a fiatal zsidó lány mindezt nem értette, még csak nem is sejtette, de a belső hangot meghalló füle nyitva volt. Azt megértette, hogy sokkal nagyobb dolog fog megtörténni vele, mint amit ő fel tud fogni. Ezért csak ennyit válaszolt az Isten angyalának: „Az Úr szolgálója vagyok, teljesedjenek hát be rajtam szavaid.” (Lk, 1, 37–38)

Képzeljétek el azt, hogy ha mindenki, aki a világon él, úgy bízna magát az Istenre, mint Mária. Ha olyan szelíd volna és békétűrő, mint ő. Sohasem lenne többé háború, szegénység, szenvedés. Ez nem azt jelenti, hogy ténylegesen eltűnne a világból a testi-lelki gyötrelem. Nem. Hanem azt jelenti, hogy mindazt, amit az Úr ránk mér, másképpen fognánk föl, mint ahogyan most felfogjuk. Így a szenvedés sem szenvedés lenne, a betegség sem betegség, s a várakozások sem a kínok kínjai, hanem a remények reménye. Eljönne Isten országa, amint azt Jézus meg is ígérte. Hiszen már bennünk van.

Itt a karácsony. Mielőtt összelelkelnének szüleikkel, testvéreikkel a karácsonyfa előtt, és mielőtt kibontanátok ajándékaitokat, kottarászokat egy kicsit lelketek fiókjaiban, hátha ráleltetek arra a lángocskára, amely felgyújtja majd a lelketeket, hogy lobogjon az idők végezetéig. Addig, amíg a szeretet át nem szövi az egész világmindenséget.

Bogdán József atya

Békés karácsonyt, valamint sikerekben gazdag új esztendőt kívánunk minden tininek, a szülőknek, a pedagógusoknak, a terjesztőknek és a lap valamennyi barátjának, támogatójának.

A Jó Pajtás következő, szintén kettős száma január 17-én jelenik meg.

Hogyan ünnepel a szomszéd?

Szerb karácsonyi népszokások

Bár a húsvét kétségtől a kereszténység legnagyobb ünnepe, a karácsonyhoz mégis sokkal több hagyomány és szokás kapcsolódik. Ugyanúgy mint számunkra, a pravoszláv vallásúak számára is a karácsony a szeretet, a megértés, az összetartás, a megbékélés és az őszinteség ünnepe.

Hogyan, miként zajlik a szerb karácsony? Melyek az ezzel kapcsolatos szokások itt, Vajdaságban? Ezzel a kérdéssel kerestük fel egy korábbi karácsonykor az újvidéki Nagyboldogasszony-templomban Dušan Petrović professzort, esperest.

– Elsősorban is miért január 7-ére esik a pravoszláv karácsony?

A Julianus-kalendárium szerint mi is december 25-én ünnepeljük Jézus Krisztus születését, de a most általánosan használatos gregorián naptár szerint ez a nap **január 7-ére** esik, ekkor van a **szerb karácsony napja**.

– A pravoszlávoknál nincs fenyőfa. Helyette a fő szerepet a **Badnjak** kapta.

– Faluhelyen a házigazda a karácsonyt megelőző napon, tehát január 6-án a közeli erdőben vagy a ház körül kivág egy karvastagságú fát, ügyelve arra, hogy kelet felé dőljön. Az ágaktól megtisztított fatörzset este viszi be a házba, amikor már mindenki elvégezte a munkáját, és minden családtag jelen van. A Badnjakot, azaz a fát a tűzre teszi, és a későbbiek során, ha kell, egész éjszaka ügyel arra, hogy hajnalig is maradjon parazsa.

– A városokban lakó családok aligha vághatnak maguknak ki egy-egy fát...

– Természetesen. A városban élők a piacon vásárolnak egy-egy kévényi száraz tölgyfágot, s ezt viszik be a szobába, majd az ebéd-őloasztal alá helyezik.

– Mit jelképez a Badnjak égetése?

– Azt a tüzet, amely mellett a betlehemi barlangban (a pravoszláv egyház szerint Jé-

zus barlangban, nem istállóban született), az újszülött Jézus Krisztus melegedett. Magát a napot, tehát **január 6-át Badnji dannak**, az estét pedig **Badnje večenek** hívjuk.

– És a szalma bevitele mit jelent?

– A szalma bevitele és szétszórása a házban ugyancsak fontos karácsonyi esemény. A házigazda a szentesti vacsorát megelőző percekben szalmát hoz be, s így köszönti a családtagokat: „Dobro večē, čestitam van Badnje večel!” (Jó estét kívánok, köszöntöm a szentestét.) A háziasszony búza- és kukoricaszemet szór a férfitra, így kíván bőséges, gazdag termést.

– Mi következik ezután?

– A házigazda felszólítja a családtagokat, hogy együtt terítsék szét a szalmát – ki térdelve, ki guggolva, ki lehajolva – a szobában. A családtagok eközben – főleg persze gyerekek – állathangokat utánoznak, ami nagyjából annyit jelent: „Szaporodjék a baromfi, az állatállomány.”

– Tulajdonképpen miért hoznak szalmát a házba?

– A szalma arra a szalmára emlékeztet, amelyen Jézus Krisztus feküdt a jászolban.

– Most már jöhet a vacsora?

– Igen. Étkezés előtt azonban a házigazda négy diót markol fel az asztalról, és keresztirányban a négy égtáj felé hajít egyet-egyet. Az elsőt mindig kelet felé. Ezek után ima és egy karácsonyi ének következik, majd a szigorúan böjtös vacsora. A nálunk honos szokások szerint sóba-vízbe főtt bab, pogácsa, méz, dió és mákos tészta kerül az asztalra. A szentesti vacsora után senki sem hagyja el a házat, egészen a hajnali karácsonyi miséig.

– Ezek voltak tehát a Badnji dan eseményei. S hogyan telik a karácsony napja?

– Kora reggel – lehetőleg még sötétben, de legkésőbb nyolcig betoppan a **položajnik** (a magyar nyelvben nincs megfelelő kifejezés, nevezzük hát őt „első látogató”-nak.) A „Hristos se rodi, srećan Vam praznik!” (Megszületett Krisztus, boldog karácsonyt!) köszöntéssel nyit be, azonnal a kályhához lép, és megpiszkálja a még parázsló Badnjakot. A kipattanó rengeteg apró szikrából bőséges esztendőre, jó egészségre következtetnek a házbeliek. A položajnik egyébként általában valamelyik

Badnjak-égetés Belgrádban

szomszéd gyerek, akit a házbeliek almával, aszalt szilvával vagy narancssal jutalmaznak. Jövetele azokra a pásztorokra emlékeztet, akik Jézus Krisztus születésének hírére a barlangba siettek.

– Elmúlt a reggel, mi történik ezután?

– A háziasszony késedelem nélkül hozzálát a česnicának nevezett sütemény elkészítéséhez. Friss rétestésztát gyúr, ebből rétegezi a dióval, mazsolával töltött, mézzel édesített ínyencséget. És – ez a legfontosabb! – egy fémpénzt, érmét tesz a süteménybe úgy, hogy csak ő tudja, a tepszi melyik részén rejlik. A karácsonyi ebéd után minden családtag le-tör magának egy darabot a česnicából, s aki megtalálja a fémpénzt, az a hiedelem szerint egész évben boldog lesz. Az érmét később a családi háziszent képére (ikona) teszik, s az ott marad a következő karácsonyig. A karácsonyi ebédhez tartozik még a karácsonyi kalács is, amit sós, kelt tésztából sütnék. A kalácsot a házigazda valamelyik családtag segédletével több darabra téri.

– Karácsony napján sem szokás vendégségbe menni?

– Karácsony napján is együtt marad a család, csak a reggeli istentiszteletre mennek el. Karácsony alkalmából egyébként a haragban levők – hisz ez a szeretet ünnepe! –, ha csak egy mód van rá, kibékülnek.

– A pravoszláv karácsonyi szokások ezek szerint mellőzik a szentesti ajándékozást?

– Igen. Legalább is itt, a mi vidékünkön. Az egyetlen megajándékozott személy a karácsony reggelén betoppanó položajnik. Bár őt rendszerint előre kiszemeli a házigazda, ha valaki megelőzi, az lép a položajnik fontos szerepébe. Felnőtt személynek ekkor törülközőt, inget adnak ajándékba a vendéglátók...

Božićni kolač

Česnica

Németh István

Mariska

Karácsonyra kellett volna megírni, mert nagyon oda illő lett volna minden karácsonyfa alá, ezüstbe, aranyba csomagolva.

Mariska egy idős, magányos falusi néni, sok hozzá hasonló van, de nemigen vesszük őket észre, hiszen ők maguk is észrevétlenül élnek, megbújva magányukban, teremtettséjükben, ahol bizonyára nagyon jól érzik magukat, és talán még boldogok is.

Mariska bizonyára az.

Annak ellenére, vagy éppen azért, mert egész élete abban az észrevétlenségben, teremtettséjükben morzsolódik.

A szülein és a testvérein kívül soha senkije sem volt. A szülei már rég meghaltak, egyik testvére elköltözött a faluból, a másik meghalt, Mariska egyes-egyedül maradt. Talán még nyugdíja sincs, honnan is lenne egy magányos nénikének, esetleg a megboldogult férje után, de Mariska nem ment férjhez soha, így öregkorára teljesen magára maradt. Nincsenek hát gyerekei, akikkel most kedvre civakodhatna, unokái sincsenek, akik elkerülnék a háza táját, nincs hát senkije, talán még kutyája sem, csak a háza a megszokott csendjével és az a kis kertje, amelynek a jóvedelméből tartja el magát. A kertben terem saláta, paradicsom, krumpli, minden, ami kell a konyhára, még virág is, kevés gyümölcs, földieper, csodálatosan gazdag tud lenni egy ilyen kertecske, ha szeretik és ápolják, el tudja tartani a gondozóját.

Mariska ebben a teremtettséjükben mégsincs egyedül. Szomszédai vannak, ott ragyog felette a nap, s az ég csillagai éppúgy az övéi is, mint azoké, akik a csillagok mellé kaptak még élettársat, gyerekeket, unokákat s egyéb kincseket. Mariska egyébként kincsekben nem szűkölködik.

Nem csodálkoznék, ha egyszer az utca gyerekei elneveznék Kincses Mariskának. Talán magukban már el is nevezték.

Mariska különben a nagy angol tollára való, Dickensére, de a Dickensek már megtették a maguk dolgát, s elmentek. Mariskák viszont mindig voltak, és lesznek is. Csak nem mindig fordítunk rájuk kellő figyelmet. Nem is azért vannak, hogy a figyelem központjában álljanak. Azt a helyet már lefoglalták maguknak a nagy és híres emberek, Mariska nem híres ember, észrevétlen az észrevétlenek között. Annál nagyobb. Ám a nagyok között is észrevétlen.

Karácsony volt, s karácsony előestéjén kellett volna felkeresni, ha tudtunk volna szép szándékáról, pedig nem ez volt az első karácsony, amikor Mariska sorban megajándékozta utcájának gyermekeit.

Nem kellene ezt most világgá kiáltani, nem is kiáltom világgá, csak itt mondom

el, itt dadogom el, hogy annyi csúfság és gonoszság, akkora önzés és hatalomvágy mellett létezik, él, megmaradt még mindig valami, aminek láttán vagy hallatán az ember, ha egy pillanatra is, jó érzéssel gondolhat önmagára.

Mert talán valahol nagyon mélyen, az irigység és a kapzsiság vastag rétegei alatt mibennünk is ott rejtőzködik az a valami, ami Mariskában oly szépen tud megszólalni.

Az ünnep ígéje.

Mondom, karácsonyra kellett volna megírni, miként készíti titokban, az ünnep előtti csendben, az ő teremtettséjükben az utcája gyerekeinek a szeretetsomagokat. Kicsiny kertjének megtakarított, összekuporgatott jóvedelméből. Bizonyára sok hasonló Mariska lehet még közöttünk. S miért ne lehetne joguk nekik is, akiknek az égvilágon senkijük sincs, megajándékozni azokat, akiket szeretnek, s akik mindenkor a folytatás, a jövő reménységei?

Éljenek, s legyenek közöttünk, csak így, a maguk módján, észrevétlenül, az idők végezetéig.

(1995)

Második alkalommal szervezték meg Udvarnokon, Szűcs Imre szülőfalujában a költőről elnevezett versmondó versenyt.

Az óbecsei Petőfi Sándor iskolások jól szerepeltek a megmérettetésen: ketten különdíjban részesültek, egy tanuló pedig harmadik helyezést ért el.

Habár már december van, gyönyörű napsütéses időben az iskola felé karikázom, hogy elbeszélgessek a tanító nénivel, Turzai Valériával, tanítványával, a harmadikos **SZEMENDRI TAMÁS** különdíjassal, s Benák Erzsébet magyartanárnővel, a hatodikos **Kiskomáromi Zsomborral**, és a nyolcadikos **Dániel Valentinával**, aki harmadik helyezést ért el az ő kategóriájában.

Útközben sok minden megfordul a fejemben: ezek szerint a mai, számítógépes világban is szeretik a gyerekek a verseket. Valamikor az én diákjaim is remekeltek a szavalóversenyeken. Volt, hogy két szavalóm is ott volt Velika Planán, a köztársasági versenyen. Még ma is szívesen gondolok vissza azokra a tanítványaimra, kik szerettek szavalni, s szép eredményeket értek el: Tari Terézre, Varga Izabellára, Topolcsányi Laurára, Mészáros Árpádra, akik ma már elismert színészek. Azután Tözsér Gabriella, Becsei Árpád, Szőnyi Anna, Tari Zsófi, Tamás Klára, Kiss Izabella, Pálkás Gabriella, Rajslí Tünde, valamennyien magyartanárként, óvónőként, tanítónőként a vers megszeretetésére törekednek ma is... Őket talán sosem fogom elfelejteni...

Ezekkel a gondolatokkal érek az iskolámba. A tanító néni, a magyartanárnő és a tanítványaik már várnak rám, s örömmel mesélik élményeiket.

Kevés volt az idő, hogy megrendeljük, megvásárolják Bogdán József Bíborbogár című kötetét, így a könyvtárban lévő kötetből válogatták, meg az internetről töltötték le a verseket.

– Mi a Károkatonák című verset választottuk a Szederinda című kötetből, ami a könyvtárunkban is megtalálható – mondja elsőként a tanító néni. – Természetrájrórán már tanultunk a károkatonákról, itt a Tiszán is láhattuk őket a nyáron. Mikor ajánlottam Tamásnak, neki is tetszett. Különben Tamás nagyon értelmes, szeret szerepelni, szép eredményt elérni. Jó vele foglalkozni. A népmesemondó versenyen is fölépített, de ott nem ért el helyezést, s ez a különdíj nagyon jól jött...

– Igen, nagyon örültem a különdíjnak – meséli Tamás –, s annak is, hogy sok szép könyvet, díszoklevelet kaptam. Meg sokan gratuláltak... Végül is tanultam is ebből a versből, mégpedig azt, hogy a károkatonát másképpen kormoránnak hívják. Élmény volt találkozni a költővel, aki Isten ékszereinek nevezett minket! Le is fényképeztünk vele. A verseny után megtanultunk kancsikázni. Ketőt is csattintottam.

– Mi az internetről töltöttük le az Anyám, Magyarország című költeményt – folytatja a tanárnő a beszélgetést –, ugyanis Zsombor

Arany Budapesten

A díjazottak, a tanító néni és a tanárnő

szereti az ilyen témájú verseket, s teljes mértékben megértette. Valentina korosztályának meg a Szerelmes pillangó című nagyon is megfelel, s nem volt nehéz értelmeznie.

Szerintem e rövid idő alatt gyorsan fölfogták a verset, s megállták a helyüket.

Jó, hogy ismét van a Jó Pajtás vermondó versenye, s az is dicséretes, hogy éppen Udvarnokon, Szűcs Imre szülőfalujában szervezik meg, legalább abban a kis faluban, ahol már nincs az iskolában magyar tagozat, történik valami... Különben Bogdán József foglalkozik az anyanyelvpolással...

Zsombor már Budapesten, a Parlamentben is szavalt tavaly, mégpedig Petőfi Sándor: Szülőföldemen című versét mondta el. Nincs már lámpaláza, s elmondása szerint nagyon tet-

szett neki az Anyám, Magyarország című vers. Igaz, politikus akar lenni, de a szavalás, a vers iránti szeretete mindig is megmarad.

– Szeretek a hazafias verseket, szeretek szavalni, s nagyon örültem, hogy én is díjazott lettem – halljuk Zsombortól. – Mindenki gratulált nekem, még az újvidéki színész, Molnár Róbert is, aki zsűritag volt. Azt mondta, nagyon tehetséges vagyok, s majd segít nekem, ha szükség lesz rá. Valójában ennek örültem a legjobban. Meg a sok könyvnek: mindenki megkapta a nyomdából nemrég kikerült Hihetetlen mesék című válogatást, s én még a Japán népmeséket s Jókai Mór: Nincsen ördög című könyvét, meg persze oklevelet, noteszokat, ceruzát...

Valentina annyira megszerette a versmondást, hogy ha nagy lesz, színésznőnek tanul. „Én nem tudom, mi az a szerelem, / amikor mindig az arcát keresem...” – s kérésre elszavalja a Szerelmes pillangó című verset.

– Nagyon tetszik ez a vers – jelenti ki Valentina –, s én is örülök a harmadik helyezésnek. Nagy élmény volt, hogy a költő is gratulált, nagyon tetszett neki a szavaltam, különösen a hangom. Örülök én is a sok könyvjutalomnak, de legjobban annak, hogy a Magyar Versmondók Egyesületének felajánlására december elsején Budapesten részt vehettem a Regösök húrján vetélkedő gáláján. Az Anyám, Magyarország című költeményt mondtam el. A versenyre a Fővárosi Művelődési Házban került sor, ahol fölépített még rajtam kívül Vajdaságból a szabadkai Tóth Julianna és az adai Bernát Denisz. A budapesti gálán közel ötven versenyző közül a zsűri aranyoklevéllel jutalmazott!

Gratulálunk!

Valentina, Tamás és Zsombor

Koncz Erzsébet

Meddig tart a világ?

Nem először, és ha ismét tévednek, nem is utoljára jósolták meg a rettenetes világvégét, mely az eddigi tapasztalatok alapján sehogy sem akar eljönni. A világvége-híresztelők azonban nem csüggednek, újabb és újabb dátumokat találnak és riogatnak a véggel, hol a bolygóállásokra, hol a Bibliára, különféle jóslatokra vagy a majákra hivatkozva. A legtöbben szkeptikusak a világvégét illetően, legalábbis szerintük ha lesz is, az biztosan nem most, december 21-én fog bekövetkezni, így aztán nem sokat foglalkoznak a dologgal. De tény, hogy ahogy közeledik a nagy nap, egyre többen pusmogznak róla, és kíváncsian várják, most mivel magyarázzák ki magukat a világvége-jósok.

Hogy meddig tart még a világ, és elképzelhetőnek tartják-e az újfent beharangozott világvégét, azt a szabadkai Október 10. iskola hatodikosai, **Farkas Emese, Sztarek Norbert** és **Kádár Dávid**, valamint a nyolcadikos **Deđović-Tomić Dina** és **László Roland** mondják el nektek.

– Azt jósolták, hogy a Föld belép a null-síkba, és pár napig semmi sem fog működni, sötétség lesz, az emberek eszmerendszere, gondolkodása pedig megváltozik, és ezután egy új világ fog kezdődni – mondja Roland. – Én sem értem teljesen, de ezt állítják egyesek. Én nem hiszem, hogy így lenne, bár akkor legalább történe valami izgalmas az unalmas hétköznapiak után. Különben nem hiszek a világvégében, mert többször is már beigérték, és egyszer sem történt semmi. Nem értem, miért kell mindenáron világvégét jósolgatni. Talán ebből valakinek van valami haszna, de – gondolom – azért tudják elhitetni ezt másokkal, mert olyan jól hangzó dolgokra hivatkoznak, amit az egyszerű em-

berek nem értenek, vagyis az emberi butaságra játszanak.

Dina is hasonlóan vélekedik, ugyanis ő sem hisz a világvégében.

– Szerintem túléljük a nullsíkot, és 21-én nem jön el a világvége. Bár magát a témát érdekesnek tartom, és ha erről hallok, mindig odafigyelek, de nem hiszem, hogy eljönne a világvége. Az egész csak kitaláció, mintha egy film történetét hallanám. Ha mégis megtörténe, biztosan izgulnék, és ha a sötétség sokáig tartana, biztosan félnék is. Állítólag az emberek gondolkodása megváltozik majd, lehet, hogy sokan büntetésként élnék meg, ha mindez bekövetkezne, és akár új vallások is kialakulhatnak, jobban tisztelnénk és vigyáznánk a bolygónkat, a természetet. Én bízom benne, hogy az emberiség képes megváltozni jó irányba, viszont azt hiszem, mi azt már nem érzük meg, amikor majd tényleg eljön a világvége.

– Amikor világvégét jósolnak, nem nagyon hiszem el – kezdi Dávid. – Elég sok elképzelést hallottam már, például hogy megreped a földkéreg, és valami lények jönnek elő a földből, meg hallottam azt is, hogy napokra sötétségbe borul a világ, de szerintem semmi ilyesmi nem fog történni. Akik ilyesmit állítanak, nagy képzelőerejük lehet, meg azoknak is, akik ezt elhiszik. Azt is el tudom képzelni, hogy emögött összeesküvés állhat, vagy egyeseknek érdekükben áll átverni az embereket. Például a bevásárlóközpontok jól járhatnak, mert az emberek pánikba esnek, és tartalékba rengeteg élelmet vásárolnak maguknak. Maga a pár napos sötétség akár be is következhet. Ettől nem félek, inkább az rémít meg, hogy ez hogyan hatna az emberekre, biztosan sokakra furcsán hatna, de szerintem a világnak nem lesz vége.

Emese szerint egy világvége után lesz új kezdet is, hiszen biztosan lennének túlélők, és a természet újraépítené önmagát, csak kicsit másként.

– Minden másként nézne ki, mint most, a növények, az állatok, az életünk is. Én egyébként úgyszintén nem hiszek a világvégében, bár érdekes azon elgondolkodni, hogy mi lenne, ha bekövetkezne. Én úgy képezem el, hogy becsapódik egy meteorit a Földre, és minden felperzselődik, így eltűnik, majd újra kialakul az élet, csak másként. Szerintem én nem élném túl a világvégét, persze megpróbálnám. Akik azt állítják, hogy lesz világvége, azok azt is megmagyarázzák, hogy miért, de ennek ellenére hihetetlennek tűnik, és meglepődnek, ha igazuk lenne.

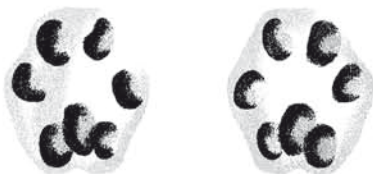
Norbi szerint most sem lesz világvége, bár egyszer bekövetkezik majd, természeti csapás, a Nap vagy idegen bolygóról származó valami miatt, sőt azt is el tudja képzelni, hogy az emberek egymás ellen fordulnak, és emiatt lesz világvége.

– Ha egyszer bekövetkezne a világvége, akkor az emberek közül néhányan biztosan túlélnek, és újra építeni kezdenék a világot. Gondolom, biztosan lesznek olyanok, akik eladják mindenüket, mert a világvégére készülnek, és az utolsó néhány hetet másként töltik, mint korábban. De lesznek olyanok is, akik ünnepelnek majd, hogy a világ megmarad. Nekem aznap eszembe sem jutna, hogy milyen nap van, és legfeljebb azt fogom megünnepelni, hogy vége a félévnek. Engem csak az fog meggyőzni a világvégéről, ha megtörténik. Akkor gondolom, meglepődnek, meg félnék, hogy meghalok, mindent megtennék a túlélésért is, de nem hiszem, hogy sikerülne.

Sztojánovity Livia

A varjufélék vékony és hosszúkás nyomot hagynak.

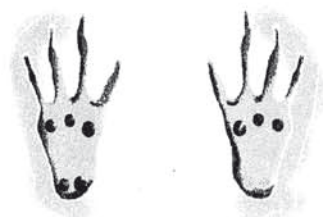
A macskafélék karmai nem látszanak.

A nyúl lábnyomának körvonalai elmosódottak.

A róka ujjai és egész talpa hosszúkás.

A mókus középső ujjai jóval hosszabbak a szélsőknél.

Az őz nyoma szív alakot formál.

Árulkodó nyomok

Vadmacska

A tél a lustaság ideje. Jó a meleg szobába bújva, távolról szemlélni a jégbe zárt világot, pedig ilyenkor is szükségünk van friss levegőre, rendszeres mozgásra. Tehát: sapka, sál, nagykabát, és irány az erdő!

Indiánok előnyben

Mit lehet csinálni a csupaszfák között, a hidegben, különösen, ha hó nehezíti az előrejutást? Hát nyomokat olvasni! A fák lombja és a sűrű aljnövényzet nyáron elrejtje az erdő lakóit a szemünk előtt, ilyenkor azonban messzire látunk, és ha csendben követjük a jól kivehető

Mókus

csapásokat, könnyen találkozhatunk a nyomok gazdáival. Azonosításuk pedig nem is akkora nagy ördögösség, mint gondolnánk.

Fürgén, cikcakkban

A leginkább jellegzetes, és ezért a legkönnyebben felismerhető lábnyom a nyúlé. Bár nem erdőben él, kedveli az erdő közeli réteket, így táplálékot keresve – különösen télen – gyakran megjelenik a fák között is. Mozgása érdekes: ha üldözik, nagyon éles fordulatokat csinál, roppant gyorsan képes irányt váltani. Ugrás közben hátsó lábait előre veti, mellső lábai hátramaradnak, és egymás után érnek földet.

Lábujjhegyen

A kutya- és macskafélék lábnyoma nagyon hasonlít egymáshoz, mivel talppárnáikon járnak. A mindenhol megélő róka nyoma abban különbözik a kutyaétól, hogy hosszúkás, nem pedig kerekded, mint a házi kedvencé. Az is árulkodó, hogy hogyan helyezkednek el a nyomai. A békésen kullogó róka nyoma zsinórozva halad, vagyis egyenes vonalat ír le, hiszen a hátsó lábaival az első lába nyomába lép. Ha a vadászó állat zsákmánya közelébe lopakodik, lelapul a földre, nyomai két sorban állnak, szorosan egymás mellett, és maga után húzott farkának nyomát is megfigyelhetjük. A Zempléni-hegyek közt és a Bükkben időnként felbukkanó farkasok nyomát

könnyű a kutyákétól megkülönböztetni, hiszen méretét tekintve sokkal tekintélyesebb: szélessége 6-7, hosszúsága 9 centi. Az első ujjak egymáshoz sokkal közelebb helyezkednek el, és a rajtuk lévő karmok egymás felé fordulnak. Hazánk bármelyik erdőségében találkozhatunk vadmacskák hagyta nyomokkal. A házi macskák nyomait méretük alapján tudjuk elhatárolni vadon élő rokonuk léteitől, a vadmacska talpa ugyanis legalább 3 centi.

Paták párban

A csülkös nagyvadak párosujjúak, lábnyomaik az avatatlan szemnek igencsak hasonlóak lehetnek, de méreteik alapján megkülönböztethetők. A legnagyobb az országban mindenhol előforduló gímszarvasé: ez akár 12 centi hosszú is lehet. Négy részből áll, az első lábujjak szimmetrikusak, de nem párhuzamosak. Kisebb, de szintén négy részből áll a vaddisznó patáinak nyoma. Az első két nagyujj mellett felfedezhetjük a hátsó fattyúkörmök lenyomatát is. Ha a nyomok közelében feltúrt földet is találunk, biztosak lehetünk a dolgukban. Eleségkeresés közben akár 80 centi mélyről is képes felhozni a telető rovarokat. Az őz termete a legkisebb a párosujjú patások között, ezért lábnyomát is egyszerű megkülönböztetni. Hossza mindössze 4–6 centi. Mindenhol megtalálható az országban, szereti a szántóföldeket, a ligetes részeket, ezért nyomait nem csak erdőben érdemes fürkészni.

Akik a magasból jönnek

Találkozhatunk olyan állatok nyomával is, akik a fákon töltik idejük nagy részét, de táplálékot keresve – különösen télen – megjelenhetnek a földön is. A mókus, a közhiedelemmel ellentétben, nem alszik téli álmot, csak több időt tölt biztonságot nyújtó fészében, mint nyáridőben. Érdekessége, hogy első lábain négy, hátsó lábain öt ujj található, csakúgy, mint a mezei egérnek. A varjak, a hollók és a szajkók nyomai nem számítanak ritkaságnak. (Ehhez elég lehet a kertbe kimenni.) Az ő ismertetőjelük, hogy hátsó ujjuk sokkal hosszabb az elsőknél. Igazán nagy élmény viszont bagolytól származó, jellegzetes nyomra bukkanni. Első ujjai közül kettő előre néz, ezek párhuzamosak egymással, a harmadik, a vetélőujj viszont hátrafelé fordul, hegyesszöget zárva be a hátsó ujjal.

A görög testvérgyilkos háborúk

A görög-perzsa háborúk után a görög államok két egymással ellentétes szövetségbe tömörültek: az Athéni Szövetségbe és a Peloponnészoszi Szövetségbe.

Athén mindig is támogatta a démoszt az arisztokráciával szemben, Spárta pedig az arisztokráciát a démoszal szemben. Ezek a háborúk peloponnészoszi háborúk név alatt kerültek be a történelembe. Ezeket a háborúkat Thuküdidész görög történész írta meg. A hosszú harcok Görögország teljes kimerüléséhez vezettek.

Athén gyors felemelkedése a görög-perzsa háborúk után még jobban kiélezte az ellentéteket. Spárta és szövetségesei féltették politikai befolyásukat. A vezető szerepért folytatott versengés Athén és Spárta, valamint szövetségeseik között az i. e. 431-ben véres testvérháború kirobbanásához vezetett, amely 27 esztendeig tartott.

A testvérháborút kihasználták a perzsák, és ismét elfoglalták a tengerszorosokat. Athén hatalma és politikai befolyása e háborúban teljesen megsemmisült, de a győztes Spárta sem sokáig tarthatta meg vezető szerepét Görögországban.

A görög városállamok közötti háborúk az i. e. 4. század első felében is folytatódtak a teljes kimerülésig. A háborúk a végsőig kiélezték az arisztokrácia és a démosz, valamint a rabszolgatartók és a rabszolgák közötti ellentétet. Görögországot állandó államcsínyek és felkelések rázkódtatták meg. Nyilvánvaló volt, hogy nincs olyan belső erő, amely felül tudna kerekedni a görögök belviszályain, felaprózottságán, az osztályharcokon és a többi nehézségen. Ekkor azonban jelentkezett egy ilyen erő Görögországon kívül. Ez a szomszédos Makedónia volt. Ez a szomszéd kihasználta a görög városállamok testvérháborúit, és i. e. 338-ban elfoglalta Görögországot!

Athén teljes veresége

Periklész tudatosan készült a háborúra, de a háború elején Athénban és az egész országban szörnyű pestis (döghalál) dúlt, melynek ő is áldozatul esett. A spártaiak többször földúlták Athén városát, az athéniak viszont a tengeren arattak győzelmeket, és a Peloponnészosz-félsziget parti településeit pusztították. Az athéni demokrácia irányítói – az egyre mohóbban terjeszkedni vágyó nagykereskedők és műhelytulajdonosok – számos kedvező alkalmat szalasztottak el a békekötésre, viszont vakmerő kalandba sodorták az államot, amelyen rajtavesztek. A spártaiaknak így is csak perzsa segítséggel sikerült az athéniakat legyőzniük. A déloszi szövetséget feloszlatták, Athén nagyhatalmi helyzetének egyszer s mindenkorra vége szakadt.

Szegények és gazdagok

Hellász (Görögország) – Thuküdidész szavai szerint – ebben a háborúban olyan borzalmakat élt át, amilyenekre addig még nem volt példa. A termőföldet gaz nőtte be, a szőlőskerteket és olajfaligeteket kiirtották, a falvakat

Görög színház Pamukkaleban

lerombolták. A parasztok nem győzték helyrehozni az elpusztított gazdaságaikat, még nem is fizetődött ki nekik, mert újból lerombolták az ellenséges seregek.

A nagy birtokokon a rabszolgákat jobban ki tudták használni, ezért olcsóbban termelhettek, mint a szabad parasztok. Tehát a rabszolgamunka tönkretette a szabad emberek munkáját, és ezért kénytelenek voltak kívándorolni, hogy idegenben keressenek maguknak megélhetést.

Az athéni pestisről

Amikor i. e. 431-ben kiütött a peloponnészoszi háború, Plutarkhosz – ismert görög történész – azzal vádolta meg Periklészt, hogy ő szította a háborút.

A háború azonban hosszúra nyúlt és veszedelmes is volt, az athéni nép pedig türelmetlen. Egy Kleon nevezetű férfiú kovácsolta a szerencséjét akkortájt, aki égett a vágytól, hogy Periklészt vezéri állásából kítúrja. A városi tömeg hangosan követelte a háború befejezését, s Kleon azt hirdette, hogy „ő az az ember, aki meg tudná nyerni a háborút”. Az athéniak hittek neki, még a költők is méltatták.

A Periklész vezetése alatt levő hadsereg súlyos vereséget szenvedett, és Kleon kapott az alkalmon, hogy bevádolja ellenfelét. Periklész leváltották állásából. Állítólag legidősebb fia is ellene fordult, azonban ezt a fiatalembert hamarosan elragadta a pestis. Nemsokára meghalt Periklész nővére, majd a legkisebb fia is. Mikor korának szokása szerint a halotti koszorút, ez utolsó gyermekének tetemére borította, Periklész hangosan felzokogott. Nem sokkal később őt magát is megfertőzte a ragály, és i. e. 428-ban meghalt.

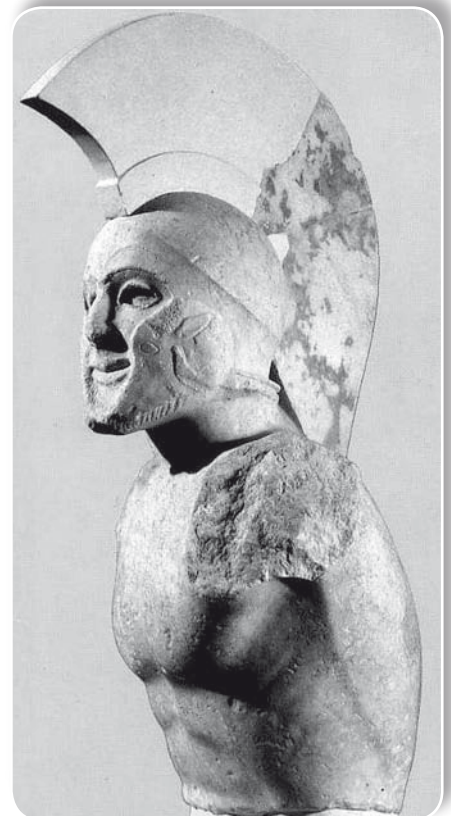
Végül a szomszédos Makedónia kihasználta a görög városállamok testvérháborúit, és i. e. 338-ban elfoglalta Görögországot.

A görög műveltség

A görög-perzsa háborúk után Periklész irányításával Athén újjáépült, s gyönyörű épüle-

teivel, szobraival Görögország legszebb városa lett. Az athéni kézművesek, kőfaragók híres görög művészekkel együtt építették, szépítették a várost. A város díszítésében részt vett a görögök leghíresebb szobrásza, Pheidiasz is.

Az athéni fellegvárat, az Akropoliszt, a görög művészek és mesterek alkotásait már az akkori görög világ is megcsodálta. A gyönyörű márványszobrok, faragott oszlopú templomok, színes és képekkel díszített vázák hirdették a görögök művészetét. Név szerint is ismerjük a művészek nagy részét, akik mindezt alkották. Kevésbé ismerjük azonban a görög festőművészeket. Festményeik nem maradtak

Spártai hopita sisakban

ránk, csak annyit tudunk róluk, amennyit a görög írók feljegyeztek. A görög festők műveiket akkor a szobák, templomok falára festették, amelyeket az időszakos földrengések tönkretettek...

Az Akropolisz Periklész korában fenséges látványt nyújthatott. Képzeljük el az északi bejáratot. Legalább 300 márványlépcső – tizenöt méter szélesen – vezetett föl az oszlopos előcsarnokon keresztül. Ha feljutottunk az előcsarnokig, balra volt Pallasz Athéné istennő kilenc méter magas szobra. A szobrot Pheidiasz, az akkori kor egyik legnagyobb szobrásza, Periklész személyes barátja készítette. Athéné szobrát és fényes lándzsáját a pireusi kikötőbe érkező hajók legénysége is láthatta. Innen azután a legszebb templomhoz, a Parthenonhoz vezet az út. Az Akropolisz meredek falai alatt két amfiteátrum (színház) is látható.

Az Akropoliszra, mint erődítményre, egy olyan városban, amelyet teljes terjedelemben falak öveztek, nem volt szükség. Ezért Periklész az Akropoliszt az athéni istenek szentélyévé alakította át. Az Akropolisz Pallasz Athéné istennő templomával a Parthenonnal együtt az athéni nép családi szentélyévé vált.

A görögök hite szerint a családi tűzhelyen sohasem alhatott ki a tűz, mert az fűzte össze az őseket az utódokkal egy örökös családi közösségbe. A Parthenonban szintén örökké égett a tűz, hogy Pallasz Athénét és a többi istent az athéni néppel egységes állami közösségbe kapcsolja. Athéné istennő ünnepe volt a legnagyobb ünnep. Ezen a napon Attika legtávolabbi részéből is érkeztek az emberek az Akropoliszra, hogy áldozatokat mutassanak be.

Az Akropolisz tövében épült a város központi tere (agoré). Itt volt a tanács palotája és más középület. A város falain kívül épültek a gimnáziumok és helyezkedtek el a parkok. A templomokat, tereket, az utcákat és parkokat az istenek, hősök, neves athéni polgárok, olimpiai győztesek szobrai díszítették.

Periklész korában Athén vált a görög művészt központjává. Minden görög leghőbb vágya volt, hogy legalább egyszer láthassa azt a sok szépséget, amit ott felhalmoztak.

Athén lett a görög műveltség központja. Ezt a jólétnek a demokráciának és iskoláinak köszönhetette. Az athéni gyerekek és az ifjak írni, olvasni tanultak, megtanultak továbbá szépen beszélni, vagyis szónokolni. E célból részleteket tanultak az Iliászból és az Odüsszeiából, továbbá a görög írók, költők műveiből, valamint megtanultak énekelni, hangszereken

Aszpaszia udvarhölgyeivel

játszani, de nem hanyagolták el a számtant és a testnevelést sem. Egyiptomi papiruszra vagy viasszal bevont fatáblákra írtak.

A görög kultúra a keleti népek műveltségére épült, de mivel kedvező feltételek mellett fejlődött, felülmulta azt! A görögök a művészeti és tudományos sikereikkel megteremtették azt az alapot, amelyre a római, majd később az európai művészt és tudomány épült.

A görög szobrászat új korszaka Periklész idejében kezdődött, legkiválóbb művészei pedig Miron, Polükleitosz és Pheidiasz voltak. Szobraikat a mértéktartó fegyelmezettség és a test mozdulatainak összhangja jellemzi. Miron egyik leghíresebb műve a Diszkoszvető volt. Míg Polükleitosz Lándzsavívője volt híres. A lándzsavívő testének méretarányai oly tökéletesek, hogy még ma is szabványul szolgálnak a szobrászatban.

Pallasz Athéné szobrát Pheidiasz faragta fából. Az arcát, nyakát, kezét és lábát rózsaszínűre festett elefántcsonttal vont be. A ruhát, sarut és a fegyvert 100 kg aranyból készítette, és le lehetett a szoborról szedni. A szeme villogott. A 12 méter magas szobor a Parthenonban állt. Pheidiasz alkotta az olimpiai templom Zeusz-szobrát is.

A görög irodalomról

A görögök kezdetben az epikai műveket kedvelték. Különösen szívesen hallgatták és olvasták az Iliászt és az Odüsszeiát. Később az i. e. 7. században a lírai költeményeket is nagyon művelték. A verseket hangszereken (lúra) kísérték. A költők versenyének Athénban

külön épületet emeltek az Akropoliszon – az Odeiont.

Azokból az ünnepségekből, amelyeket Dionüszosz isten tiszteletére rendeztek, fejlődött ki az i. e. 6. században a görög tragédia. A tragédia (a görög tragosz = kecske szóból) szomorú tartalmú mű. Ismert tragédiáírók voltak Euripidész, Szophoklész és Aiszkhülosz. A tragédiák mellett a görögök komédiát is írtak. A komédiák csipkelődően és humorosan mutatták be az emberi gyengeségeket. A legismertebb komédiáíró Arisztophánész volt.

Szophoklész legismertebb tragédiája az Antigoné. E tragédiából közlünk egy részletet, amely az emberről szól:

Sok nagyszerű van e földön,
Köztük az ember legnagyobb.
Átkel a komor tengereken,
Haragos habok között
Előre törve merészen.
A déli szél alatt,
Az örök istenáldta Gasea,
Ő neki termi gyümölcsseit éven át,
Ménei vannak ekével a föld színen
Körül és körül barázdát.

Az i. e. 4. században a görögöket különösen a komédiák szórakoztatták a színházakban, vagyis az amfiteátrumban. Az Akropolisz alatt volt a legnagyobb athéni színház, a szabad ég alatti – nem fedett – építmény. Az athéni színház 20 000 nézőt fogadott be. A színélőadás alkalmával a színész tragikus vagy komikus maszkot (álarcot) használt...

**Összeállította:
Uri Ferenc történész**

Plutarkhosz

RÜGYFAKADÁS

December

Minden évben van néhány nap, amit különösen várok. Ilyen a születésnapom, a nőnap és van egy teljes hónap is, a december.

Ebben a hónapban többet ünnepelünk, mint egész évben. Először Mikulás eljövételét várjuk, majd a Lucát. Mikulásnak jobban örülünk, mert tőle nem szoktunk kikapni. Ő csak beleteszi az ajándékot a kitisztított csizmáinkba, és már siet is a többi gyerekekhez. Luca néni már számon kéri tőlünk, hogy szoktunk-e imádkozni, segíteni anyunak, jók-e a jegyeink. Őt ezért várom kisebb örömmel.

Ezután következik a legszebb ünnep, a karácsony. Minden évben a szentestét a Tibi tatánál töltjük, majd az egész család elmegy az éjféli misére. Karácsony napján Ilonka mamánál vagyunk. Ő mindig különleges ételekkel és ajándékokkal készül. Karácsony másnapján pedig Laci tatát keressük föl. A temetőbe is kimegyünk Irénke mamához, hogy neki is kellemes ünnepeket kívánjunk.

Az újévet együtt töltjük anyuval, apuval és öcsivel. Gyerekepezszt bontunk és bulizunk egyet. Szeretem, amikor ilyen mozgalmasak az ünnepek. Az egész család együtt van, beszélgetünk. Többet mesélnek ilyenkor az elmúlt karácsonyokról, szokásokról. Senki sem rohan, a lakást szépen feldíszítjük, az asztalra különleges ételek kerülnek, és a levegőt betölti a mézeskalács illata.

Kecsenovics Kitti, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

December a kedvencem...

*December a kedvencem,
telis-teli ünneppel.
Díszlegnek a fenyőfák,
a sok ajándék várva vár.*

*Közeleg a szilveszter,
a sok tűzijáték útra kel.
Köszöntjük az ünnepet,
boldog új évet mindenkinek!*

**Zsoldos Krisztián, 5. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér**

Édesapám

Hatalmas termete, hosszú, barna haja, barna szeme, kis szakállá és jó szíve van apámnak. Szereti a jó társaságot, sokszor jönnek hozzánk a barátaink vagy a rokonok.

A tanyán sokszor ő szokott főzni, sütni. Szeretem apu főztjét. Emlékszem, kiskoromban ő főzte a vasárnapi ebédet, ez volt a legfinomabb az összes étel közül!

Reggel korán kel, és egész nap Moholon dolgozik. Konyhakertszettel foglalkozik. Nagyon szereti, amit csinál. Azt szokta mondani: „Ezt másképp nem is lehet!!!” Ha kint vagyunk a földeken, mindig megmutatja, milyen szépek a növények. Pénteken, szombaton Újvidékre jár a piacra, és általában hétvégén nagyon fáradt. De azért mindig szakít időt rám, hogy játszunk. Ha van időm, én is elmegyek segíteni árulni a piacon, és ilyenkor sokat, sokat beszélgetünk az úton. Ha időt tud rá szakítani, akkor olvas. Kedveli a természetjárást is!

A hasát nagyon szereti. Kedvenc étele a savanyú leves és a sült burgonya. Az édességet sem veti meg, és a jó bort is szívesen megkóstolja. A ruházata farmernadrág, póló vagy szabadidőruha. Az igazságérzete nagy, és ezért soha nem szabad neki hazudni. A család a mindene.

Az édesapám a legjobb apa a világon.

Szél Csongor, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

A nagyapám

Az én nagyapám neve Frank János. Hatvannyolc éves nyugdíjas tornatanár. Ősz, hosszú haja, kék szeme, izmos testalkata van.

Vele már pici korom óta nagyon jól megértjük egymást. Sok közös programunk van, például a pecázás, úszás, tornázás, barkácsolás és még sorolhatnám. Ő nagyon kedves, okos, jóképű. Ha nem értem a házit, ő mindig szívesen segít. Jókat tudunk beszélgetni. Nyaranta le szoktunk menni a Tiszára táborozni. Amikor ott vagyunk, akkor átússzuk a Tiszát, barangolunk az erdőben, kimegyünk a töltszóra, nyilazunk, kerecsünk mentát, és esténként belőle főzünk teát, amit a tábortűz mellett kortyolgatunk. Mindig kiegyensúlyozott és nyugodt. A komputerezésen kívül mindenről el lehet vele beszélgetni. Mikor a komputerezésről próbálok vele beszélgetni, mindig azt mondja:

– Nem értek én ehhez, kisfiam...

De azért mindig meghallgatja a mondandómat. Nagyon sok közös élményünk van, tudom, hogy ezeket soha nem fogom elfelejteni, és szinte biztos vagyok benne, hogy nekem van a világon a legjobb nagyapám.

Hagymás Dávid, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Részletek a naplóból

2012. október 10., szerda

Elég mozgalmas napom volt. Már az eleje nem jól kezdődött, mivel épp abban a pillanatban léptem be az első órára, mikor a tanárnő beírt a hiányzók közé.

A későbbiekben ezt ellensúlyozva szinte potyogtak az ötösök a naplóba. Vidáman ballagtam hazafelé azzal a tudattal, hogy mennyi ebéd vár rám. Igen, mikor valamiben biztos vagyok, sosem lesz úgy! Nem várt otthon az üres konyhán kívül semmi. Megriadtam. Elképzelnem sem tudtam, miért vár a nyüzsgő otthoni élet helyett szokatlanul halk fogadtatás. Körülnéztem, és gyorsan felfutottam a lépcsőn, berontva édesanyám szobájába. Amire a legkevésbé számítás, az történik meg veled. Influenzázs lett! Érdekes módon az előző alkalommal is, amikor hetedikben vezettem a naplóm, akkor is épp elkaptam egy hasonló vírust. Így hát korgó gyomorral elindultam valamilyen laktató ételmet venni magamnak és a többi családtagomnak is. Rám hárultak a „szereitni” való dolgok, például a mosogatás, a kutyaetetés, a kishúgom dajkálása is, és mindezek mellett verset is kellett tanulnom, viszont az nemigen jelentett problémát. Sőt verselés közben kikapcsolódhattam, ugyanis verselni és verset tanulni imádok már kiskorom óta. A feladataim elvégzése után edzésre mentem. Ott is épp a legnehezebb gyakorlatot csináltuk, ezért jól elfáradtunk.

Amikor hazaértem, anyu az esti híreket nézte. Ekkor főztem neki egy teát, sőt vacsorát is vettem neki. Reménykedtem, hogy holnap már jobban lesz. Láttam rajta, hogy a teától, amit főztem neki, sokkal jobban érzi magát.

2012. október 11., csütörtök

Reggel, amikor kipattantam az ágyból, az első dolgom anyukám ellenőrzése volt, örömmre már sokkal jobban érezte magát.

Az iskola ugyanolyan volt, mint a többi átlagos napon, azzal a kivétellel, hogy a verset kellett felelnünk, amit szívesen megtanultam tegnap. Úgy érzem, jól sikerült.

Anyuci ma már finom ebéddel várt haza, úgy látszik, erős az immunrendszere, mivel ilyen gyorsan felépült a betegségből. A szobámba vonulva tüstént nekiálltam a matematika- és történelemlecke leírásának. Egy darabig elhúzódtott a folyamat, majd nem sokkal később kézilabdaedzésre mentem, ahol izgalmas mérkőzést játszottunk.

Itthon megvacsoráztam, és beszámoltam a testvéremnek a napi történésekről.

Ez a nap is ugyanúgy elröpült, mint a többi, de élveztem.

Losonc Lia, 8. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

Sakk és pingpong

- Képzeld, megvertem egy sakkbajnokot és egy pingpongbajnokot is!
- Az lehetetlen!
- De igaz. A sakkbajnokot pingpongban, a pingpongbajnokot meg sakkban vertem meg.

Sakkozók

- Két sakkozó beszélget:
- Milyen bábut kérsz, szép fényeset? Vagy adjak inkább mattot?

Vidám motoros

- Miről lehet felismerni a vidám motorost?
- Legyek vannak a fogai között.

Hogy hívják?

- Hogy hívják a motoros varázslógyereket?
- ???
- Harley Potter.

Késik

- Apu, tudod melyik vonat késik a legtöbbet? – kérdezi Pistike az apukájától.
- Nem, kisfiam – mondja az apa. – Melyik?
- Amelyiket tavaly karácsonyra ígértél nekem.

Unatkozik

- Zsákos Bilbó és Frodó beszélgetnek:
- Mostanában nagyon unatkozom – mondja unottan Frodó.
 - Talán keresned kéne egy hobbit...

Névválasztás

- Egy férfi bemegy az anyakönyvi hivatalba, hogy bejegyeztesse újszülött gyermekét. Az anyakönyvvezető megkérdezi, milyen nevet szeretne adni a kisfiának.
- Euro – válaszolja az apuka.
 - De ilyen név nincsen, az egy pénznem – mondja a hivatalnok.
 - Érdekes, senki nem mondta ezt, amikor az első két fiamat Marknak és Franknak neveztem el.

Horgász

- A férj későn ér haza. Az asszony egyből nekiugrik:
- Hol tekeregtél mostanáig?
 - Drágám, azért késtem, mert horgászni voltam. Kifogtam egy keszeget, kifogtam öt pontyot, kifogtam...
 - Nem érdekelnek a kifogások!

Szobor

- De szép ez a szobor! Honnan van?
- Én magam faragtam ki egy hatalmas kőtömbből.
- És honnan tudtad, hogy benne van?

Mentő kérdés

- Az érettségi vizsgán egy bukásra álló diáknak teszi fel a következő mentő kérdést a vizsga elnöke:
- Na fiam, azt mondja meg nekem, ha már semmit nem tudott, hogy mikor volt a második világháború!
 - A nebuló visszakérdez:
 - Miért, volt első is?

Kapcsolat

- Fiú a lánynak:
- Mondd, te miért akarsz velem csak napos időben találkozni?
 - Mert csak így lehet felhőtlen a kapcsolatunk!

Aranyhal

- Jó napot kívánok, aranyhaluk van?
- Igen.
- És mennyibe kerül egy?
- Ezer forint.
- Akkor inkább ezüstöt kérek.

Ikrek

- Képzeld, van két ikerlányom!
- Ez nagyszerű! Hogyan különbözteted meg őket?
- Az anyajegyük alapján. A barnának a jobb kezén, a szőkének a bal kezén van az anyajegy.

Nepál

- Hogyan döntötték el a nepáliak, hogy mi legyen az országuk neve?
- Megbeszélték, hogy bármi lehet, csak ne Pál legyen!

Különbség

- Mi a különbség Ubul és Lehel között?
- ???
- Ubul tud lehelni, de Lehel nem tud ubulni.

Mi zavar jobban?

- Téged mi zavar jobban, a tudatlanság vagy a közöny?
- Nem tudom, és nem is érdekel!

– Mondtam szépen, ha grimaszkods, úgy marad az arcod!

– A szerencsesüti azt mondja, „egy óra múlva ismét éhes lesz”.

NEMZETÜNK NAGYJAI

Ferenczy Károly

(Bécs, 1862. február 8.–Budapest, 1917. március 18.)

A magyar plein-air festészet egyik legfontosabb képviselője csak huszonkét éves korában kezdett festeni. Távoli rokona (későbbi felesége), a festő Fialka Olga hatására érett meg benne az elhatározás, hogy jogi és mezőgazdasági tanulmányaival felhagyva művészpályára lép. Itáliai útja során érlelődött meg benne az elhatározás, melyet – egy rövid müncheni tartózkodás után – tett követett: 1885-ben iratkozott be a nápolyi Festészeti Akadémiára. 1886-ban újra Münchenben – a kor festészeti fellegvárában – tartózkodott, majd Párizsba a Julian Akadémiára ment. 1889 és 1892 között családjával Szentendrén élt, majd 1893-ban Münchenbe költözött.

Korai időszakát a korban divatos Jules Bastien-Lepage naturalista festészete határozta meg, szép példája ennek az 1891-ben, Szentendrén készült Kertészek, melynek finom vonalkultúrája, hűvös színvilága jól példázza az irányzat látványcentrikusságát, az ábrázolt téma realisztikus ábrázolásának szándékát. „Sem az életet, sem a művészetet nem ismertem eléggé” – mondta később Ferenczy Károly korai időszakáról, megtagadva azt.

Nem is véletlenül, hiszen müncheni periódusában az ébredező szecessziós rajz és kompozíció ragadta meg: az 1893-as Madárdal új lapot nyit az életműben, elmosódott, impresszionisztikus kontúrajai, az erős kontrasztok, a téma poétikus megközelítése az itteni élményeit tükrözi.

Münchenből Hollós Simonnal, Csók Istvánnal, illetve Hollós Simon szabadiskolájának növendékeivel 1896-ban Nagybányára megy nyári plein-air festészeti gyakorlatra. Ferenczy oda is költözött családjával, csak 1901-től töltötte a teleket Budapesten.

Az 1902-től keletkezett művein a színreflexek intenzív egymásra hatását figyelhetjük meg, a valörök újszerű, szabad alkalmazása olyan képeken látható a legérősebben, mint a Márciusi est (1902) vagy az Október (1903), ugyanakkor Ferenczyt nem ragadja magával a művésztelép vezetőjének radikális újítási vágya, megmarad a maga kis lépésekben történő, lassú haladásánál.

1903-as gyűjteményes kiállítása a Nemzeti Szalonban meghozta Ferenczynek az otthoni elismerést, melyet rövidesen több nemzetközi díj követett: 1905-ben a Venecei Biennále, 1913-ban a müncheni nemzetközi tárlat aranyérmét kapta meg. Élete

utolsó évtizedében egyre visszahúzódóbb lett, egyre többet maradt budapesti műtermében, nagybányai látogatásai rövidültek és ritkultak.

Ezekben az években fontos témájává vált az akt mint a valóságban fellelhető szépség egyfajta koncentrációja, foglalkoztatni kezdte a valóság, az ideák és a művészet viszonya. E stúdiumok 1906-tól különösen fontossá váltak: ekkortól tanított a budai Mintarajziskolában, mely 1908-ban felvette a Képzőművészeti Főiskola nevet; tanári pályája Ferenczy számára különösen meghatározó volt. Ez visszahatott művészeti munkásságára is: egyre inkább a klasszikus szépség, a hagyományok és a műtermi festészet felé fordult (elítélte a nagybányai második generációt is), a maradandóságot tűzte ki célként önmaga elé. Születésének 150. évfordulója alkalmából a Magyar Nemzeti Galéria kiállítással tisztelgett emléke előtt.

Jerovetz György

LEXIKON

NEVEM: **Bognár Ivett.**
 BECENEVEM: Ivi.
 HAJAM SZÍNE: Szőkésbarna.
 SZEMEM SZÍNE: Zöldeskék.
 MAGASSÁGOM: 142 cm.
 CÍMEM: Cseh Károly u. 7.,
 24430 Ada.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola,
 5. b.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Lazić
 Erika tanárnő.
 LEGKEDVESEBB
 OSZTÁLYTÁRSAIM: Lajkó
 Réka, Klima Döniz.

KEDVENC OLDALAIM A JÓ
 PAJTÁSBAN: Vicckupac,
 Tiniturmix.
 KEDVENC KÖNYVEM:
 Neveletlen hercegnő.
 MIT CSINÁLOK
 SZABAD IDŐMBEN?
 Számítógépezek.
 KEDVENC SPORTOM: Tánc.
 KEDVENC EGYÜTTESEM:
 Edda.
 KEDVENC ÉNEKESEM: Michel
 Teló.
 KEDVENC DALAIM: Pitbull,
 Broken Angel.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Kutyák.
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Ősz.
 MI LESZEK, HA NAGY
 LESZEK? Még nem tudom.
 HA LEHETNE, MIN
 VÁLTOZTATNÉK?
 Szeretném, hogy
 az emberek ne
 szemeteljenek és ne
 szennyezzék a környezetet!
 NO ÉS A SZERELEM? Van, de
 nem árurom el.

NEVEM: **Dobrolka Dominik.**
 BECENEVEM: Domi.
 SZEMEM SZÍNE: Zöld.
 MAGASSÁGOM: 163 cm.
 CÍMEM: Május 1. utca, 28.,
 24430 Ada.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola,
 5. b.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Lazić
 Erika.
 LEGKEDVESEBB
 OSZTÁLYTÁRSAM: Dudás
 Ádám.

MIT SZERETEK AZ
 ISKOLÁBAN? A szünetet.
 KEDVENC OLDALAM A JÓ
 PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 KEDVENC KÖNYVEM:
 Postarablók.
 KEDVENC EGYÜTTESEM:
 AC/DC.
 KEDVENC ÉNEKESEM:
 Aleksza Annabella.
 KEDVENC DALOM: Arsenium
 Rumadai.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya,
 papagáj.
 KEDVENC ÉVSZAKOM:
 Tél.
 MI LESZEK, HA NAGY
 LESZEK? Szakács.
 HA LEHETNE, MIN
 VÁLTOZTATNÉK?
 Becsuknám a gyárakat,
 amelyek szennyeznek a
 környezetet.
 NO ÉS A SZERELEM?
 Nincs!

NEVEM: **Varnyú Réka.**
 HAJAM SZÍNE: Barna.
 SZEMEM SZÍNE: Kék.
 MAGASSÁGOM: 160 cm.
 CÍMEM: Grobljanska 1.,
 24430 Ada.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola,
 5. c.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Matic
 Ilona tanárnő.
 LEGKEDVESEBB
 OSZTÁLYTÁRSAM: Körösi
 Kitti.
 MIT SZERETEK AZ
 ISKOLÁBAN? Az órákat.

KEDVENC OLDALAM A JÓ
 PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 KEDVENC KÖNYVEM: Két
 Lotti.
 MIT CSINÁLOK
 SZABAD IDŐMBEN:
 Hullámdeszakázom.
 KEDVENC SPORTOM:
 Néptánc.
 KEDVENC EGYÜTTESEM:
 Nox.
 KEDVENC ÉNEKESEM: Hold
 Viola.
 KEDVENC DALOM: Ha te
 tudnád, amit én.
 KEDVENC ÁLLATOM:
 Pingvin.
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Ősz.
 MI LESZEK, HA NAGY
 LESZEK? Pszichológus.
 HA LENETNE, MIN
 VÁLTOZTATNÉK? Sehol se
 szemeteljünk.
 HOGYAN? Aki mégis,
 büntetésben részesüljön!
 NO ÉS A SZERELEM? Titok.
 Ui.: Levelezőtársat keresek.

NEVEM: **Pámer Bence.**
 HAJAM SZÍNE: Szőke.
 SZEMEM SZÍNE: Barna.
 MAGASSÁGOM: 146 cm.
 CÍMEM: Boja András u. 22.,
 24430 Ada.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola,
 5. c.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Matic
 Ilona tanárnő.
 LEGKEDVESEBB
 OSZTÁLYTÁRSAIM: Ádám,
 Zalán, Krisztián.
 MIT SZERETEK AZ
 ISKOLÁBAN? Mindent.

KEDVENC OLDALAIM
 A JÓ PAJTÁSBAN:
 Vicckupac, Mesélgető.
 KEDVENC KÖNYVEM: A
 kárókatona még nem
 jöttek vissza.
 MIT CSINÁLOK SZABAD
 IDŐMBEN? Játsszom a
 barátaimmal és sportolok.
 KEDVENC SPORTOM:
 Pingpong.
 KEDVENC EGYÜTTESEM:
 AC/DC.
 KEDVENC ÉNEKESEM: Bon
 Jovi.
 KEDVENC DALOM: It's my
 life.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Teknős,
 kutya, macska.
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Ősz.
 MI LESZEK, HA NAGY
 LESZEK? Egészségügyi
 ápoló.
 HA LEHETNE, MIN
 VÁLTOZTATNÉK?
 HOGYAN? Aki szemetel
 az iskola udvarában, azt
 közmunkára ítélném.

NEVEM: **Cvitkó Nikolett**.
 BECENEVEM: Niki.
 HAJAM SZÍNE: Barnásszőke.
 SZEMEM SZÍNE: Kékesszürke.
 MAGASSÁGOM: 161 cm.
 CÍMEM: November 29. u. 25.,
 24430 Ada
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola,
 5. b.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM:
 Lazić Erika.
 LEGKEDVESEBB
 OSZTÁLYTÁRSAM: Lajkó
 Csenge.
 MIT SZERETEK AZ
 ISKOLÁBAN? Azt, hogy
 találkozom a barátaimmal.

KEDVENC OLDALAM A JÓ
 PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 KEDVENC KÖNYVEM: Az a
 boszorkányos szerelem.
 MIT CSINÁLOK SZABAD
 IDŐMBEN? Játsszom a
 kutyámmal, olvasok.
 KEDVENC SPORTOM:
 Kézilabda.
 KEDVENC ÉNEKESEM: Michel
 Teló.
 KEDVENC DALOM: Nosa,
 Nosa, Bara, Bara.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Fóka,
 papagáj, elefánt.
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.
 MI LESZEK, HA NAGY
 LESZEK? Óvónő vagy
 fodrász.
 HA LENETNE, MIN
 VÁLTOZTATNÉK?
 Szerintem a megmaradt
 uzsonnákat és a régi
 ruhákat oda lehetne adni
 a szegényeknek.
 NO ÉS A SZERELEM? Titok.
 Ui.: Levelezőtársat keresek!

NEVEM: **Komáromi Attila**.
 BECENEVEM: Ati.
 HAJAM SZÍNE: Szőkésbarna.
 SZEMEM SZÍNE: Világoskék.
 MAGASSÁGOM: 152 cm.
 CÍMEM: Petar Kočić u. 1.,
 24430 Ada
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola,
 5. c.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Matić
 Ilona tanárnő.
 LEGKEDVESEBB
 OSZTÁLYTÁRSAM: Zalán.

MIT SZERETEK AZ
 ISKOLÁBAN? A németet.
 KEDVENC OLDALAM A JÓ
 PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 KEDVENC KÖNYVEM:
 Rosszcsont Peti.
 MIT CSINÁLOK SZABAD
 IDŐMBEN? Játsszom.
 KEDVENC SPORTOM: Karate.
 KEDVENC EGYÜTTESEM:
 Black eyed Peas.
 KEDVENC ÉNEKESEM:
 LMFAO.
 KEDVENC DALOM: Sorry For
 Party Rocking.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Zsiráf,
 szurikáta.
 KEDVENC ÉVSZAKOM:
 Nyár.
 MI LESZEK, HA NAGY
 LESZEK? Még nem tudom.
 HA LEHETNE, MIN
 VÁLTOZTATNÉK?
 Szeretném, hogy mindig
 nyár legyen.
 NO ÉS A SZERELEM? Katona
 Corine.

LEXIKON

NEVEM: **Páncsics Krisztián**.
 BECENEVEM: Kriszti.
 HAJAM SZÍNE: Barna.
 SZEMEM SZÍNE: Barnászöld.
 MAGASSÁGOM: 151 cm.
 CÍMEM: Branko Radičević u.
 48., 24430 Ada.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Matić
 Ilona.

LEGKEDVESEBB
 OSZTÁLYTÁRSAIM: Bence,
 Dorogi, Péter.
 KEDVENC OLDALAM A JÓ
 PAJTÁSBAN: Vicckupac.
 MIT SZERTEK AZ
 ISKOLÁBAN? A tornaórát.
 KEDVENC EGYÜTTESEM:
 Skillet.
 MIT CSINÁLOK SZABAD
 IDŐMBEN? Az udvaron
 játszom.
 KEDVENC ÁLLATAIM: Kobra,
 tigris, oroszlán.
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.
 MI LESZEK, HA NAGY
 LESZEK? Játékboltos.
 HA LENETNE, MIN
 VÁLTOZTATNÉK?
 Szeretném, hogy
 hosszabbak legyenek a
 szünetek az iskolában.
 NO ÉS A SZERELEM?
 Nincs!

NEVEM: **Almási Richárd**.
 BECENEVEM:
 Ricsi.
 HAJAM SZÍNE:
 Szőke.
 SZEMEM SZÍNE:
 Kék.
 MAGASSÁGOM: 156 cm.
 CÍMEM: Đura Jakšić u. 13.,
 24430 Ada.
 ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh
 Károly Általános Iskola,
 5. b.
 OSZTÁLYFŐNÖKÖM:
 Lazić Erika.

LEGKEDVESEBB
 OSZTÁLYTÁRSAM:
 Dér Ákos.
 KEDVENC OLDALAM
 A JÓ PAJTÁSBAN:
 Vicckupac.
 MIT SZERTEK
 AZ ISKOLÁBAN?
 A nagy termeket.
 KEDVENC KÖNYVEM:
 Az ezüstrón.
 MIT CSINÁLOK SZABADI
 DŐMBEN?
 Focizom, játszom vagy
 pihenek.
 KEDVENC SPORTOM:
 Foci.
 KEDVENC EGYÜTTESEM:
 AC/DC.
 KEDVENC DALOM: TNT.
 KEDVENC ÁLLATAIM:
 Papagáj, kutya, macska.
 KEDVENC ÉVSZAKOM: Tél.
 MI LESZEK, HA NAGY
 LESZEK? Pilóta.
 HA LEHETNE, MIN
 VÁLTOZTATNÉK?
 Felújítanám egész Adát.
 NO ÉS A SZERELEM?
 Nincs szimpátiám.

A tíz leghihetetlenebb szem az állatok világában

Az állatvilágban nem csupán különleges megjelenésű, hanem speciális látással megáldott állatokat is találhatunk. Tudod-e, hogy a béka szemei miért düllednek ki, és hogyan tudja becsukni? És azt, hogy a víziló hogyan lát a víz alatt? Íme néhány érdekesség az állati szemek világából!

Bagoly

Mint sok más ragadozó esetében, a baglyok szeme is a fejük elülső részén helyezkedik el, remek látást biztosítva számukra vadászataik során. Ezek a szemek viszont erősen rögzültek a szemgödörbe, és emiatt szemüket alig tudják mozgatni. Viszont ezért van az, hogy a bagoly akár 270 fokban is el tudja fordítani a fejét.

Gekko

Az éjszaki gekkóknak nappal ki kell védeniük a nagy fényt. Ezért pupillájuk képes keskeny réssé összeszűkülni, és csak nagyon kevés fényt enged be. Míg az emberek nem képesek a színeket érzékelni halvány holdfényben, a gekkók megkülönböztetnek színeket, sőt háromszázötvenszer erősebbek a szemeik, ha színlátásról van szó.

Gaviál

A gaviálok igazi őslényeknek számítanak. Ennek ellenére szemük különösen jól fejlett, és úgy helyezkedik el, hogy bár az egész fejük a víz alá bukik, a szemeik a víz felszínén maradnak, és szákmány után leselkednek. A szemeik éjszakai látást is biztosítanak. Ha megvilágítjuk éjszaka, szemeik visszatükrözik a fényt, és úgy néznek ki, mintha ragyognának.

Víziló

A vízilovak kitűnően látnak a víz alatt, de a legcsodálatosabb a szemeikkel kapcsolatban az az átlátszó membránréteg, amely megvédi szemüket a víz alatti szennyeződésektől.

Kaméleon

A kaméleonnak van az egyik legegyszerűbb szeme az állatvilágban. Nincs külön alsó és felső szemhéja, csak egy vastag, tölcsérszerű réteg veszi körbe a szemcsillagot, egy kis rést hagyva a pupillák számára. A kaméleon képes egymástól függetlenül mozgatni, forgatni a szemeit, így az állat egy időben két különböző irányba tud nézni. Ennek köszönhetően képes elkapni a rovarokat röptükben.

Lepkék

Mint a legtöbb rovarnak, a lepkéknek is összetett szemük van, ez több száz mikroszkopikus méretű, hatoldalú lencséből tevődik össze, és ennek segítségével egyszerre minden irányba tudnak nézni. Ez a fajta látásmód nem teszi lehetővé számukra, hogy élesen lássanak. A lepkék azonban az ultraibolya fényeket is felismerik, mely az emberi szem számára láthatatlan. Ez vezeti őket a nektárral teli virágokhoz.

Kecske

A kecskék négyszögű pupillája mindenképp figyelmet kíván, de nemcsak a szépségük miatt. A pupillák szélessége miatt a kecske látószöge 330 fokban, míg az emberé csupán 180 fokban.

Békák

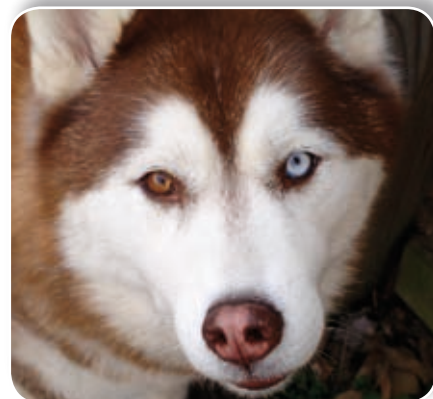
A békák nagy szemeikről híresek, de kevesen tudják, miért düllednek ki. Annyira ki tudják dülleszteni a szemüket, hogy a víz alól a felszínt is tudják figyelni. Ha be akarják csukni a szemüket, visszahúzzák, és két rétegnyi átlátszó membránból és egy külső fedőrétegből álló összetett szemhéjukkal tudják elfedni.

Tintahal

Az egyik legfejlettebb szeme a tintahalnak van. Ez a furcsa W alakú pupilla képtelen színeket felismerni, de felismeri a polarizált fényt, és érzékeli a kontrasztokat halvány fényben is. Továbbá a szem belső érzékelői lehetőséget adnak arra, hogy egy időben vegyenek észre maguk előtt, illetve hátuk mögött levő dolgokat.

Husky

A rideg, acélszemeik ideálisak, hogy a sívár pusztákon mozgást kémleljenek. Szemeik mandula alakúak, közepesen távol helyezkednek el egymástól, kissé ferdén, lehet jegeskék, sötétkék, borostyánszínű és barna. Néhány esetben a huskyk egyik szeme barna a másik kék, de a két szín szemenkénti keveredése is előfordul.

Hópárduc

A lopakodó szellem

Aldozatukat lopakodva közelítik meg, és hatalmas ugrással vetődnek zsákmányukra. Széles, párnázott mancsukon hangtalanul járnak a hópárducok a Himalája meredek lejtőin, a Tibeti-fennsíkon, a Pamír vonulatai között.

A földhöz lapuló nagymacsát észre sem lehet venni a sziklák között, annyira elrejtí fehér-fekete mintás bundája, amikor az éjszakai vagy hajnali sötétbe vesző meredélyen ereszkedik alá – mindig ugrásra készen. Mert zsákmányára, a kőszáli kecskére, kék juhra, tibeti antilopra, vadon élő jakra és pézsmaszarvasra fentről, a legteljesebb csendben csap le.

A hópárducok Közép-Ázsia hegységeiben élnek, 2000 méter fölötti magasságban. Számukat négy és hatezer közöttire teszik, de ez a viszonylag nagy állomány mintegy 3 millió négyzetkilométeren szétszórva él, ezért nagy a populációk szétszakadásának és a beltenyészet kialakulásának veszélye.

A negyven-ötven kilós, másfél méteres állatok farka is csaknem egy méter hosszú. A párzási időszak kivételével magányosan élnek, akár száz négyzetkilométeres területet is bebarangolnak egy nap.

A hópárduc a macskafélék családjába tartozik. Közele rokon a leopárddal és a tigrissel. Az egyetlen valódi különbség az, hogy a hópárduc egy kicsit kisebb, mint a macskafélék családjába tartozó többi állat. Egy másik különbség, hogy a hópárduc nem tud bőgni. A vadvilágot tanulmányozó szakemberek és tudósok gyakran vitáznak azon, hogy vajon mi okozza ezen képesség hiányát. Eredetileg azt gondolták, hogy a hópárduc nem egészen kifejlett nyelvcsontjának köszönhetően nem tud bőgni, amely viszont teljes egészében megtalálható más nagymacsáknál. A hópárduc testsúlya 27–45 kg között van, a testhossza pedig 74–130 cm.

Miért veszélyeztetett a hópárduc?

A kérdésre a válasz: az emberek tevékenysége miatt. Az idők kezdetétől fogva az ember különböző okok miatt vadászott az állatokra. Eredetileg a bundájuk miatt, hogy a téli időkre meleg öltözkük legyen. Mára már sok állatfaj kihalt, egyes állatok pedig, mint például az óriáspanda vagy a bölény a kihalás szélén álltak, és még mindig veszélyeztetett állatokként tartják számon őket. Sajnos a hópárduc is ebbe a kategóriába tartozik.

A hópárducokat elsősorban a bundájukért vadásszák. A hópárduc bundájára nagy a kereslet a nemzetközi piacon, és az emberek, akik megengedhetik maguknak, nagyon sok pénzt képesek fizetni érte. A tigrisek és leopárdok testrészeit gyakran felhasználják a hagyományos ázsiai gyógyszerek készítésében.

A hegyvidéki területeket benépesítő emberek miatt a hópárducok elvesztik természetes élőhelyüket, táplálékforrásaiktól is megfosztják őket, például a hegyi kecskétől és más növényevő állatoktól. A felbőszített hópárduc gyakran arra kényszerül, hogy megtámadja a telepesek állatállományát, ami végül az életébe kerül. Sok egyesület és szervezet fogott össze, hogy valahogy megóvják ezt a szép állatot. A világon számos állatkertben és védett területen sikerült megfelelő élőhelyet biztosítani a hópárducok számára, ahol biztonságban vannak az orvvadászoktól és vadászoktól.

Manapság a hópárducok a Himalája hideg és köves területeinek a lakói. A Himalája lábánál élő falusi emberek a hegyvidék szellemmacskájának nevezik a hópárducot. Valóban, a hópárduc szívéhez nagyon közel áll a Himalája hegyvidéke, ahol hívja a vadon szava.

RÜGYFAKADÁS

Itt a kezem, nem disznólab

A tél csodás jelenség. Lehetőséget nyújt hóemberépítésre, szánkózásra, hódhánysra (bár ez nem éppen szórakoztató elfoglaltság), és ami a legfontosabb, a hógolyózásra.

Egy alkalommal az osztályunk eltervezte, hogy közösen elmegyünk szánkózni.

En pont időben indultam, és pontosan érkeztem. Magammal vittem az én ötvenéves szánkómat. Ez abban különbözött a többi szánkától, hogy a talpa és a váza vasból volt, s csak a fedelén volt egy deszka (amit háromszor kellett cserélni az idők folyamán), amelyen ülni szokás. Ezt a szánkót még a dédapám készítette, a nagyapám kicsit hegesztett rajta, apám is használta, és most én húzom le a töltés felé. Sőt! Nemcsak húzom, hanem viszem is. Hogy értem ezt? Nos, sokan elhányták már a havat a házuk előtt, ezért kell felemelnem és vinnem a szánkót.

A töltés felé vezető út meglehetősen fehér. A latyakos autót, a havas (vagy tiszta) járda, és a fehérbe öltözött fenyők teljesen elfedik a tavaszt, a nyár és az ősz nyomát. Nincs virág, sem gyümölcs, sem avar. A rekreációs parkhoz érve még az épületek redőnyös szemei is eltűntek, és egy nagy emelkedő jelent meg.

Miután megmászta az emelkedőt (a töltést), megláttam a barátomat, Ivánt. Ő is észrevette, hogy ott vagyok (ezt egy, a fejem mellett elsuhanó hólabdáról éreztem).

Gyorsan menedéket készítettem magamnak. Felállítottam a szánkót, falként használva.

Pár perc múlva abbahagyta a labdadobálást, mert megérkezett két osztálytársunk: Csenge és Anett.

– Sziasztok! – köszöntem nekik. Megkezdtek a szánkózást. Iván figyelmeztetett minket, hogy ne szánkózzunk akárhol, mert (a hó rohamos olvadása miatt) a szánkó elakadhat. Egymás után csúszunk le. Iván megint dobálni kezdett.

– Ne dobálj! – mondtam, és felvettem egy hógolyót.

Elindultam felé, egy szál ember, percenként öt hógolyóval szemben.

Ez a situáció is hasonlóképpen végződött, mint az előző. Megérkezett az osztályfőnöknőnk. Vele is szánkóztunk, s miután ráébredtünk, hogy nem lehet szánkózni, hóemberépítésbe kezdünk. Halomba hánytunk egy csomó havat, majd elkezdtek megformálni.

– Leccsizolom az oldalát – mondtam.

– Itt jó lesz a feje? – kérdezte Csenge.

– Segíts neki! – parancsolta az osztályfőnököm Anettnak. Ekkor Iván megint dobált. Visszadobtam.

– Fiúk, hagyjátok abba! – szólított fel bennünket az osztályfőnök-nőnk.

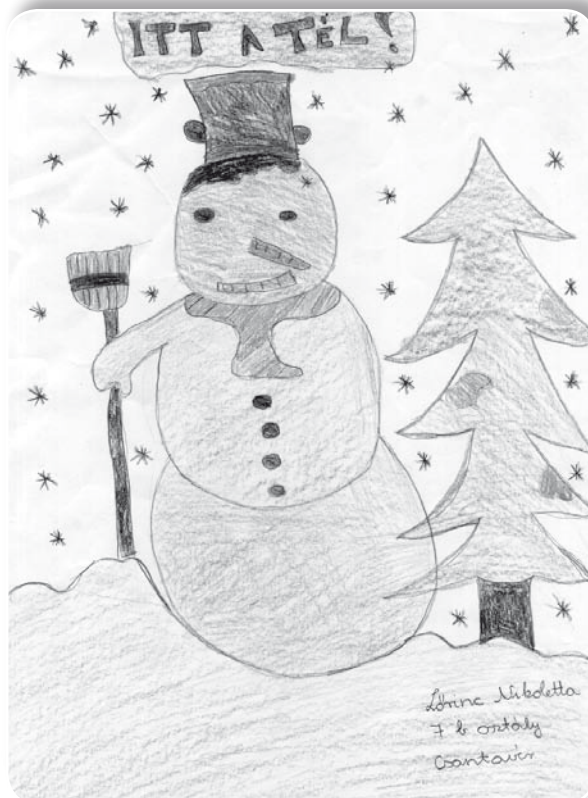
– Gyere, béküljünk ki! – mondtam Ivánnak.

– Itt a kezem, nem disznólab! – kiáltott nagyot Iván.

Ezután tovább építettük a hóembert. Csak négy óra után indultunk haza.

Ezután az est után Iván már nem dobált egészen hétfőig, iskolakezdésig.

Tóth István, 7. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Lőrinc Nikolett csantavéri tanuló rajza

Jószívűség

A jószívűség egy jó belső tulajdonság. Jó alatt azt értem, hogy jó cselekedetünk, például ha valaki szorult helyzetbe kerül, segítünk rajta. Megeshet, hogy viszonzni fogja, bár nem ezért tesszük jót valakivel.

Az ember jószívűségét egyesek ki is szokták használni. Például ha egy boltban vagy, állsz a pénztárnál, és egy idősebb személy megszólít:

– Elnézést, hoznál nekem egy kenyeret?

Te elmész és hozol. Ő pedig szentelenül beáll a helyedre. Becsapott, és már az utolsó helyen vagy a sorban. Hiába vitatkozol vele, hajthatatlan.

A jószívűségnek köszönhetően sokszor pozitív dolgok is történhetnek. Barátokat szerezhetsz vele. Tudok is egy történetet ezzel kapcsolatban.

Egy nap az állatkertbe ment két osztály. Lemaradt a csoporttól két fiú. Nem ismerték egymást. Elkóboroltak, de a többiek nem vették észre, hogy eltűntek. A két fiú összefogott, és közös erővel visszaalált a csoporthoz. Így lehet jószíviüen baráttra találni. Vagy például a tanulásban lehet kamatoztatni a jószívűséget. Ha épp nem érti valaki a tanult anyagot, szívesen segítek neki, elmagyarázom. Vagy ha egy idegen keres a városban egy utcát, szívesen megmutatom neki.

A jótett talán egyszer megtérül. Így a jószívűséget sok helyzetben lehet kamatoztatni.

Piukovity Denisz, 5. osztály, Majsai Úti iskola, Szabadka

Juhász Gyula

Karácsony felé

Szép Tündérország támad fel szívemben
Ilyenkor decemberben.
A szeretetnek csillagára nézek,
Megszáll egy fényes, gyönyörű ígétet,
Ilyenkor decemberben.

Bizalmas szívvel járom a világot,
s amit az élet vágott,
Beheszeszem a sebet a szívemben,
És hiszek újra égi szeretetben,
Ilyenkor decemberben.

És valahol csak kétkedő beszédet
Hallok, szomorúan nézek,
A kis Jézuska itt van a közelben,
Legyünk hát jobbak, s higgyünk rendületlen,
S ne csak így decemberben.

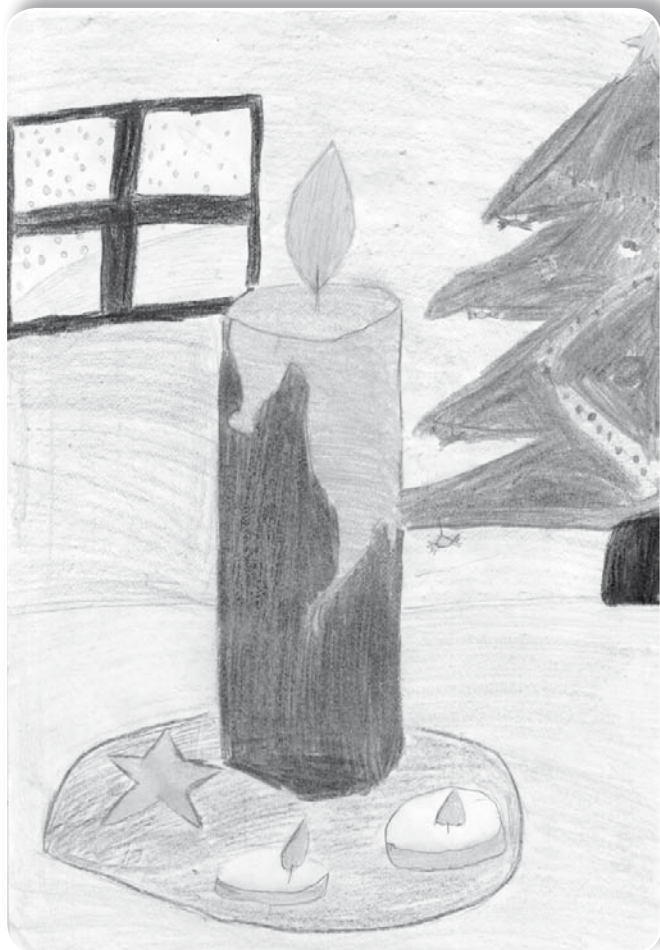
Keresem az utam

Közeleg a felvételi. Nyolcadik osztályba járok, nincs túl sok időm hátra a pályaválasztásig. Nem találok a helyem a világban. A személyiségem is csak most van kialakulóban.

Túlságosan nehéz azokra a kérdésekre felelnem, hogy hova tovább, melyik pályát válasszam, és hogy mi lesz az a foglalkozás, amelyre majd építem a jövőmet? Fontos döntés előtt állok. A szüleim próbálnak nekem segíteni ebben. Régebben felmerült az ügyvédi hivatás, hiszen szerintük gyorsan megjegyzek dolgokat, és ez segítene ebben a munkában. Én kiskorom óta orvos szeretnék lenni. Mindig is boldogsággal töltött el, amikor fehér köpenyben képzeltem el magamat. Anyukám természetgyógyász, így ez a hivatás nem áll messze tőlem. Már évek óta életmódot változtattunk. Odafigyelünk arra, hogy mi kerüljön az asztalra. Mindent megteszünk az egészségünk megőrzéséért. Gyerekorvosnak készülök. Számomra nincs szívszorítóbb, mint amikor beteg gyerekeket látok. A szüleim inkább a gyógyszereszetet javasolják érzékenységem miatt. Szerintük nehezen tudnám feldolgozni, ha egy súlyosabb beteget nem sikerülne kigyógyítanom. Bármire képes lennék, hogy elérjem a célom. Az orvosi cím eléréséig még hosszú út vezet.

Sajnos, a mai válság idején sok orvost (tisztelet a kivételnek) nem a páciens kigyógyítása, hanem a pénz érdekli. Én pont ezen szeretnék változtatni. Az az álmom, hogy egy olyan kórházat nyithassak, ahol az emberek anyagi helyzetétől függetlenül mindenkinek esélye legyen a gyógyulásra. Azzal is tisztában vagyok, hogy addig szorgalmasan a tanulásnak kell szentelnem az időmet a célom elérése érdekében. A felvételi megírása lesz a döntő!

Rencsényi Doloresz, 8. osztály, Október 10. iskola, Szabadka

Kecsenovity Kitti csantavéri tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Karácsony

*Karácsonykor hull a hó,
ez aztán gyereknek való!
Cinkelábnymok a hóban,
most igazán hideg van.*

*Az ablakon jégvirág,
s asztalon fenyőág.
A karácsonyfán gyertyalány,
ő világít szépen reánk.*

*Asztal körül gyerekek,
körös-körül szeretet,
kis Jézuska ránk nevet.
Mákosguba, bableves...*

*Harang szól a téli éjben,
s megyünk a szentmisére.
A falu apraja-nagyja
a ropogó havat tapossa.*

Vörös Viktor, 5. osztály,
Hunyadi János iskola, Csantavér

Jót nevettünk

Egy téli napon történt. Minden gyönyörű fehér volt, és sajnos, fázunk is, de gyorsan be lehetett melegedni, ha sokat szánkóztunk és korcsolyáztunk. Vidáman mentünk az iskolába, mivel azon a napon nem írtunk ellenőrzőt, sem dolgozatot, és nem is feleltünk semmiből sem.

Becsöngettek az első órára. Hittanunk volt. Jól éreztük magunkat, mert egész órán egy Istenről szóló filmet néztünk, amiben szerepel József is, Jákob fia. Mikor kicsöngettek, mi még nem fejeztük be a filmnézést, ezért figyeltük továbbra is a szünetben. Közben bejött egy másik osztály, és ők is velünk bámulták a filmet. Nagyon furcsa szavak voltak benne.

- Ki az a Naftalin? – kérdezte Rami.
- Hát az, amit az autóba is tesznek – válaszoltam.
- Jaj, dehogyis, ő József testvére, és nem Natfalin, hanem Naftali – mondta kacagva Nóci. Ezen is jót nevettünk.

Elkezdődött a második óra. Tornánk volt. A fiúk kint fociztak a pályán, mert a tanár úr megengedte nekik, addig, amíg ő nem jön vissza, mert el kellett mennie a naplóért. Mi, lányok pedig elkértük a tornaterem kulcsát. Befutottunk a helyiségbe, és bezártuk az ajtót. Két perccel később ki akartunk menni, de nem bírtunk, mert belülről nem lehetett kinyitni, csak hogy mi ezt akkor még nem tudtuk. Annyira röhögünk, hogy a könnyünk is kicsordult. Ezalatt a tanár úr és a fiúk a folyosóra értek. Közölték velünk, hogy milyen szerencsétlenek vagyunk, és ők is elkezdtek röhögni. Később kicsúszattuk a kulcsot, de ők nem akarták kizárni az ajtót, csak akkor, ha kapnak érte fagyit. Mi bent megbeszéltük, hogy azt mondjuk nekik, hogy veszünk, de nem fogunk. Utána kizárták.

Bent még legalább tíz percet nevettünk, de annyira, hogy végül a padlón kötöttünk ki.

Mészáros Noémi, 5. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Az év utolsó heteiben a diákok már a téli szünetre készülődnek, azonban még sokakra vár a nagy hajrá, hiszen ahogy múlik az idő, fogy az alkalom is, hogy egy-egy tantárgyból javítsanak. Már megkezdődtek a számítgatások, melyik tárgyból milyen osztályzatokat sikerült eddig összegyűjteni, és hányasra kell megírni a nagydolgozatot, hogy matekból meglegyen a négyes. Van, aki tornából szeretne javítani, másvalakire egy földrajz-felelés vár, ha javítani szeretne a félévi átlagán, hiszen a diákok már most tudatában vannak annak, hogy a félévi bizonyítvány meghatározza a most még távolinak tűnő év végi jegyeket is.

A szabadkai Đuro Salaj iskola tanulóival, a hatodikos **Romity Mártával** és **Jenei Dorinával**, valamint a nyolcadikos **Romity Bélával**, **Farkas Szilveszterrel** és **Gálfi Gergellyel** a félévi bizonyítvány eredményeiről és a jobb osztályzatokra való esélyekről beszélgettünk.

– Úgy számítom, hogy közepes lesz a bizonyítványom, talán 3,30 lesz – kezdi Béla. – Ez most rosszabb eredmény, mint volt, mert elsőtől negyedekig szinte végig ötös tanuló voltam, de ötödiktől leromlottam, mert egy kicsit nehezebb is a tananyag, meg lustább is vagyok. Igazából nekem a félévi bizonyítvány nem annyira fontos, sokkal többet jelent, hogy az év végi milyen lesz, bár az függ a félévi eredménytől is. Így az első félév vége felé azért próbálok javítani, például kémiából, mert abból hármast szeretnék, meg jó lenne németből is javítanom, mert németből is kettesre állok, és hármast szeretnék. Úgy számítom, hogy azért az év végi bizonyítvány jobb lesz, mint most ez, remélhetőleg azok a tantárgyak, amiket most hármásra zárnak le, az év végére négyesek lesz. Amiből viszont biztosan nem kell javítanom, az a torna, műszaki, történelem és a matek.

Dorina úgy számítja, hogy félévre is színikitűnő bizonyítványt vihet haza, de ehhez még tornából kell javítania.

Félévi eredmények

– Lehet, hogy a torna négyes lesz, de megpróbálok még javítani. Szerintem, ha egyetlen osztályzattól függ, hogy valaki jeles vagy kitűnő tanuló lesz, akkor a tanárok egy kicsit engedékenyebbek. Ha látják, hogy mi is igyekszünk, akkor megadják a jobb jegyet, meg persze attól is függ, szeretik-e azt a tanulót. Nekem fontos, hogy színikitűnő legyek, mert akkor könnyebb lesz bejutni a középiskolába. Ezen idejében el kell kezdeni gondolkodni. Elsős korom óta színikitűnő vagyok, és szerintem nagyon rosszul viselném, ha év végére becsúszna egy négyes. Csalódnék magamban. A félévi bizonyítvány nekem sem annyira fontos, az év végi viszont sokat számít, és amikor mindenből megvan az ötös, nagyon megkönnyebbülök.

Szilveszter szerint fontos, hogy milyen lesz a bizonyítvány, hiszen ettől függ a jövőjük is.

– Amikor már nyolcadikosok vagyunk, valahogy a jegyeknek is nagyobb jelentőségük van, habár nem tanulok, többet mint egyébként. Általában csak az ellenőrzőkre szoktam felkészülni. A kémia meg a biológia nem megy olyan jól, de tornából, németből, műszakiból meg matekból jó jegyeket szoktam kapni. Félévre azt hiszem, jeles leszek, és elégedett vagyok ezzel az eredménnyel, habár lehetnék jobb is. A félévi jegyeknél a tanárok szigorúbbak, szerintem így próbálnak rávenni bennünket, hogy többet tanuljunk, de az év végi bizonyítványnál már engedékenyebbek. Igazából nincs kedvem többet tanulni, de nem azért, mert lusta vagyok, hanem mert nem szeretek tanulni. Volt már olyan is, hogy bukásra álltam, éppen tavaly matekból, de azt sikerült kijavítanom. Rossz érzés volt, mert tudtam, hogy többre vagyok képes és bántott a dolog.

Béla és Márta testvérek. Míg Béla hármast tanuló, addig Márta az ötösöket gyűjti, és úgy

számítja, hogy színikitűnő lesz, feltéve, hogy tornából és matekból megkapja az ötöst.

– Szerintem sokat számít az is, hogy a tanárnak szimpatikus-e a diák, és a tanártól függ, hogy négyest vagy ötöst kapok-e. Bár gondolom, ha látja rajtam, hogy törekszem, akkor megadja a jobb jegyet. Nekem az is fontos, hogy félévkor milyen az átlagom, mert ezt is figyelembe veszik később. Ha én lennék az idősebb, segítenék a Bélának a tanulásban, de így nem hiszem, hogy őt nagyon motiválná, hogy én jobb tanuló vagyok – mondja Márta, Béla pedig a fejét ingatja, alátámasztva húga szavait. – Engem megdicsérnek, néha meg is jutalmaznak a jó bizonyítványért, a tesómat viszont nem. Én is első óta színikitűnő vagyok, és nekem fontos a tanulmányi eredmény, mert ettől függ, melyik középiskolába juthatok be.

Gergőnek is hármast lesz a félévi bizonyítványa, de mint mondja, nem szokta előre kiszámolni az átlagát.

– Nem nagyon érdekel, milyen lesz pontosan a bizonyítvány, én tanuló, és lesz amilyen lesz. Valamilyen szinten persze fontos, hogy milyen osztályzataim lesznek, hiszen most már nyolcadikos vagyok, és azon is el kell gondolkodnom, milyen középiskolába iratkozom majd. Elsőtől negyedekig egyébként én is ötös tanuló voltam, de azután ellustultam. Tudom, hogy ha megerőltetném magam, jobb jegyeim is lehetnének, mert most úgy vagyok hármast tanuló, hogy nem sokat tanulok. Így viszont amiből nagyon szükséges, javítok, például most németből kellene, hogy meglegyen a kettesem. A nagydolgozatnak legalább hármast-négyesre kell sikerülnie, és szeretnék majd felelni is. Szerintem összejön majd. Egyébként nem vágyom jobb jegyekre, az osztályzat szerintem önmagában nem olyan fontos, a tudás számít inkább.

Sztojánovity Livia

Az óbecsei Csiperke táncgyűttes

A népzene, a néptánc, a népi játékok ünnepe

Már kilencedik alkalommal szervezte meg Cseszák Balázs és Cseszák Korcsik Anikó néptáncoktató óbecsén a Ricsaj elnevezésű népművészeti találkozót. Igazi népiünnepély volt, a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör színházterme megtelt népviseletbe öltözött gyerekekkel, ahol már délután egy órakor a kirakodóvásáron nézelődhetek, vásárolhattak. Mindenki megtalálta a számára kedves dolgot. A kézimunkák zöme gyöngyből készült. Láttam nyakékeket, karcsatokat, fülbevalókat. Ezeknek volt a legnagyobb keletje. Szépek voltak a kézzel festett üveg poharak, csészék, dísztányérok, vázák, a hímezett terítők... Fából faragott ízléses tárgyak, nyakékek... Az egyik sarokban névisoteles ruhákat lehetett fölpróbálni, s öt percre te is néptáncos lehettél...

Két órakor kezdődött a játszóház, ahol népi játékokat lehetett játszani, majd háromkor léptek föl az ovisok, népi játékokat adtak elő, a kisiskolások pedig táncoltak. A fesztivál nem volt versenyjellegű, így a táncosok feszültség nélkül mutathatták be táncukat a társaiknak, a közönségnek. Nemcsak az óbecseiek léptek fel, vendégszerepeltek az adaiai, szabadkaiak, a szenttamásiak is. A talpalávalót az óbecsei Fokos zenekar húzta, amely Budapesten a Fölszállott a páva! elnevezésű, népzenei versenyen is kiválóan szerepelt.

Közben a színházteremben fölállított nagy asztalokon már folytak a kézműves foglalkozások. Csupából ízléses virágokat, színes fonalakkal hajfogót lehetett készíteni, de a kosárfonás technikáját is elsajátíthatta, aki akarta. Volt, aki megtanulta a nemezelést, labdát gyúrt...

Este hétkor léptek föl a nagyok, utána a táncházban lehetett táncolni, szórakozni. Cseszák Balázs, a kultúrkör táncoktatója, e találkozót egy főszervezője szívesen mesél a Jó Pajtás olvasóinak arról, milyen céllal is

Nemezelés – készül a labda

szervezték e rendezvényt, mi mindent tanulhattak, akik eljöttek.

– A Ricsaj Népművészeti Fesztivál művelődésre és időtöltésre ad lehetőséget, célja pedig a magyar népművészet bemutatása, valamint a hagyományok őrzése. Ezenkívül

egy új alkalom a szereplésre, ismerkedésre. A látogatók betekintést nyerhetnek őseink hagyományaiba, életmódjába, ismerkedhetnek kultúránkkal, és szórakozhatnak a magyar népművészet adta zenével, táncokkal.

K. E.

A kosárfonást is megtanulhatták

Ali Baba és a negyven rabló

Élt Perzsia egyik városában két testvér. Az egyiknek Kászim, a másinak Ali Baba volt a neve. Kászim gazdag nőt vett feleségül, aki boltot, nagy áruraktárt és sok földbirtokot örökölt a szüleitől, úgyhogy Kászim a város leggazdagabb emberei közé számított. Bezzeg Ali Baba szegény nőt vett feleségül, és szegényesen is élt. Azzal szerezte meg mindennapi kenyerét, hogy fát vágott a közeli erdőben, ezt szamarain a városba vitte, és ott eladta.

Történt egyszer, hogy Ali Baba, amikor az erdőn fát vágott, látja, hogy a közelben nagy porfelleg támad. A felleg egyre közeledett. Nemsokára egy lovascsapat bontakozott ki belőle, és mert Ali Baba attól félt, hogy ezek a lovasok rablók, sorsukra bízta szamarait, ő maga pedig egy fára mászott, és a sűrű lombos ágak között kényelmesen elrejtőzött. A fa egy szikla tövében állott, amely magasabb volt a fánál, meredek, hogy arra semmiképpen sem lehetett feljutni.

A lovasok nagy szál, felfegyverzett emberek voltak, szám szerint éppen negyvenen. Ali Baba most már nem is kételkedett abban, hogy ezek rablók. Valóban, azok is voltak, de ezt a környéket nem háborgatták, jó messzire innen üzték mesterségüket: ez csak gyülekezőhelyük volt. A szikla tövében megállottak, lovaikat lekantározták, abrakos tarisznját húztak a lovak fejére, aztán letették a földre úti tarisznájukat. Ezek a tarisznják olyan nehéznek látszottak, hogy Ali Baba azt hitte, csak arany és ezüst lehet bennük, semmi más,

A rablókapitány most a sziklához közeledett; éppen a mellett a fa mellett haladt el, amelyen Ali Baba rejtőzködött. Néhány bokor átgázolt, majd megszólalt:

– Szézá, nyílj ki!

A sziklában kinyílt egy ajtó, azon át beléptek az emberei, ő maga is utánuk. Aztán az ajtó bezáródott. A rablók sokáig maradtak a sziklában, de végre ismét nyílt az ajtó, most a kapitány lépett ki elsőnek, és a negyven rablót elvonultatta maga előtt, majd így szólt:

– Szézá, zárulj!

Erre az ajtó bezáródott. Ekkor valamennyien felkantározták lovukat, és ugyanazon az úton, amelyen idejöttek, elvágtattak.

Ali Baba jó sokáig várt, amíg a rablók messzire eltávolodtak, aztán szép lassan leereszkedett a fáról, az ajtó elé lépett, amelyet egy sűrű bokor egészen elrejtett, és miként a rablókapitány, szólt ő is:

– Szézá, nyílj ki!

Az ajtó azonnal kinyílt, és Ali Baba világos barlangba lépett, amely felülről kapta a napfényt. A tágas barlangban rengeteg élelmiszer, drágábbnál drágább áruk, selymek és brokátok, pompás szőnyegek heverték nagy

halmokban. Ali Babát azonban egy vertarany- és ezüsthalmom vonzott a leginkább, amelynek egy része bőrzsákokban volt elhelyezve. Annyi mindenféle volt itt, és oly nagy mennyiségben, hogy Ali Baba azt hitte: évszázadok óta gyűlt, halmozódott össze. Nem nyugtalanította, hogy az ajtó bezáródott mögötte, mert már ismerte a titkát, hogyan lehet ismét kinyitni. A zsákokban levő vertaranyból fölszedett annyit, amennyiről gondolta, hogy a szamarai elbírák. Amidőn aztán ezeket felrakta a szamarakra és a drága rakomány fölé még fát is tett, nehogy valaki észrevegye, mit visz, oda szólt az ajtónak:

– Szézá, nyílj ki!

Az ajtó azonnal kinyílt, majd, amikor Ali Baba kilépett, mindjárt becsukódott utána.

Szép csendesen visszament a városba, a fát lerakta az udvaron, a zsákokat pedig bevitte a szobába. Amikor a felesége meglátta a tartalmát, nagyon megijedt. Első pillanatban azt hitte, hogy férje lopta ezt a rengeteg aranyat, de Ali Baba megnyugtatta az asszonyt, töviről hegyire elbeszélte, hogy hol és hogyan szerezte. Az asszony, amikor magához tért a csodálkozásból és az ijedtségből, igen-igen örült a nagy szerencsének, és szeretne volna az aranyat egy halomban látni. De Ali Baba azt mondta, hogy mielőbb gödröt kell ásni, és el kell rejtteni.

– Mégis – mondta az asszony – jó volna tudnunk, mennyi aranyunk van, mielőtt elrejtjük. Amíg te a vermet ásd, én átmegyek a szomszédhoz, vékát kérek, és azzal lemérjük a pénzt.

Semmiképpen sem akart ehhez hozzájárulni Ali Baba, de végre is engedett, hadd

teljék kedve az asszonynak. De erősen lelkére kötötte, hogy a titkot valahogy el ne árulja.

Az asszony a sógorasszonyához, Kászim feleségéhez ment vékáért. A sógorasszony adott is neki vékát, mivel azonban tudta, hogy Ali Baba oly szegény, akár a templom egere, kíváncsi volt, vajon miféle gabonát mérnek a vékával, és a véka fenekét, mielőtt átadta volna, nagy hirtelen bemázolta szurommal.

Eközben Ali Baba megásta a vermet, aztán ketten lemérték az aranyat. Bizony nagyon meg voltak elégedve, mert rengeteg aranyat temettek a verembe. Az asszony ezután visszavitte a vékát, és szertelen nagy örömeiben nem vette észre, hogy egy arany a véka fenekéhez ragadt.

Bezzeg szeme-szája tátva maradt Kászim feleségének, amikor a véka fenekén az aranyat meglátta. Valósággal elsárgult az irigységtől, és magánkívül kiáltotta:

– No lám, ezek a szegény ördögök vékában mérik az aranyat! Vajon hol szereztek?

Este, amidőn Kászim hazajött az üzletből, a felesége közölte vele a nagy csodát. S Kászim is, ahelyett, hogy örült volna testvére szerencséjének elkéült az irigységtől, egész éjjel nem bírta lehunyni a szemét. Reggel aztán jó korán meglátogatta Ali Babát, és keserű szemrehányással illette, hogy titokban tartja a gazdagságát.

Ali Baba rettenetesen megijedt, amikor Kászim megmutatta az aranyat. Mit tehetett egyebet, elbeszélte a testvérének, hogyan jutott a pénzhez. Aztán megígérte, hogy osztózik vele, csak tartsa titokban a dolgot.

– Az osztás magától értetődik – mondta Kászim –, de én azt is akarom tudni, mégpedig

pontosan, hol található a kincs, hogy aztán onnét, ahányszor akarom, aranyat és miegyebet hozhassak. Ha vonatkol megmondani, a törvényszéken feljelentelek.

Ali Baba pontosan leírta, hol található a kincs, és milyen szóra nyílik és záródik az ajtó.

Másnap reggel Kászim tíz ösvért megterhelt nagy ládákkal, ment egyenest a kincset rejtő sziklához, és így szólt az ajtó előtt:

– Szézá, nyílj ki!

Nyílt az ajtó tüstént, Kászim belépett, és az ajtó bezáródott mögötte. Sokkal nagyobb kincshalmokat talált, mint amekkorát Ali Baba elbeszélése nyomán sejtett, hamarosan megtöltött egy zsákot, és vitte az ajtóhoz. Minthogy azonban minden egyébre többet gondolt, csak a legfontosabbra nem: elfeledte, miféle szóra nyílik az ajtó. A »Szézá« egy gabonafajtának a neve, Kászim tehát sorba mondogatott »árpát«, »rizst«, »búzát«, de az ajtó zárva maradt, mivel az igazi szót nem találta meg.

Rettenetes félelem szállotta meg Kászim lelkét, és a boldogtalan mennél erősebben, kétségbeesettebben akarta visszaidézni emlékezetébe a »szézá« szót, annál erősebben megzavarodott. Magánkívül, eszeveszetten dobta le a zsákot, nagy léptekkel járt-kelt a barlangban, és most már semmi ingere nem volt rá annak a rengeteg kincsnek, amit köröskörül látott.

Délfelé a rablók visszatértek barlangjukba. Amikor a szikla előtt megpillantották a tíz ösvért, mind a tízet elhajtották onnét, és utánuk lovagoltak, hogy a gazdájukat is megtalálják. A kapitány és néhány társa azonban nem ment az ösvérek után, hanem kivont karddal az ajtó elé lépett. Az ajtó a kapitány szavára azonnal kinyílt, s a rablók ott találták Kászimot. Nem tudták elképzelni, hogyan jutott be a barlangba, mivelhogy azon a nyíláson, amelyen át a világosság beárad, a barlang megkö-

zelíthetetlen volt. Arra nem is gondoltak, hogy valaki megtudta az ajtó titkát.

A kapitány, amint megpillantotta Kászimot, kardjával összevissza vágta, s egy hatalmas csapással egyik karját is levágta. Szörnyethalt Kászim, és a rablók elhatározták, hogy holttestét a barlangban felakasztják, elrettentő példaul mindazoknak, akiknek még valaha bátorságuk lesz arra, hogy oda belépjenek. Úgy tettek, ahogy elhatározták, aztán eltávoztak.

Minthogy Kászim még éjfélkor sem került haza, felesége szörnyen aggódni kezdett és ugyancsak megbánta, hogy érdeklődött Ali Babáék dolga iránt. Nem mert hangosan sírni és panaszkodni, hiszen a titkot meg kellett őriznie a szomszédság előtt. Kora reggel azonban elment Ali Babához, megkérte, nézzen utána, mi történt a fivérével. Ali Baba tüstént elment három számmal a sziklához. Nagy rémületére véryomott fedezett fel az ajtó előtt.

Amint az ajtót kinyitotta, először is fivérének holtteste és levágott karja tűnt a szemébe. Gyorsan lepedőbe takarta a holttestet, rátette az egyik számra, és fával betakarta. A másik két szamarat arannyal terhelte meg, és ezt szintén betakarta fával. Hazaérkezve, az arannyal megrakott szamarakat a feleségére bízta, hogy szedje le róluk a terhet, a harmadik számmal a sógorasszony udvarába ment, és kopogtatott az ajtón.

Morgiána, a sógorasszony rabszolganője nyitott ajtót. Ez a Morgiána rendkívül okos és ügyes nő volt, és ravaszságával túljárt másoknak az eszén. Ali Baba, amikor a fát lerakta a számról, félrehívta Morgiánát, és így szólt hozzá:

– Hallod-e, Morgiána, mélységes hallgatást kívánok tőled, mert ez nemcsak az én érdekem, hanem az asszonyod érdeke is. Ebben a lepedőben a gazdád holtteste van. Úgy kell őt eltemetnünk, mintha természetes halállal halt volna meg. Értetted?

Ekkor Ali Baba bement sógorasszonyához, és mindent elbeszélte neki.

– Nagy okod van a szomorúságra – fejezte be elbeszélését Ali Baba –, de a szerencsétlenségen már változtatni nem lehet. Mindenekelőtt arra kell gondolnunk, hogy ez a dolog titokban maradjon, és még sejteni se sejtse egy fia lélek, hogy az urad nem természetes halállal halt meg.

Amint Ali Baba hazatért, Morgiána elment a gyógyszerészhez, aki a közelben lakott, és bizonyos orvosságot kért tőle, veszedelmes betegség gyógyítására. A gyógyszerész adott orvosságot, és arra a kérdésre, hogy ki a beteg Kászim házában, Morgiána azt felelte, hogy gazdája: egy idő óta sem beszélni, sem enni nem tud. Másnap reggel ismét elment ugyanahhoz a gyógyszerészhez, és most olyan orvosságot kért, amelyet csak a legrendkívülbb esetben szoktak használni.

Következő nap virradatkor a piacra ment Morgiána. Ismert ott egy öreg becsületes csiz-

madiát, aki a műhelyét mindig a legkorábban nyitotta ki. Köszönt az öregnek, aztán egy szót se szólt többet, csak a markába nyomott egy darab aranyat. A csizmadia, aki városzerte ismeretes volt vidám, tréfás természetéről, megkérdezte: mit csináljon ezzel a pénzzel? Morgiána arra kérte, az öreget, hogy vegye magához minden szerszámját, menjen vele, azt azonban előre megmondja, hogy egy bizonyos helyen beköti a szemét, úgy vezeti tovább. Az öreg ebbe nem akart beleegyezni, mert azt hitte, valami különös dolgot kíván tőle Morgiána. De Morgiána még egy aranyat nyomott a markába, és szóval is igyekezett megnyugtani, hogy semmi törvénytelleneset nem kíván tőle.

Kissé megnyugodott az öreg, tovább ment Morgiánával, aki aztán egyszerre csak megállt, bekötötte az öreg szemét, s úgy vezette holt gazdája házához.

Itt aztán azt mondta:

– Itt van, öreg, ez a holttest és ennek a levágott karja. Ezt a levágott kart úgy varrd vissza, hogy a varrást ne lehessen észrevenni rajta, akkor aztán ismét kapsz egy aranyat.

Az öreg csizmadia teljesítette Morgiána kívánságát, meg is kapta az aranyat, meg kellett azonban esküdnie, hogy ezt senkinek el nem árulja. Aztán ugyanazon a módon, ahogy idejöttek, visszavezette az öreget.

Nem sok idő múlva a negyven rabló ismét visszatért a barlangba. Nagy csodálkozással látták, hogy a holttest eltűnt, és az arannyal telt zsákok is erősen megfogyatkoztak.

– Most már bizonyos – mondotta a kapitány –, hogy az a tolvaj, akit mi megöltünk, ismerte az ajtónyitás titkát, de ismernie kell egy másiknak is, aki a holttestet innét elvitte. Az elsővel már végeztünk, most majd a másodikkal számolunk le. Valamelyikünknek idegen utas ruhájában be kell mennie a városba, ott aztán érdeklődjék, vajon mit beszélnek annak az embernek a haláláról, akit mi öltünk meg. Meg kell tudnunk, ki volt ez az ember és hol lakott.

Mindjárt ajánlkozott egy rabló, hogy ő mindezt kinyomozza. Még akkor éjjel útnak indult a város felé, virradatkor meg is érkezett. A piacon még csak egyetlenegy bolt volt nyitva, mégpedig az öreg foltozó csizmadiáé.

A rabló belépett hozzá, és üdvözlés után így szólt:

– Ugyancsak korán fogsz munkába, öreg. Lehetetlen, hogy a te korodban a szemed elég erős legyen ahhoz, hogy pitymallatkor foltozó munkát végezzél.

– Akárki vagy – felelte a csizmadia –, azt már látom, hogy nem ismersz engem. Azt találta, hogy öreg ember vagyok, de azt nem, hogy nekem milyen nagyszerű szemem van. Olyan szemem van nekem, hallod-e, hogy még nem is oly rég egy halottnak a karját is fölvarrtam, mégpedig olyan helyen, ahol nem volt világosabb, mint most itt.

Hej, megörült a rabló! No lám, mindjárt talált egy embert, aki útba igazíthatja.

Ali Baba és a negyven rabló

– Egy halottnak a karját? – kérdezte csodálkozva. – És miért varrtad föl? Nem csak álmodtad?

– Nem, nem – felelt az öreg –, jól tudom, mit beszélnek, de azt is tudom, hogy te engem szóra akarsz bírni, ez azonban nem sikerül neked.

Ekkor a rabló kivett a zsebéből egy aranyat, és azt mondta az öregnek:

– Eszembe se jut, hogy titkod iránt érdeklődjem, ámbar biztosítalak, hogy abból semmit ki nem fecsegnék. Mindössze annyit kérek tőled, mutasd meg azt a házat, vagy írd le, ahol a halott karját visszavarrtad.

– Ha szívesen meg is tenném – mondá a csizmadia –, lehetetlen volna, mert egy bizonyos helyen bekötötték a szememet, nem láttam hát, milyen úton vezettek el a házhoz.

– De legalább vezess el oda, ahol a szemedet bekötötték – mondta a rabló. – Ott én is bekötöm a szemedet, s körülbelül mégis emlékeznél, hogy merre vezettek. Minthogy azonban a szolgálatért jutalom jár, íme még egy aranyat adok neked.

A csizmadia igen örült a második aranyak is, s a jelzett módon csakugyan elérkeztek Kászim házához. A rabló krétával megjegyezte a ház kapuját. Arra a kérdésre azonban, hogy ki lakik ott, a csizmadia nem tudott felelni, minthogy nem volt ismerős abban a városnegyedben.

A rabló visszament az erdőbe, értesítette társait, hogy mit végzett. Alig távozott, Morgiána észrevette az ajtón a jelt, sokáig vizsgálta, aztán ezt mondta magában: »Vagy tréfát akar űzni valaki, vagy valami gonosz-ságot művelni. Akár így, akár úgy, nem árt az óvatosság«. Azonnal krétát vett elő és három egymás után következő kaput, amelyek tökéletesen hasonlóak voltak az ő házuk kapujához, megjegyzett ugyanazon a helyen, ugyanazzal a jellel anélkül, hogy valaki észrevette volna.

A rablók pedig elhatározták, hogy hamarosan jól felfegyverkeznek, és áruházban egyenként a városba mennek, ott a piacon gyülekeznek, miközben a kapitány a hírszerző rablóval megkeresi a házat. De ugyancsak nagy zavarban volt a hírszerző rabló, amidőn a kapitányt a megölt Kászim házához vezette: minden kapun ugyanazt a jelet találta! Mennyre-földre esküdözött, hogy ő csak egyetlenegy házat jegyzett meg.

Mit tehetett egyebet a kapitány, visszatért bandájával az erdőbe és másnap más hírszerzőt választott. Az is elment a foltozó csizmadia-ával a házhoz és vörös krétával jegyezte meg a kapuját. Ám Morgiána ezt is észrevette, s ismét megghiúsította a rablók tervét. Ezután már a kapitány maga vállalkozott arra, hogy megnézzé, és megjegyezze azt a házat.

Őt is odavezette a foltozó csizmadia, ő azonban nem jegyezte meg semmivel a ház ajtaját, hanem többször fel és alá sétált a ház előtt, alaposan megnézte, hogy soha de soha el ne felejtse. Majd visszament az erdőbe s megparancsolta embereinek, hogy oszoljanak el a szomszédos falvakban, vásároljanak tizenkilenc öszvért, és ezenkívül negyven nagy, bőrből készült olajtömlőt. A tömlők közül csak egyet töltsenek meg olajjal, a többi hagyják üresen.

Három nap alatt a rablók teljesítették a kapitány parancsát. Akkor aztán minden üres tömlőbe egy-egy felfegyverzett rabló rejtőzött el. Amikor minden rendben volt, a kapitány az ő öszvéres csapatával elindult a városba. Alkonyatkor érkeztek meg. Egyenesen Kászim házához ment, ahol most Ali Baba lakott a sógorasszonyánál. Ali Baba éppen az ajtó előtt ült, a rablókapitány üdvözölte és így szólt:

– Uram, amint látod, olajat szállítok, mégpedig messze földről, hogy holnap reggel eladjam a piacon. Minthogy azonban már késő, nem tudom, hol találhatok szállást. Igen hálás lennék, ha szállást adnál éjszakára.

– Istené a szállás – felelte Ali Baba. A kapitány öszvéreivel bement az udvarra. Ali Baba nyomban szólította rabszolgáját és megparancsolta neki, hogy az öszvérekről szedje le a terhet, vezesse őket az istállóba, adjon nekik szénát és árpát. Aztán a konyhába ment, szólt Morgiánának, hogy az újonnan érkezett vendégnek gyorsan készítsen jó vacsorát, és vessen ágyat az egyik szobában.

A kapitány, aki az éjszakát a szabad ég alatt akarta tölteni, kénytelen volt a házban háltni, de azalatt, amíg Ali Baba a konyhában volt, hogy Morgiánával egyet-mást megbeszéljen, kiment az udvarra, azzal az ürüggyel, hogy megnézi az istállóban öszvéreit.

Ali Baba megparancsolta Morgiánának, hogy készítse elő fürdőruháját, mert másnap korán fürdőbe akar menni, aztán gondoskodjék jó húslevesről, hogy mire a fürdőből visszajön, kész legyen. Ezalatt a kapitány végigment a tömlőkön az elsőtől az utolsóig, és odasúgta embereinek:

– Ha a hálósobából kis kövecskéket dobok le, azonnal hasítsátok fel a tömlőt, és másszatok ki belőle, aztán mindjárt ott leszek én is.

Ezalatt Morgiána rendbe hozta a fürdőruhát, egy vízzel telt fazekat pedig a tűzre tett. Miközben ezzel foglalkozott, a lámpa hirtelen kialudt. Véletlenül az egész házban nem volt egy csepp olaj, sem egyéb világító készülék. No, most mit csináljon? Eszébe jutott, hogy az egyik tömlőből kaphatna egy kevés olajat, és ment is mindjárt az olajoskorsóval. Ám: amidőn az első tömlőnél megállott, a rabló, aki ebben a tömlőben rejtőzködött, azt kérdezte egész halkán, szinte suttogva:

– Itt az idő?

Morgiána első pillanatban szörnyen megremült, de csakhamar összeszedte magát s mondotta:

– Még nincs, majd később.

Így tett minden tömlőnél, egészen az utolsóig, melyben az olaj volt. Hirtelen megtöltötte korsóját, meggyújtotta a lámpát, majd egy nagy üsttel ismét kiment az udvarra, azt is megtöltötte olajjal. Jó nagy tüzet csinált, fölébe tette az üstöt, és mikor az olaj javában forrt, a forró olajból minden tömlőbe annyit töltött, hogy a rablók mind szörnyethaltak. Mindezt zajtalanul végezte Morgiána, aztán visszatért a konyhába, eloltotta a lámpát, és figyelt, mi történik majd az udvaron.

Nemsokáig kellett várakoznia, a rablókapitány kinyitott egy ablakot. Mivel sehol sem látott világosságot, a megbeszélés szerint jelt adott embereinek. Minthogy azonban egyik sem mozdult, lement az udvarra, aztán megállt az első tömlőnél, de amikor kérdezni akarta,

hogyan alszik-e, aki benne van, a tömlőből csak úgy áradt feléje a forró olaj szaga. Mindjárt sejtette, mi történt. Magánkívül szaladt egyik tömlőtől a másikhoz, véges-végig, és kétségbeesetten látta, hogy bosszúterve meghiúsult.

Mit tehetett egyebet, a kerítéskapun át a kertbe rohant, és kertből kertbe szökve át, elmenekült a városból.

Morgiána hallgatózott, és várt, míg nem minden elcsendesedett, s mivelhogy kétszeresen is el volt zárva a ház ajtaja, meggyőződött ebből, hogy a rablókapitány csak a kerten át távozhatott. Az okos Morgiána boldogan feküdt le, hogy a házat és az egész családot megmentette a veszedelemtől.

Már jó magasan ragyogott a nap, amikor visszatért a fürdőből Ali Baba, és igen csodálkozott, hogy az ő vendége még nem ment a piacra. Kérdezte is Morgiánától ennek az okát, mire az Ali Babát a tömlőkhöz vezette és ott mindent elbeszért neki.

– Életemet köszönhetem neked – mondotta Ali Baba. – Ezennel szabaddá teszek téged, de remélem, hogy ezután is szolgálatomban maradsz. Mindenekelőtt ezeknek a zsványoknak a holttestét temessük el egész csendben, nehogy valaki valamit észrevegyen, és fecsegni kezdjen erről a dologról.

Hamarosan két széles gödröt ástak a magas fák alatt, és eltemették a halottakat.

Eközben a rablókapitány visszatért az erdőbe, de szörnyű haragtól háborgott a lelke, és a kincses barlangban szüntelen azon törte a fejét, miképp bosszulja meg Ali Babán társainak meggyilkolását.

Már másnap előkelő úri ruhát vett magára, bement a városba, s megszállt az egyik fogadóban. Minthogy valószínűnek tartotta, hogy az Ali Baba házában történt dolgokról városzerte beszélnek, kérdezősködött ettől is, attól is, mi újság a városban. Ám mindenről beszéltek neki, csak arról nem, ami őt különösen érdekelte.

Gondolt egyet, lovat vett, többször ellova-golt az erdőbe, és mindenféle selyemkelmét és finom fátyolkendőt vitt a fogadóbeli szobájába. Aztán kibérelt egy bolthelyiséget, éppen szemben azzal, amely egykor Kásimé volt, és ahol most Ali Babának a fia rendezett be üzletet. A rablókapitány, aki Husszein Hodza nevet vett fel, szokás szerint meglátogatta a szomszédos kereskedőket. Minthogy Ali Baba fia még fiatal, de művelt és igen okos ifjú volt, többször beszélgetett vele, sőt nemsokára össze is barátkoztak, és ő gyakran meghívta a fiút asztalához. A fiú beszélt erről apjának, ő maga is többször meghívta Husszeint, Ali Baba is megismerkedett vele, és szintén meghívta vacsorára. Pénteki napra hívta meg, és meghagyta Morgiánának, hogy pompás vacsorát készítsen.

Bezzeg örült Husszein, hogy végre közeledik a céljához, és itt az alkalom, hogy legnagyobb ellenségét elpusztítsa. Ám Morgiána, amikor a vacsorát bevitte, nyomban megismerte a rablókapitányt, és észrevette, hogy tört rejteget ruhájában.

– Ez a gazember – gondolta magában – meg akarja gyilkolni gazdám, de én túljárak az eszén!

Mihelyt felszolgált a vacsorát, hozzáfogott, hogy – amíg az urak esznek – végrehajtsa tervét. Ugyanekkor a rablókapitány így gondolkodott:

»Itt a kedvező pillanat, kezembe került Ali Baba. Leitatom az apát is, a fiút is. Az apát leszúrom, aztán, míg a szakácsné és a rabszolga vacsorázik, elmenekülök a kerten át.«

Ám a derék Morgiána nem engedett időt a rablónak, hogy gonosz szándékát tettere váltsa. Nem ült le vacsorázni, ehelyett hamarosan felvette táncruháját, aranyozott ezüstövet kötött a derekára, és abban tört rejtett el. Amikor így felöltözött, szólt Abdallahnak, a szolgának:

– Vedd a csörgős tamburádat, gyérünk be és mulattassuk a gazdánkat meg vendégét.

Bementek és Abdallah tamburázni kezdett, Morgiána pedig táncra perdült. Amikor vége volt a táncnak, Morgiána tányérozott a gazdájától és a fiától meg a vendégtől. Ali Baba egy aranyat adott neki, a fia szintén. Most az idegenhez közeledett. Mikor ez a pénzes zacskóját kihúzta, hogy szintén megjutalmazza, Morgiána a törével hirtelen szíven döfte. Az idegen menten szörnyethalt. Ali Baba és fia elszörnyedtek Morgiána tettén, ő azonban kivette a halott övéből a tört és így szólt:

– Íme, lássátok, ez az ember a rablók kapitánya, aki egyszer, mint olajkereskedő bosszút próbált állni rajtad, Ali Baba!

A gazda mindennél nagyobb hálára kötelezettnek érezte magát Morgiána iránt, s ezt mondotta:

– Megígérem neked, hogy én még ennél is többet teszek érted: feleségül adlak a fiamhoz.

A fiú örömmel egyezett bele, és még aznap megtartották a lakodalmat. Ali Baba, amióta testvére holttestét megtalálta, nem járt a kincses barlangban. De végre, most, egy esztendő után, elhatározta, hogy újra felkeresi a kincseskamrát.

Lóháton ment a sziklához, és sem embernek, sem állatnak nyomát sem látta a közelben. Mikor aztán a varázsszóra felnyílt az ajtó, meggyőződhetett, hogy senki se járt itt a rablók halála után, tehát az egész rablóbanda kipusztult, és ő az egyetlen, aki ismeri az ajtó titkát, övé tehát az itt elrejtett kincs! Egy átalvetős zsák volt nála, azt megtöltötte arannyal, rátette lovára, visszament a városba.

Ez időtől fogva Ali Baba és fia, akit beavatott a titkába, meg az utánuk következő utódok mind élvezték szerencséjüket, de módjával. A legnagyobb boldogságban és tiszteltben éltek, míg nem kihalt az egész nemzetség, és csak a róluk szóló történet él tovább...

Kedves Olvasó Tanulók!

A karácsonyi ünnepkör csodája és hangulata a mese mindenkori átlényegítő erejére, varázsos hatására és fontosságára irányítja figyelmünket. A keleti mesevilág egzotikuma a várakozás, az előkészület és az ünnep hangulatával megegyező állapot. Ez hozta be **Az ezeregyéjszaka meséit** mai rovatunkba. Kellemes olvasmányélményeket, hangulati átlényegüléseket!

Bence Erika

Hideg

– Jaj, komám, de vékonyan vagy öltözve!
Nem kevés ebben a hidegben ennyi ruha?
– A ruha elég lenne, csak a hideg túl sok hozzá.

Temetés

Temetési menet az úton. Az egyik járókelő megkérdi a temetési menet végén kullogót:

– Ki halt meg?
– Nem tudom pontosan, de azt hiszem az, aki a koporsóban fekszik.

Probléma

Két barát beszélget, mondja az egyik:
– Te, van egy nagy problémám!
– Tényleg? Mi az?
– Olyan történés vagy cselekedet, mely egy vagy több személynek hirtelen vagy tartós gondot okoz. De nem ez a fontos, hanem hogy van egy problémám...

Különbség

– Mi a különbség egy kisebb hajó és egy pici cica között?
– Az egyik torpedóromboló, a másik törpedóromboló.

Számtanórán

A milliomos gyereke iskolába megy. Az első számtanórán kérdezi a tanító néni:
– Mennyi hatszor hét?
A gyerek nem tudja. A tanító néni felszólít egy másik gyereket, aki megmondja a helyes eredményt:
– 42.
Erre a milliomos gyereke:
– Csak? Én megadok érte 45-öt is.

Életnagyságú fénykép

Bemegy egy férfi a fényképészhez.
– Mondja, tudnak életnagyságú nagytást is készíteni?
– Természetesen, uram.
– Pompás! Akkor itt egy dia az Eiffel-toronyról...

De jó neki!

– De jó a kiscicának – sóhajt fel egy kakusz.
– Miért? – kérdi egy másik.
– Mert őt mindig megsimogatják, minket meg nem.

Cowboyok

Két cowboy ül a kocsmában, és beszélgetnek:
– Te, látod azt a fekete kalapos fickót a sarokban?
– Nem.
Bum, bum, bum! Lelő a fickó mindenkit az ivóban.
– Most már látod?
– Igen.
– Na, arra a fickóra nagyon haragszom!

Vizsga

Történelemvizsga:
– Francia állampolgár volt, később generális, majd császár. Kiről van szó? – kérdezi a professzor.
– Nem tudom – mondja megszeppenve a diák.
– Bonaparte Napóleon!
A diák feláll, és elindul az ajtó felé.
– Hová megy? – kérdezi a professzor.
– Ja, elnézést, azt hittem, hogy a következő diákot szólította!

Horgászok

Két barát horgászik egy tóban. Először fognak egy teáskannát, aztán egy fazekat, majd végül egy cipő akad a horogra. Egy-másra néznek, és az egyikük megszólal:
– Te, menjünk innen! Itt lakik lenn valaki.

Állatbarátok

– Doktor úr, csináljon valamit a feleségemmel – könyörög a férj a pszichiáternek.
– Nem bírom tovább! Harminc macskát tart a lakásban. El tudja képzelni, micsoda bűz ez bezárt ablakok mellett?
– Hát miért nem nyit ablakot? – kérdi a pszichiáter.
– Hogyisne! Hogy mind a kétszáz galam-bom elrepüljön?!

Rosszul hall

– Móricka, ne menj folyton a diszkóba, mert elromlik a hallásod.
– Köszí mama, már vacsoráztam.

Móricka

– Miért nem figyelsz, Móricka?
– Figyelek én, plébános atya!
– Akkor ismételd el, hogy mit mondtam az előbb!
– Miért nem figyelsz, Móricka?

Gól!

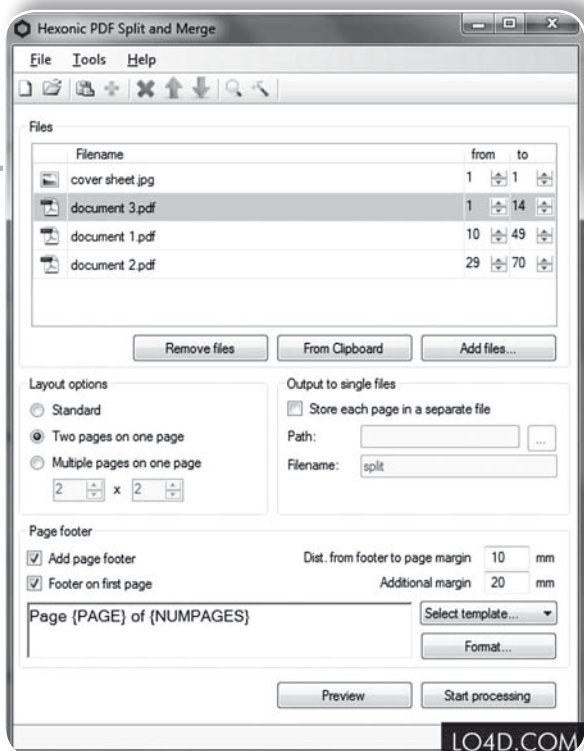
Hazamegy Pistike a focimeccsről, és büszkén újságolja:
– Képzeld, papa, két gólt is rúgtam!
– Nagyszerű. És mennyi lett a végeredmény?
– 1:1.

– Azt mondja, hogy a Mikulás barátja.

– Talán jövőre a Mikulás elhozza a kerekeket is.

Hexonic PDF Split and Merge

Avagy: hogyan daraboljuk vagy fűzzük egybe PDF dokumentumainkat

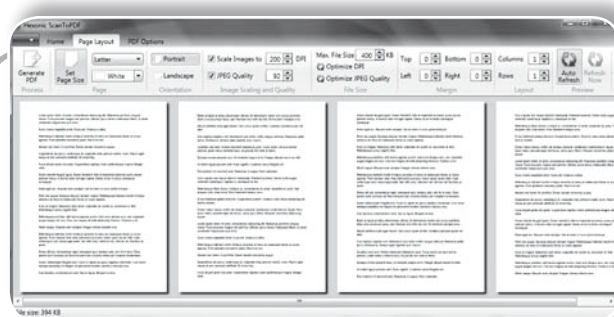
A Hexonic PDF Split and Merge program (házi használatra ingyenes, cégeknek 20 dollár) egyszerű módon teszi lehetővé korlátlan számú PDF dokumentum egybefűzését (pl. a hétköznapi Magyar Szó 20 oldalát ami külön-külön PDF-ként létezik egyetlen, húszoldalas PDF Magyar Szóvá). Ugyanez a program a daraboló funkciójával akár smét szét is darabolhatja a sokoldalas dokumentumot úgy, hogy annak minden oldala külön PDF fájl legyen.

Lássuk, mi mindent tud ez a hasznos kis program:

1. Korlátlan számú PDF dokumentum összefűzése egy PDF dokumentumba.
2. Összefűz minden oldalt vagy csak az általunk kiválasztott oldalrészeket.
3. Hozzáad egy vagy több oldalt létező PDF dokumentumunkba.
4. Élőlábat és oldalszámozást szűr be, ha kívánjuk.
5. Főszabdalja dokumnetumunkat egyoldalas PDF dokumentumokra.
6. Az eredeti dokumentum két oldalából csinál olyan új dokumentumot, melyen a két eredeti oldal egy oldara kerül.
7. Akár több erdeti oldalból csinál új egyoldalas dokumentumot, miközben az oszlopokba és sorokba rendezést maguk állíthatjuk be.
8. PDF-et csinál (JPEG, TIFF, BMB, PNG, GIF) képeinkből.
9. Képet vízjelként épít be létező dokumentumunkba.
10. PDF dokumentumot csinál szkennelt iratainkból.
11. Földolgozza a jelszóvédett PDF dokumentumokat (a jelszó ismeretében).
12. Kompatibilis a Windows XP-vel, Vistával és Windows 7-tel.

A Hexonic PDF Split and Merge szoftver 1.0.3 változata innen tölthető le:

<http://www.hexonic-software.com/>

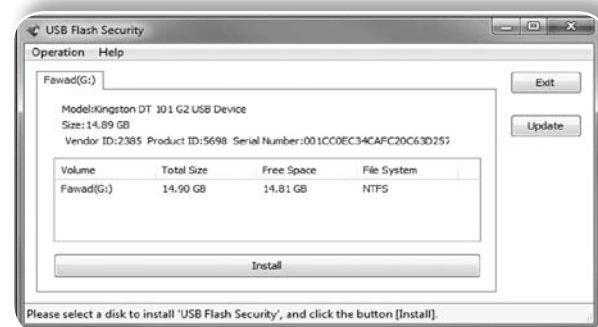
Hogyan csináljunk a beszkennelt képeinkből PDF fájlt?

A Hexonic ScanToPDF egy olyan alkalmazás, amelynek a segítségével a beszkennelt vagy a már létező képeinket egyszerűen alakíthatjuk át PDF típusú dokumentummá. Egyszerre egy vagy akár több képet is hozzáadhatunk a programhoz, amely a főbb formátumokat, így a JPEG-et, a TIFF-et, a BMP-t, a PNG-t és a GIF-et is támogatja.

Az alkalmazás számos beállítási és formázási lehetőséget kínál a menüszalagos felhasználói felületén keresztül. Ha nagyon sietünk, akár közvetlenül a szkenneren lévő képet is átkonvertálhatjuk. A Hexonic ScanToPDF a következő linken keresztül tölthető le:

<http://www.hexonic-software.com/index.php/hexonic-scantopdf>

Hogyan védjük jelszóval a pendrive-unk tartalmát?

Bár a felhőalapú tárhelyek részben feleslegessé tették a pendrive-okat, a nagyobb fájlok mozgathatóságuk miatt még mindig előnyösebb egy hordozható merevlemez vagy egy USB-kulcs. Természetesen az USB-s meghajtókon fontos adataink is lehetnek, ezért ha fontos számunkra ezeknek a biztonságban tartása, akkor jelszóval is védhetjük a meghajtóinkat. A USB Flash Security nevű program erre a feladatra készült.

Telepítés után az alkalmazás kéri, hogy csatlakoztassuk a flash meghajtónkat: miután felismerte, és mi kiválasztottuk a megfelelőt, kattintsunk a telepítés gombra. Itt azonban legyünk tekintettel arra, hogy a meghajtón ne legyen semmi fontos adat (vagy készítsünk mentést), ugyanis a telepítés során a meghajtó formázva lesz. Ezt követően beállíthatunk egy jelszót a flash meghajtónak, aminek a tartalma eltávolítás után védett lesz; és ezután csak a szükséges jelszó beírását követően válik láthatóvá. Letöltés itt:

<http://kashu-sd.co.jp/en/#.UMTD7eTEuYj>

BIZALMAS SOROK

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves, szerelmes lány vagyok. A gond az, hogy abba a srácba, akivel szakítottunk. Pontosabban én szakítottam vele, mert szerintem sokkal többet volt a barátnőmmel, mint velem. Az egészét még az is megnehezíti, hogy osztálytársak vagyunk mind a hárman. Mivel rájöttem, hogy tévedtem, meg is mondtam neki, hogy ha úgy gondolja, járhatnak újra, de ő csak kitérő válaszokat ad. Mindig csak azt mondja: »Majd meglátjuk.« Kérlek, adj tanácsot, mit tegyek?

Válasz:

Kedves Tanácstalan!

Teljesen megértem az érzéseidet és a dilemmádat is. Serdülőkorban, amikor még nincs elég tapasztalata az embernek, nehéz jól tolmácsolni a dolgokat, és helyesen reagálni a különböző helyzetekre, különösen akkor, amikor az érzelmek elveszik a kormánykereket az „értelemről”. Amikor ez történik, sokszor meggondolatlan döntéseket hozunk, és esszük magunkat emiatt, vagy hosszú időn keresztül viseljük a következményeket is. Te is elhamarkodottan szakítottál, de ez is nagyon érthető. Sokszor jobb, ha mély levegőt veszünk, és mielőtt cselekszünk, alszunk rá egyet-kettőt. Biztos, hogy megbántottad a fiút, és neki is idő kell arra, hogy feldolgozza a történeteket. Azt is gondold át, miért szakítottál vele. Lehet, hogy a szakítás helyes döntés volt, hiszen minek olyan valakivel együtt lenni, aki nem szentel elég időt és figyelmet ránk.

„Kedves Bizalmas!

Tizennégy éves lány vagyok. A nyáron egy négy évvel idősebb fiúval jártam, de szakítottam vele, mert rájöttem, hogy nem szeretem. Most egyedül vagyok. Nagyon szeretnék már szerelmes lenni. Úgy tűnik, sehol egy nekem való fiú! A szomszédságomban vagy csak kiskölykök vannak, vagy idősebbek a fiúk. Mi tegyek? Szeretnék már valakit szeretni!

Tündi”

Válasz:

Kedves Tündi!

Légy türelmes önmagaddal. Mindennek megvan a maga ideje. Biztos, hogy nemsokára számodra is eljön a szerelem. Ahhoz, hogy rátalálj az úgynevezett „igazi”-ra, a nagy őre, ki kell menned a szobádból. A legjobb, ha a kortársaid közé, azok közé, akivel ugyanolyan vagy nagyon hasonló érdeklődési köröd van. Persze előtte meg kell találnod, hogy mi az, ami valójában érdekel! Nézz körül, hogy nálatok mely művelődési egyesületek, csoportok működnek, ahova bekapcsolódhatnál, és velük tölthetnéd a szabad idődet. Lehet az színjátszó csoport, versmondók, matematikakedvelők, népi, latino vagy klasszikus táncot szeretők, aerobik, kézi- vagy kosárlabdázók, női focisok, idegen nyelveket kedvelők, kézimunkázók, vagy egyszerűen az iskolai szakkörök, amelyek rendelkezésekre állnak. És közben legyél kedves, megértő, és barát-

kozz, barátkozz, barátkozz... Biztos, hogy sok érdekes személlyel ismerkedsz majd meg, és lehet, hogy köztük van, a te nagy őd is. Közben sok mindent megtudsz önmagadról és embertársaidról is. És ne felejtse, nem kell csak azért, hogy ne maradj le a többiektől, minden áron, valós érzelmek nélkül járni valakivel.

„Kedves Bizalmas sorok!

Elemista lány vagyok, és szerelmes egy középiskolás fiúba. Az ismerős fiúkkal állandóan róla meséltetek, hol van, mit csinál, kivel volt stb. Azt mondták, ha nem hagyom abba, megvernek. De én nagyon szeretem! Ő nem tudja, hogy szeretem. Félek üzenetet küldeni neki (megvan a mobilszáma), nehogy elküldjön a francba. Hogyan tudjam meg, hogy van-e nála esélyem?! Segíts!

HU”

Válasz:

Kedves HU!

Ha hiszed, ha nem, a fiú már biztosan tudja, hogy rajongsz érte, a nyakamat rá, ha az ismerős fiúk nem számoltak be neki, hogy kérdezősködsz utána. Meg a viselkedésedből is rájöhet, amikor a közelében vagy. Jó lenne tisztázni, hogy hogyan is állsz nála. Persze nem kell mindig mindent szavakkal intézni. Ha figyel téged, amikor egy térben vagytok, közelebb jön, keresi a tekinteted, rád mosolyog vagy köszön, van esélyed. Viszont ha passzívan, érdektelenül viselkedik, kerestülne rajtad, jobb, ha pontot teszel a történetre, szomorkodsz egy kicsit, hogy nem jött össze a dolog, és továbblépsz, a szívedet olyan fiú felé fordítva, akit te is érdekel. Biztos, hogy hamar eljön az az idő is, amikor másik fiú dobogtatja meg a szívedet, és teszi reszketeggé a lábaidat. Türelem.

„Kedves Bizalmas sorok!

Van egy fiú az osztályomban, aki már öt éve fut utánam. Nem érti meg, hogy ő nekem nem az esetem, viszont a barátom. Én barátkozni szeretnék vele, mert különben jól megvagyunk, de ő többet akar. Amikor észreveszi, hogy nekem valamelyik fiú tetszik, féltékenykedik és beleköt. Mit tegyek, hogy lesszálljon rólam, hogy barátok maradjunk? Segíts!

Asgard”

Válasz:

Kedves Asgard!

Úgy látszik, te nagyon is jól tudod, mit akarsz. Mindezenre ne kényszerítsd magad olyan kapcsolatba, amiben nem érzed jól magad. Ha továbbra is következetesen viselkedsz, és a tudomására adod, hogy neked ő csak egy barát, előbb-utóbb túlteszi magát a szerelmen. De ne lepődj meg, ha a szerelem elmúltával, és egy új lánnyal a karjában, nem kíván majd veled tovább barátkozni. Azon se csodálkozz, ha benned akkor ellentmondásos érzelmek ébrednek majd. Barátot elveszíteni majdnem olyan, mint amikor a szerelmünket veszítjük el. Ezért barátkozz az osztályodon kívül is, bővítsd a baráti köredet.

A Twilight-rajongóknak kedvezve, a Hajnalhasadás 2. kapcsán készítettünk egy összeállítást, amelyből megtudhatod, mi történt a nagy bemutató időszakában.

Mit vitt haza Kristen?

Habár a színészekre jellemző, hogy panaszkodnak a hosszú forgatási folyamatokra, mégis valamiféle szomorúságot éreznek, amikor vége szakad valaminek, aminek hosszú ideig részesei voltak. Ilyenkor szeretnek megtartani emlékül néhány tárgyat az általuk megformált szereplő gardrójából. Ez jellemezte az Alkonyat szereplőit, például Kristen Stewartot is.

– Megtartottam a gyűrűket, mert nagyon sokat jelentenek nekem. Az egyik ilyen a holdgyűrű, amelyet Bella az édesanyjától kapott még a sorozat legelején. Erről a gyűrűről mindig Catherine Hardwicke, a Twilight rendezője jut eszembe. Megtartottam továbbá azt a hatalmas eljegyzési gyűrűt is, amelyet Bella, Edward Cullentől kapott. Nagyon ragaszkodom hozzá. Ezek a gyűrűk tényleg nagyon fontosak számomra – állítja Kristen.

Az állatok nem tárgyak!

Nem mindenki ünnepelte egyformán kitörő örömmel az Alkonyat befejező részé-

nek, a Hajnalhasadás második epizódjának a bemutatóját. A PETA állatvédő szervezet nem hagyta szó nélkül, hogy élő, ketrecbe zárt farkasokat használtak látványelemként az eseményen. A bemutatót követő partin ugyanis a szervezők farkasokat mutogattak. A PETA azonnal kiverte a balhét, mint elmondták, a farkasokat a Hollywood Animals biztosította, amely többször használt már állatokat kiállítási tárgyként. Több ízben lettek bíróság elé is idézve, mert nem egyszer sértették meg az állatvédelmi törvényt azzal, hogy nem biztosítottak állatoknak orvosi ellátást, megfelelő lakhelyet és területet, sőt elegendő élelmet és vizet sem.

A várva várt bemutató

A milliókat vonzó romantikus történetnek már a Los Angeles-i vörös szőnyeges premierjét megelőző napokban is több mint ezeröttszáz rajongó gyűlt össze, és vert táborot, hogy az első között üdvözljék az Alkonyat című sorozat sztárjait. Az online regisztrált rajongók a számukra ideiglenesen felépített sátorvárosban töltötték a hétvégéjüket. Twilight-pólokban, valamint saját kezűleg készített, a történet szereplőit ábrázoló plakátokkal, képekkel díszített sátrakban várták a nagy napot. A szervezők különböző programokkal készültek a rajongóknak: levetítették az Alkonyat 2. és 3. részét (Újhold, Napfogatkozás), másnap pedig az Alkonyat filmzenéihez kapcsolódó koncertekkel várták a közönséget, de a Hajnalhasadás

első része is vetítésre került. A sátorvárosba a film két sztárja, Nikki Reed és Jackson Rahtbone is kilátogatott.

Az igazi csemege

A befejező részt szinte kivétel nélkül mindenki dicséri. Megjelennek az első képek, és köszönhetően annak, hogy ismét Carter Burwell felel a zenéért, azok a dallamok csendülnek fel, amelyekbe a legelső részben beleszerettünk. Sok rajongó ért egyet azzal, hogy a Bella's lullaby a Twilight-saga igazi zenéje. Más dolgok is dicséretet érdemelnek:

– Ismét akadnak a könyvtől eltérő jelenségek, a vége felé pedig néhány sokkoló perc látható, de tekintettel azokra, akik még nem látták, nem áruljuk el előre, hogy mi történik.

– Kristen Stewart több arckifejezését mutatja a filmben, igazi érzelmek jelennek meg az arcán, felszabadultabban játszik, mint korábban.

– A filmben több új szereplő is megjelenik, egy-két mondat erejéig ugyan, de nagy hatást keltenek.

– Jó poénok is vannak benne, amiken jókat lehet kuncogni, de az egyik poén tutira hangos nevetést vált ki.

– Edward és Bella pont olyan cukik, mint a korábbi részben.

Amíg pedig a világ a Hajnalhasadás 2-t ünnepli, máris forgatják Stephenie Meyer következő regényének filmes adaptációját...

Összeállította: L. M.

Házi készítésű szaloncukor

Már a 19. században is készítettek szaloncukrot, de igazán a századfordulótól jött divatba. A reformkortól francia minta nyomán a nagypolgári otthonokban a fogadósobában, azaz szalonban felállított fát díszítette, nevét is innen kapta.

Jókai szaloncukkedlinek nevezte, mivel a szó a német Salonzuckerl szóból ered. 1891-ben Hegyes József A legújabb házi cukrászat című kézikönyve már tizenhétféle szaloncukrot ír le, creme bonbone-ok, pic-tác szukorkák neveken.

Igazán érdemes otthon kísérletezni, hiszen nem ördögösség elkészíteni. A fán kívül az ünnepi asztalt is dekorálhatjuk vele, és ünnepi desszertként is felszolgálható. A szaloncukor talán a kedvenc ünnepi édes-

ségünknek számít. Rengeteg isteni ízben kapható, ám a házilag készített szaloncukor páratlanul finom, ráadásul ajándéknak is kiváló. Alapja a valódi marcipán, amit a narancs és a fahéj tesz igazán különlegessé!

Hozzávalók 50 darabhoz: 30 dkg őrölt mandula, 22 dkg porcukor, 1 fél narancs leve és valamennyi reszelt héja, 2-3 evőkanál víz, kandírozott narancshéj, őrölt fahéj, 20 dkg 70%-os étcsoki, vaj.

Keverd össze a mandulát a porcukorral, majd add hozzá a fél narancs leszűrt levét és annyi vizet, hogy gyúrható masszát kapj. Vigyázz a víz mennyiségével, a narancslé után már csak pár kanálnyi vízre lesz szükséged. A levet és a vizet folyamatosan, kis részletekben adagold. Ízesítsd a masszát ízlés sze-

rint fahéjjal és apróra vágott narancshéjjal, gyúrd össze, majd formázd meg a szaloncukrokat.

A csokoládét vízfürdő felett egy kis vajjal olvaszd fel, majd a szaloncukrokat fogvájóra tűzve egyenként vond be csokival. Finoman az edényhez ütögetve a fogvájót csöpögtesd le a felesleges csokimennyiséget. Ha minden szaloncukor megkapta a csokimázát, tedd őket hideg helyre, hogy a csoki megszilárduljon. Amint ez megtörtént, már csomagolhatod is díszpapírba (már ha meg tudod állni, hogy ne fald be egyből őket)!

Kárász Izabella

Gyertya-fényben

Gyertyafény hull arcomra lágyan
A sziporkázó csillogásban,
Fenyőágon, ünnepi csendben
Muzsikálnak bent a szívemben.
Azt muzsikálja minden húrja:
De jó! Itt a karácsony újra!

B. Radó Lili

Mit üzen az erdő?

Víg ünnepre készülődünk,
esteledik már.
Szobánkban a szép fenyőfa
teljes díszben áll.
Zöld ágain kis csomókban
puha vattahó,
tűlevél közt víg aranyzál,
fel-felcsillanó.
Itt is csillog, ott is ragyog,
mint a napsugár,
s csilingelő csöpp csemettyű
édes hangja száll,
akárcsak az erdőben a
dalos kis madár.
Csitt csak! Figyeld mit is suttog
szép fenyőfánk most neked?
– Halló itt az erdő beszél!
Sürgős fontos üzenet:
Kívánunk ma mindenkinek
szép fenyőfa ünnepet!

Fésüs Éva

Álmodik a fenyőfácska

Álmodik a fenyőfácska
odakinn az erdőn.
Ragyogó lesz a ruhája,
ha az ünnep eljön.

Csillag roppen a hegyére,
gyertya lángja lobban,
dallal várják és örömmel
boldog otthonokban.

Legszebb álma mégis az, hogy
mindenki szívébe
költözzék be szent karácsony
ünnepén a béke.

Kosztolányi Dezső

Karácsony

Ezüst esőben száll le a karácsony,
a kályha zúg, a hóesés sűrű;
a lámpafény aranylik a kalácson,
a kocka pörg, gőzöl a tejsűrű.

Kik messze voltak, most mind összejönnek
a percet édes szóval ütni el,
amíg a tél a megfagyott mezőket
karcolja éles, kék jégkörmivel.

A karácsonyfa rövid története

Manapság szinte nincs olyan ház, ahol ne jelképezné a karácsony közeledtét fenyőág, és magát az ünnepet az, hogy karácsonyfát állítanak fel. A 19. század második felétől lett népszerű, de először csak nemesi családokban. Később egyre többen kezdtek el kisebb fenyőágakat díszíteni, és a szegényebb rétegekhez is eljutott az ünnep varázsa. A díszítési technikák, ahogy múlt az idő, úgy változtak emberöltőkön át. Régebben inkább igazi gyertyát helyeztek el a fenyőfa ágain, újabban már elektromos égők lepik el a fákat. A kis gyertyák a karácsonyfa ágán a háromkirályoknak mutattak utat a kis Jézus megtalálásához – tartja a mondás. Régen a díszek is egyszerűbbek és mindenki számára elérhető dolgokból készültek, mint pl. anyagok, textilek és termések (dió, alma).

A szaloncukor később terjedt csak el, a két háború között házilag készült édességként került a fa alá vagy a karácsonyi asztalra, és onnan végül magára a fára. A karácsony fontos kelléke még a csillagszóró, melyet a gyerekek előszeretettel használnak, hiszen szépen csillog és meghitté varázsolja a szobát!

A fákon mostanság sok-sok műhóval bevont toboz és szép színes üveg, vagy éppen selymes anyaggal bevont dísz kap helyet. Sokan választanak egy-egy színt karácsony közeledtével, és olyan színbe „öltöztetik” fel a fát. Szokásos párosítás az ezüst-kék, piros-arany. Persze nem kell ragaszkodni a trendekhez, egy karácsonyfa úgy is szép, ha azt akasztunk rá, ami jólesik, és egy boldog és szeretetteljes családdal álljuk körbe!

Gyümölcstál kicsit másképp

A díszesre farigcsált narancsok, citromok és lime-ok nemcsak igen mutatósak, de fantasztikus illatuk is betéríti az egész helyiséget. Vegyük elő legjobb barkácsstudományunkat, és bátran használjuk fantáziánkat ehhez a különleges asztali díszhez.

Elkészítés:

- Készítsd elő a gyümölcsöket, és mosd meg őket jó alaposan.
- Ceruzával rajzold meg a kívánt mintákat (csíkokat, cakkokat, hullámokat stb.).
- Ezután jöhet a minták kimetszése. A kontúr mentén egy zöldségtisztító késsel, línómetsszővel vagy narancshámozóval vágd ki a mintát, de arra vigyázz, hogy ne ejts túl mély bevágásokat. A mintáknak csak a fantáziád szabhat határt.
- A díszített, friss citrusillatot árasztó gyümölcsöket helyezd egy nagy táltra.

Illatos karácsonyi gyümölcstál

Fűszeres gyümölcstál

Elkészítés:

- Filctollal rajzold meg a kívánt mintát (csík, gyűrűs, csillagalakzat) a narancshéjra, majd ejts apró lyukakat a héjba egy fogpiszkálóval a kívánt mintának megfelelően.
- Minden egyes lyukba szúrj be egy-egy szegfűszeget.

– Végül vékony rézhuzallal tekerd körbe a narancsokat.

– Az elkészült narancsokat helyezd el szépen egy üvegtálon.

Cukormázás alma

Elkészítés:

- A cukorfelirathoz készíts cukormázatot. Egy tojásfehérjét keverj simára porcukorral.
- A kapott masszát töltsd bele egy nyomószákba vagy nejlonzacskóba, amelynek az egyik sarkán ejts egy apró lyukat.
- A nejlonzacskóba töltött fehér mázzal tetszés szerint díszítsd az almákat, akár nevekkel, de különféle alakzatokat is rajzolhatsz rájuk.
- Az elkészült, feldíszített almákat helyezd egy nagy táltra.

Karácsonyi meglepetések sztároktól

Válogatásunkban azokról szólunk, akik úgy határoztak, hogy karácsony tájékán örvendeztetik meg rajongóikat új albummal.

Cher karácsonyos világa

Cher kellemes előkarácsonyi meglepetéssel szolgált rajongóinak: bemutatta vadonatúj, slágergyanús dalát, a Woman's Worldöt. A kis-lemez hivatalosan a nagyobb amerikai rádióállomásokon debütált, habár vágatlan verzióban már kalózfelvételként is rá lehetett futni. Akárhogyan is, ez a tempós, táncolásra készítő dal hivatott felvezetni a díva következő, 2013-ban megjelenő stúdióalbumát.

Cher, aki mostanában nagyon szívesen cseveg rajongóival hivatalos Twitter oldalán, azt is elárulta, hogy az új lemezanyaga, csakúgy, mint Believe és az Eclectic!, tele lesz táncolós, pörgős, dallamos szerzeményekkel, de sejtelmesen hozzátette: „azért ez másfajta tánc lesz”. Szintén az énekesnő árulta el, hogy egy óriási kórus is közreműködik a lemezen, és helyet kapnak rajta szívszaggató dalok is. Megemlítette továbbá, hogy jó barátai, Pink és Lady Gaga is írtak dalokat az új lemezére.

Jennifer Paige karácsonyra szólalt meg

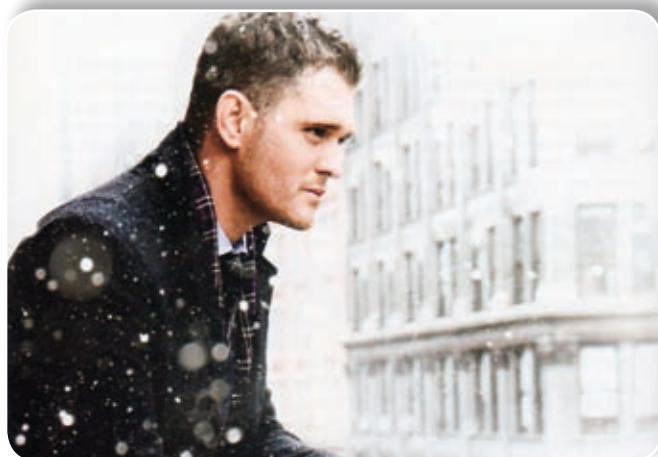
Jennifer Paige dalaitól mostanában nemigen volt zajos a zenei világ, ezért is érte kellemes meglepetésként a hír a rajongókat, hogy egy karácsonyi albumon dolgozott mostanában. Ezt ráadásul maga az énekesnő jelentette be, mint ahogyan azt is, hogy nem várja ki vele az

utolsó pillanatokat. A Holiday című lemeze ezért már november végén megjelent. Ez az ünnepi összeállítás az amerikai énekes-dalszerző ötödik stúdióalbuma.

Ezt megelőzően négy éve adott ki albumot Best Kept Secret címmel. Annak ellenére, hogy a szakma akkor vegyes fogadtatásokban részesítette az anyagot, Jennifer nem adta fel. Pihent egy kicsit, inspirációkat gyűjtött, így a Holiday már új, saját dalokat is tartalmaz a feldolgozások mellett. Rajongói annak is örülhetnek, hogy Paige ezenkívül dolgozik már a hatodik albumán is. Erről egyelőre annyit tudni, hogy minden bizonnyal jövőre kerül a zeneáruházakba.

Jennifer Paige 1998-ban robbant be a köztudatba bemutatkozó albumával, majd a legelső videoklipje, a Crush hatalmas sikereket ért el a listákon. Azóta két lemezt adott ki, a 2001-es Positively Somewhere-t és a 2008-as Best Kept Secret címűt. Nick Carterrel is együtt dolgozott 2009-ben egy dal erejéig, amelynek címe: Beautiful Lie.

Michael Bublé kibővítette tavalyi karácsonyi albumát

Mivel tavaly számos országban lett többszörös platinalemezes a kanadai dzsessz- és szvingénekes, Michael Bublé karácsonyi lemeze, úgy gondolták, az idén is vevők lesznek rá az emberek. Nem tévedtek: Bublé új karácsonyi lemeze máris visszarobbant a toplistákra, ráadásul az új változat húsz százalékkal több karácsonyi dalt tartalmaz. Az eredeti tartalmat négy újabb feldolgozással bővítette ki, és a tavalyi lemezzáró ráadását, személyes karácsonyi jókívánságra cserélte le.

Nem kizárt, hogy ezt az albumot is sokan megveszik majd, habár a 2011-es alapkiadás is abszolút teljesnek tűnt: ismerős melódiákból gazdag kínálatot kaptunk az imádság ihlette Schubert-féle Ave Mariától, valamint a szintén az 1800-as évekből való Jingle Bells-től és Silent Nighttől (eredetileg Sille Nacht, magyarul Csendes éj) kezdve az Elvistől ismert Blue Christmasen meg Bing Crosby White Christmasén át egészen Mariah Carey 1994-es All I Want For Christmas Is You című feldolgozásig.

Az új album valójában a tavalyinak az ún. luxusverziója. A borítója ugyanaz, csak a 2011-es változat piros betűi ezúttal ezüstszínben csillognak, és feltüntették rajta, hogy luxusverzióval van dolgunk.

A plusszpoén sem maradt el a lemez 20. tételében. Michael Bublé személyesen kíván boldog karácsonyt a hallgatóinak. Stílusos figyelemesség, ahogyan az egész lemez is az.

L. M.

Akiknél a csendes éj is hangos

Ezúttal azokról a rockerekről írunk, akik az idei évben valamivel felhívták magukra a figyelmet.

Foo Fighters: a lehangosabbak

Több mint százan tettek panaszt a Foo Fighters Belfastban tartott koncertje után, amit a jelentések szerint tizenkét mérföld távolságból is tisztán lehetett hallani. Az amerikai rockerek fellépését egyébként 32 ezer ember élvezte egy belfasti fesztiválon, és még néhány százan, akiknek ez egyáltalán nem állt szándékukban.

A belfasti városi tanács megközelítőleg 120 panaszhívást kapott, a rendőrség pedig még legalább húszat. A tanács szóvivője szerint a hívók fele arra panaszkodott, hogy a koncertet a város más részein is jól lehetett hallani. Jobban hallották Dave Grohl hangját, mint azt a valakit, aki mellettük állt. A szóvivő azt is elmondta, hogy a tanács megállapodott a szervezőkkel a hangerőről, akik ezt be is tartották. Épp csak a számításba esett némi hiba, arra nem gondoltak, hogy a város másik fele is a Foo Fighterstől lesz hangos. Amint ez kiderült, már mindannyian azon voltak, hogy csökkentsék a hangerőt.

Green Day: a legszorgalmasabbak

A Green Day nem egy, nem is kettő, hanem három album kiadásába vágott bele. Az Uno szeptemberben, míg a Dos novemberben jelent meg. Az albummegjelenéseket néhány dokumentumfilm is kíséri.

Az első perctől kezdve, amint a Green Day elkezdett beszélni az ¡Uno! ¡Dos! ¡Tre! trilógiájáról, úgy tűnt, egyvalamit világossá kívánnak tenni: ezek az albumok nem lesznek olyanok, mint az American Idiot vagy a 21st Century Breakdown. Ez talán igaz lehet az ¡Uno! parti előtti hangulatot idéző első dalára, az Oh Love-ra, de még a Green Day-es srácok is elismerik, hogy a Kill the DJ szerzemény mégiscsak mutat hasonlóságot az American Idiottal. Ugyanakkor a változás is érződik, léteznek momentumok a trilógián, amelyek viszont már távol esnek az

American Idiottól vagy a 21st Century Breakdown-tól. Vegyük példának a ¡Dos!-t, amelyen felfedezhető a hiphopműfaj is. Ez persze nem jelenti azt, hogy a Green Day azonnal átcsap hiphopba, épp csak szívesen kipróbálták azt a műfajt is:

– Van ez a banda, a Mystic Knights of the Cobra. Ugyanabból a kisvárosból jöttek, mint mi, a kaliforniai Crockett vidékéről. Énekesük is van, Monica Painter, vagyis Lady Cobra, aki egy jó rapper, ezért együttműködtünk vele. Ő valójában egy punkcsaj, egy vad bandának a tagja, és mindent csinálnak a punkrocktól a hiphopig. Hosszú idő óta ez az első együttműködésünk – számolt be Billie Joe.

A Green Day jelenleg mamutturnéjukat járja, amely jövő év februárjáig tart, ez idő tájt pedig Amerikában és Kanadában koncerteznek. A Tré! januárban érkezik.

Alice Cooper és Johnny Depp: a legjobb barátok

Johnny Depp-től sosem állt távol a rockerek világa, hiszen ő maga is játszott együttesben, és egy rockklubot is tart. Alice Coopertől pedig nem áll távol a filmek világa, hiszen több filmben is megjelent. A zenészt és a színészt legutóbb Tim Burton hozta össze, az Éjsötét árnyék című filmjében ugyanis mindketten szerepelnek: Johnny mint Barnabás, a vámpír, Alice pedig... nos, ő maradt Alice.

Johnny Depp és Alice Cooper egyébként régóta nagy cimborák, tavaly például Londonban egy dal erejéig közösen álltak színpadra Alice egyik koncertjén. A veterán rocker ezek után kijelentette, hogy nagyon szívesen látná Johnny Deppet a következő turnéján, és ezt még komolyan gondolja. Mint elmondta, szívesen csinálna ebből rendszert, merthogy szerinte Johnny Depp elég jól gitározik. Az ötletéről Alice a következőket mondta:

– Egyszer Johnny Depp eljött hozzám, és azt mondta, hogy szeretne gitározni. Egyáltalán nem úgy viselkedett, mint a világ egyik legjobb színésze. Erre azt mondtam neki, hogy ha valóban gitározni akar, akkor jöjjön el velünk egy turnéra, mert a turnék a legmegfelelőbbek ahhoz, hogy jó formába lendüljön – mesélte.

A koncert azóta megtörtént, és nagyon jól sikerült. Johnny Depp több számot is játszott Alice-ékkel. A színész egyébként az utóbbi időben egyre komolyabban foglalkozik a zenével. Játszott Marilyn Mansonnal, az MTV Movie Awardson a Black Keyszel lépett színpadra, és az ex-Beatles énekesnek Paul McCartney gyönyörű balladájában, a My Valentine-ben is gitározott, sőt még a klipben is megjelenik Natalie Portman oldalán.

Összeállította: L. M.

Mennyire vagy megelégedve az életeddel?

1. Gyakran gondolsz arra, hogy „majd egyszer” megteszel valamit, ahelyett, hogy belekezdeneél és megvalósítanád?
2. Naponta átlagosan több mint félórát töltesz a televízió vagy filmek nézésével?
3. Sokszor érzed azt, hogy szeretnél önállóbb, függetlenebb lenni?
4. Gyakran megtörténik, hogy elkezdesz valamit csinálni, majd félbeszakítod valaki vagy valami miatt?
5. Ugyanarra a helyre jársz a hétvégén kikapcsolódni?
6. Beülsz egy moziba csak azért, hogy elüsd az időt?
7. Magányosnak érzed magad néha akkor is, amikor a barátaid vagy a családot körében vagy?
8. Feladataidat gyakran kedvtelenül végzed?
9. Mindennap ugyanazon az útvonalon jársz suliba?
10. Reggelenként lassan, nehézkesen indul a napod?
11. Gyakran megesik, hogy otthon felejtessz valamit?
12. Az étkezésed egyhangú?
13. Keveset mozogsz, pedig tudod, hogy ennél többre lenne szükséged?
14. Szoktál este, lefekvés előtt olvasni valamit csak azért, hogy elálmosodj?
15. Szoktál sms-t vagy emailt küldeni a barátaidnak csak azért, mert unatkozol?
16. Ritkán tudsz időt szakítani azokra a dolgokra, amelyeket valóban szeretsz csinálni?
17. Este gyakran érzed magad kimerültnek?
18. Gyakran esnek meg veled furcsa dolgok, balesetek, amelyek okát nem igazán tudod megmagyarázni, de érzed, hogy nem véletlenül történnek?
19. Gyakran érzed úgy, hogy semmi kedved sincs reggel suliba menni?
20. Előfordul, hogy szorgalmasan dolgozol egész nap, ám a nap végére mégis úgy érzed, hogy nem sok értelme volt az aznapi munkádnak?

Minden kérdésre három válasz közül választhatsz:

IGEN – ha a válasz többnyire jellemző rád.

NÉHA – ha esetenként jellemző rád, néha igaz, néha nem.

NEM – ha a válasz többnyire nem jellemző rád.

Időről időre végezd el újra a tesztet, és meglátod, mennyit fejlődöttél az eltelt időszakban, mivel ezt mindig a pillanatnyi helyzetet mutatja meg.

21. Amikor olvasol valamit, és egy olyan szóhoz érsz, amelynek nem tudod az értelmét, tovább olvasol anélkül, hogy utánanéznél a jelentésének?
22. Előfordul, hogy elhatározod, változtatás bizonyos szokásaidon, majd állandóan halogatsz, mondván: „majd holnap”?
23. Szoktad egy kérdésre azt mondani, hogy „tudom!”, miközben valójában nem tudod a választ, csak azért mondd, hogy ne tartsanak tájékozatlannak?
24. Vannak megrögzött szokásaid, például egy tévésorozat megnézése, amelyhez minden körülmények között ragaszkodsz, és ha közbejön valami, feszült leszel?
25. Úgy gondolsz, hogy ennek a tesztnek a kitöltése nem visz közelebb ahhoz, hogy jobban megismerd magad, csak azért töltöd ki, hogy elüsd valamivel az időt?

Értékelés

Számold össze a válaszaidat! Az IGEN válaszokat szorozd meg négygyel, a NÉHA válaszokat kettővel, a NEM válaszokat pedig nullával, majd add össze! A kapott szám megadja, hogy hány százalékban vagy jelenleg megelégedve az életeddel.

0–25 százalék: Ideális állapot, nagyon elégedett vagy.

26–50 százalék: Alapvetően elégedett vagy, habár vannak dolgok, amiken változtatnál.

51–75 százalék: Sokmindennel elégedetlen vagy, gondolkodj el azon, mit tudnál változtatni az életedben!

76–100 százalék: Ajjaj! Sürgős változtatásra van szükség!

**Sokat elmond rólunk, hogy
vészhelyzetben, vagyis
amikor „elveszíthetjük a
fejünket”, hogyan reagálunk.
Ha kitöltöd a tesztet,
megtudod, hogy melyik éned
veszi át az irányítást ilyenkor.**

Hogyan reagálsz vészhelyzetben?

1. Hogyan reagálsz, ha a tanárod számon kéri egy feladatot elmulasztását?

- a) Megsértődöm, és arra gondolok, hogy igazságtalan velem, ezért magamban őt hibáztatom, és a sérelmemen rágódok.
- b) Átgondolom, jogos-e a kritika, és hogy mikorra tudom elvégezni a kért munkát.
- c) Igyekszem megmagyarázni neki, hogy más fontos dolgom akadt.

2. Szakítás után:

- a) Anyukámhoz fordulok, és kipanaszkodom magam.
- b) Elmegyek a legjobb barátnőmhöz, és elmesélem, mi történt.
- c) Írok egy e-mailt a volt barátomnak, és elmagyarázom neki, hogy ő mit rontott el.

3. Eltévedsz egy idegen városban. Hogyan próbálsz tájékozódni?

- a) Addig bókászom, amíg valamilyen ismerős helyre érek.
- b) Megkérdezem valakitől, hogy hol vagyok.
- c) A térképemre hagyatkozom.

4. A kávézóban ellopják a mobiltelefonod. Mit teszel?

- a) Kétségbeesetten sírva fakadok.
- b) Dühös leszek, de örülök, hogy legalább a pénztárcám megvan.
- c) Szemrehányással illetem a pincért.

5. Hogy fogadod, ha a fodrászod elrontja a frizurádat?

- a) Neki nem merek szólni, de az utcán – meglátva magam a kirakatüvegben – zokogni kezdek. Első dolgom, hogy vegyek egy sapkát a legközelebbi árusnál.
- b) Megmondom a fodrásznak, hogy nem tetszik a „műve”, és megkérdezem, mikor lehetne leghamarabb helyrehozni.
- c) Elrohanok egy másik fodrászhoz, és neki panaszolom el, mennyire elszúrta egyik kollégája a hajamat.

6. Hirtelen és számodra teljesen váratlanul bejelenti a barátod/barátnőd, hogy szakítani akar veled. Miként reagálsz a bejelentésre?

- a) Elsírom magam, és ágynak dőlök, beteg leszek.
- b) Megkérem, hogy gondoljuk át a helyzetet, és próbáljuk megbeszélni, helyre lehet-e még hozni a dolgot.
- c) Megmondom neki, hogy most nem hagyhat el, hiszen együtt terveztünk menni a szilveszteri buliba...

Értékelés

Legtöbb az a válasz:

Kritikus szituációkban gyerekes módon reagálsz. Hajlamos vagy sírva fakadni vagy dühösen reagálni, kétségbeesésbe hajszolni magad. A környezetedtől vársz segítséget. Állandóan a sérelemérzetteddel vagy elfoglalva. Mindig azt várod, hogy legyen a közeledben egy segítőkész személy, aki megment.

Legtöbb a b válasz:

Kritikus helyzetben felnőtt módon reagálsz. A vészhelyzeteket problémaként fogod fel, melyekre konstruktív megoldásokat keresel. Belátod azt is, ha hibáztál, önkritikát is tudsz gyakorolni. Igyekszel magad megoldani a gondokat, de nem bánod, ha egyenrangúan a másik fél is részt vesz ebben.

Legtöbb a c válasz:

Kritikus szituációban hajlamos vagy túlzottan önérzetesen reagálni. Mindig a környezetedet teszed felelőssé, a hibák forrását kívül keresed. Ha úgy érzed, sérelem ért, támadásba lendülsz, és le akarod győzni a másik felet. Nem látod be, hogy például egy kapcsolatban két ember együtt idézheti elő a problémákat. Próbálj kicsit a másik fejével is gondolkodni, belátni, hogy az ő álláspontja sem feltétlenül elvetendő!

Akik véletlenül lettek színészek

Johnny Depp, Pamela Anderson, Rosario Dawson, Evangeline Lilly, Mel Gibson... csak néhányak azok közül, akik egy különleges eseménynek köszönhetik, hogy színészkarrierjük beindult. Összeállításunkban példákat mutatunk arra, hogy az élet teljesen kiszámíthatatlan fordulatokat vehet. Sztárokról írunk, akik a feltörésüket szinte a véletlennek köszönhetik.

Mel Gibson

Ma Gibsonnak már két Oscar-díja van, és egyike Hollywood minden idők legtöbb bevételt hozó sztárjainak. Gibsonnak azonban nagyon sokáig meg sem fordult a fejében, hogy filmszínész legyen. Ausztráliában nőtt fel, és Sydneyben tanulta a színészmesterséget, kisebb színpadi produkciókban szerepelt akkoriban. Egyszer a haverja arra kérte, hogy vigye el egy filmes meghallgatásra. Gibson beleegyezett, de előző este azért bulizott egy jót. Másnap meglehetősen megviselt képpel – állítólag verekezésbe keveredett, így tele volt duzzanatokkal és lila foltokkal – kísérte el barátját a meghallgatásra. Ott a rendező felfigyelt Gibson rettenetes kinézetére, és azt mondta, hogy szüksége lesz a produkciónak efféle „torzszülöttekre”. Utána visszahívta egy másik időpontra áthelyezett meghallgatásra. Addigra Gibson arca meggyógyult, és végül nem szörnyszülött karakterre, hanem egyenesen a főszerepre szerződtek, a Mad Max főszerepére, amely egyenesen a filmtörténelembe repítette.

Evangeline Lilly

Sokan nagyrészt neki tulajdonítják a Lost – Eltűntek sikerét, pedig Lilly sosem akart színész lenni, és a celeblét is fényévekre van attól az életmódtól, amit ő elképzelt magának. Lilly, mielőtt betört volna a filmiparba, misszionáriusként tevékenykedett a Fülöp-szigeteken, majd légiutas-kísérőként dolgozott. Munkája révén került egy nap arra a bizonyos kanadai utcára, ahol egy modellügynökség fejedője felfedezte, és beszervezte. Igazából nem volt kedve hozzá, de a pénz miatt belement, hogy nekik dolgozzon. A modellből egy szempillantás alatt színész vált, habár a Lost befejezése óta ismét humanitárius feladatokat lát el.

Rosario Dawson

Dawson anyukája tizenhét éves volt, amikor megszülte, és egyedül nevelte fel. Nem volt sok pénzük, egy olyan lakásban éltek, amelybe anyukája csak úgy beköltözött, miután kifigyelte, hogy régóta üresen áll. Dawson tehát tulajdonképpen utcagyerekként nőtt fel. Épp foglalt lakásuk előtt ült a lépcsőn, az utcán, amikor Larry Clark és forgatókönyvíró barátja arra jártak, és megszólították. Azt mondták neki, hogy tökéletes karakter lenne egy épp készülő filmbe. Dawson elment a meghallgatásra, megkapta a szerepet, és így debütált a Kölykök című filmben. Azóta pedig már láthattuk a Men in Black második részében, a Tarantino Grindhouse-ában és a Száguldó bombában.

Pamela Anderson

Életében először Pamela Anderson akkor lett híres, amikor megszületett. Ugyanis pontosan akkor született Kanadában, amikor az fennállásának századik évfordulóját ünnepelte. Az ominózus napon, 1967-ben ő volt az első baba éjfél után, így ő lett az ország centenáriumi babája. Miután felnőtt, fitneszedző lett belőle. Egyik nap a helyi focistadionban élvezte a meccset, amikor az óriáskivetítőn

megjelent a tömegből kiemelt képe, amint egy sörmárka pólóját viseli. A látványt hatalmas ováció övezte, és a sikeren felbuzdulva a cég reklámszerződést kötött vele. A modellkedés hatására kapta a Baywatch-os szerepét.

Johnny Depp

Mel Gibsonhoz hasonlóan Deppet is megkérte egy barátja, hogy kísérje el a meghallgatásra. Egy beteg gyilkost kellett eljátszani, aki gyerekeket öl az álmaikon keresztül. A rendező Wes Craven nem erre a szerepre szúrta ki Deppet, hanem egy áldozatára, miután jó barátja Nicolas Cage beajánlotta. Szóval így debütált Depp élete első szerepében, a Rémálom az Elm utcában című filmben, amelyben Freddy Krueger végez vele egy víz-ágy segítségével.

L. M.

„Kedves Bizalmas sorok!

Két húgom van, és nem tudok mit kezdeni, mert rettenetesen lusták lettek. Igaz, sohasem voltak valami szorgalmasak, de most már ki-bírhatatlanok. A szüleink rengeteget dolgoznak, keveset vannak itthon, a lányok rám vannak bízva, mert én már nagy vagyok, hetedik vagyok. Megkövetelik, hogy amikor hazaérnek, rend legyen. A lányok mindent szétpakolnak, mindenfelé megtalálhatóak a játékaik. Az egyik másodikos, a másik harmadikba jár.

Mire én összepakolok, ők már mindent elrontanak, ezt-azt tönkre is tesznek, amiért én kapok ki. A lecke-készítésben is segítenem kell, aminek az a vége, hogy a béke kedvéért én csinálom meg helyettük. Mit tegyek? Kérlek, segíts!

Virág

Válasz:

Kedves Virág!

Azt hiszem, a szüleid nincsenek is tudatában, mekkora felelősséget ruháztak rád, akkor, amikor neked is ugyanolyan szükséged lenne az irányításra, támaszra, segísre, mint a kishúgaidnak. Először is jó lenne, ha egy ideig „munkanaplót” vezetnél, ahova óráról órára leírnád, mi mindennel foglalkoztál egy nap. Mit csináltál a felkeléstől a lefekvésig, hogy tisztán láthasd te is és a szüleid is, mennyire vagy elfoglalt, és mire mennyi idő jut. Utána pedig, amit feltétlenül meg kell tenned az az, hogy megkérd a szüleidet, hogy minél hamarabb üljetek le egy közös megbeszélésre, ahol a család minden tagja, még a kishúgaid is ott kell, hogy legyenek. Amikor ott ültök a „kerekasztal” körül, szintén mondd el, hogyan néznek ki a napjaid, és mekkora felelősség hárul rád, mert a testvéreid megengedhetetlenül viselkednek veled. Nekik is meg kell tanulniuk a felelősséget a saját holmijuk rendben tartásáért és a leckéjük, iskolai feladatuk iránt is, bármennyire is kicsiknek tartja őket a család. Elég, ha mindenki rendben tartja a saját holmiját, szoba- és szekrényrészét, és elég, ha mindenki elvégzi a saját feladatait, és vállalja a felelősséget is ezért. Mindehhez hozzá tartozik a büntetés is, és minden másként fog menni a családban. A szüleidnek is tudomásul kell venniük, hogy gond van otthon, amikor ők nincsenek jelen, és te nem tudod vállalni a szülői feladatokat is. Ha nyugodt és építő hangnemben folyik a megbeszélés, és írásban rögzítitek a megbeszéléteket, a személyre szóló feladatokat, mindenki tudja majd, mi a dolga, mik az elvárások iránta, és mik a következmények a számára, ha nem teljesíti azokat. (Ez a szülőkre is egyaránt vonatkozik!) Ha mindenki tartja magát a megbeszélésekhez, biztos, hogy változni fog a helyzet. Jót tesz, ha a család hetente egy alkalommal megbeszéli a történeteket, megdicséri, jutalmazza azokat, akik sikeresen betartották a megállapodást, és kirója a büntetést arra, aki nem tartotta be. Ha alkalmaztatok a leírtakat, biztos, hogy mindenki megelégedésére változnak majd a család dolgai, és ezzel a tiéd is.

„Kedves Bizi!

Nagyon boldogtalan vagyok! Tizenhárom éves vagyok, és még nem kaptam meg az első menstruációmat, nincsenek melleim, a hasam meg csak nő, kezdek hízni is, félek, hogy kövér leszek. Nagyon kislányos vagyok a többi barátnőm mellett. Félek, hogy sosem lesz fiúm, ha ilyen maradok. Segíts!

Picuri

Válasz:

Kedves Picuri!

A leírtakból ítélve, mire ezt a választ olvasod, lehet, hogy már túl vagy az első menstruáción, de biztos, hogy hamarosan rendbe jönnek a dolgok. Te valószínűleg a későn érők közé tartozol, és még semmiről sem maradtál le. Mivel súlygyarapodásról számolsz be, a csípőn és hason rakódik le a zsírréteg, ez azt jelzi, hogy a női hormonok termelése lassan beindul. Ahhoz, hogy a női ivarszervek jól működjenek megfelelő zsírrétegre is szüksége van a szervezetnek, ezért még véletlenül se kezdj bele valamilyen soványító kúrába. Ne-hogy úgy járj majd, mint Madonna, aki a túlzott edzés és soványság miatt nem menstruált, és nem tudott teherbe esni. A testsúlyodat kiegyensúlyozott étkezéssel (sok zöldségféle, gyümölcs, tejtermékek, gyorsan sült húsok, kevés kólaféle, chipsz, csoki fogyasztása), egészséges életmóddal és rendszeres mozgással, sportolással tartsd rendben. A sport a szép alakra, formás lábakra, mellemekre is áldásos hatással van. Ha egy idő után továbbra sem kapod meg a menstruációt, jó lenne, ha a biztonság kedvéért édesanyád kíséretében orvoshoz, fiatalkorúakkal foglalkozó nőgyógyászhoz fordulnál. Bizzál, legyél türelmes, biztos vagyok, hogy minden rendben lesz veled.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 12 éves lány vagyok, és szerelemes egy 16 éves fiúba. A barátnőim azt mondják, hogy nem hozzám való, mert nagy a korkülönbség köztünk. Öt hónapja ismerem, tudom, hogy én is tetszem neki, hogy ő is szeret engem. Igaz, hogy félek, mi lesz, ha elkezdke vele járni. Mit fog szólni az édesanyám, aki igen szigorú a járást illetően, volt már, hogy megtiltotta, és akkor csak szenvedtem.

Biztos, hogy nagyon gyorsan megtudná, hogy elkezdünk járni a fiúval, mert jóban van az édesanyjával. Mit tegyek? Nagyon boldogtalan vagyok.

Tini

Válasz:

Kedves Tini!

Szerintem édesanyád féltése jogos, mert úgy látszik „szerelemes” fajta vagy. Azt hiszem, ebben az esetben fontos, hogy az érzéseidre hallgass. Az, hogy félelem jelent meg nálad, jelzi, hogy nem vagy felkészülve erre a kapcsolatra. Jogos a félelmed, mert ebben a pillanatban óriási a különbség egy 12 éves még „kislány” és egy 16 éves, már férfi között. Négy-öt év múlva már nem lesz köztetek ilyen nagy különbség. A lányok néhány évvel hamarabb érnek be, és testileg érzelmileg, társas fejlődésükben közelebb kerülnek a náluk idősebb fiúkhoz. De ezt ki kell várni! Legyél türelmes magaddal. Ne siess, mert nem maradsz le semmiről sem! Közben építgesd az édesanyáddal való bizalommal teli viszonyt. Beszéljess vele, oszd meg vele az aggodalmadat, kérdéseidet, kérd ki a véleményét. Kérd meg, hogy mesélje el neked, milyen gondjai voltak, amikor ilyen idős volt, mint te. Tartsd be a megbeszéléteket. Legyél vele őszinte, és meglátod, változni fog köztetek a dolog, és nem fogsz félni a kémszolgálatától sem.

RÜGYFAKADÁS

Felcsaptam betyárnak

Sanyarú sorsa van a szegény embernek, mindenki bántja, és mindent elvesznek tőle.

Én is szegény vagyok, gondoltam, beállok betyárnak, ennél rosszabb sorsom csak nem lehet.

– Nem úgy van az, előbb ki kell állnod a próbát! Hadd lássuk, milyen legény vagy! – mondta Bandilla Vivillusz.

A cimborák összedugták a fejüket, és már ki is ötlötték a feladatot.

– Holnap reggelre itt legyen az uraság ménese, kösd el az összes lovat! Ha ezt a próbát kiállod, közénk tartozol!

Törtém a fejem erősen, hogy miként vihetném végbe a megbízást. Tet-szett az élet itt az erdőben, volt bőven ennivaló. Arra gondoltam, ezt mindenképp meg kell csinálnom. Amikor már sötétség borította a tájat, felpat-tantam Szellő lovam hátára, és elvágattam a faluszélén lévő uradalomhoz, nem láttam világosságot, ezért a gazda agarai közt elosztottam a maradék cipómat. Kiengedtem a lovakat az istállóból, és a karikás ostrommal el-tereltem mind a húsz lovat az erdőbe. A cimborák reggel nagyot néztek, azt mondták, ezt meg kell ünnepelni. Elejtettek egy gyönyörű szarvast, és nyársra húztuk. A hús mellé vörösbort iszogattunk, és nagyokat koccintot-tunk.

– Egészségedre, Lovas Betyár! – mondták a többiek.

Jó tartozni valakihez, úgy érzem, megtaláltam a családomat, még ha ál-landóan bujdokolnom kell is, de tudom, hogy senki sem fog elárulni, mert betyárbecsület szavunkat adtuk egymásnak.

Sándor Lilla, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Törökfalva

Egérmese

Egyszer volt, hol nemvolt, még a Trappista-hegyeken is túl, élt éledegélt egy egérkirály.

Ennek az egérkirálynak volt három gyönyörű szép lánya. Szépek voltak az egér-királykisasszonyok, különösen a legkisebb. Irigyleték szépségéért eleget idősebb testvérei, hanem haragjukat nem mutatták. Végső elke-seredésükben a város boszorkányához fordultak. Gonosz tervet eszeltek ki. Egy pálcát kaptak a boszorkánytól. Ez olyan pálcá volt, hogy amihez hozzáérintették, tönkrement. Szonya, mert így hívták a legkisebb egér-ki-rálykisasszonyt, épp vacsorát készített édesapjának. Gorgonzolaturmix és sajtos falatka volt a vacsora. A testvérei hirtelen rárontottak, és minden-féle hazugságot állítottak róla. Például, hogy eltömítette Sajtváros kútját, és hogy megrongálta II. Lajos egérkirály szobrát, pedig ők tették ezeket. Az egérkirály szörnyű haragra gerjedt, és elzavarta a háztól Szonyát. Ment, mendegélt Szonya, majd kísírta világszép szemeit. Ám ekkor találkozott Lyukacs város hercegével. Azonnal egymásba szerettek. A herceg vissza-vitte Szonyát Sajtvárosba, és elmesélték az igazságot. Az egérkirály a két idősebb testvérét tömlőbe vetette. Szonyát és a herceget pedig összeadta.

Azóta boldogan élnek, ha meg nem haltak.

Dudás Kata, 5. osztály, Csáki Lajos iskola, Topolya

Csengő szól

*Kipp-kopp, ki kopog?
A mókusok az ablakon?
Odafutok, kinézek,
Aranycsengőt szemlélek.
Aranycsengő megszólal,
Csengő szól, csengő szól,
Jön az ünnep magától!
Karácsonyfa, piros alma,
A gyerekek boldogsága.*

Horvát Nikolett, 5. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

A mesélő állatkert

Szép, derűs augusztusi nap volt. A meleg szellő a tarkómat cirógatta. Tökéletes alkalom volt ahhoz, hogy apuval elmenjek az állatkertbe.

Reggel tízre oda is értünk. Először a hattyúkat látogattuk meg. Amíg apu fotózott, addig a kecses madarakat figyeltem, ahogy táncolnak a vízen. Néztem, néztem, egyszer csak megszólal az egyik hattyú:

– Mit bámulsz? Nem láttál még hozzám hasonlót?

Szóhoz sem jutottam, mert madarat már láttam, de olyat, amelyik be-szélni is tud, olyat még nem. Annyira meg voltam szeppenve, hogy csak ennyit tudtam kiböki:

– Neeeeeem....

Pedig millió kérdésem lett volna.

Apu végzett a képekkel, és tovább kellett menni. Enyhe csalogással indul-tam apu után a sülök felé. A sülök elég hallgatag kedvükben lehetnek, hiszen meg sem mukkantak. Az előtte történt beszélgetés után valahogy másra szá-mítottam. „Na mindegy” – gondoltam magamban. „Úgyis még sok állat vár!”

A medve csöndes volt, de csak rávettem arra, hogy mondjon pár szót. Megtudtam, hogy minden állat képes beszélni, amíg jó gyerek szól hozzá. Ennek nagyon megörültem. Rohantam a többi állat felé, hátha működik a dolog. Tényleg úgy volt, ahogy a maci mondta! Remek dolgokat tudtam meg. Például, hogy a kacsák nyakában több csont van, mint a zsiráféban, a legtöbb rúzsban halpikkely is van(!), Franciaországban tilos a disznót Napóleonnak elnevezni, a méheknek öt szemük van, az aranyhalak kife-hérednek, ha sötét szobában tartjuk őket, „Ezek az infók még jól jöhetnek” – gondoltam. A csimpánzokat mókásnak találtam. Mindenféle buta pózt felvettek, ami az eszükbe jutott.

Apukámnak uzsonna közben elmondtam mindent töviről hegyire. Ő is ki akarta próbálnia dolgot, de sajnos őhozzá egy szót sem szóltak az állatok. Apu nem lett volna jó „gyerek”? Vagy talán most sem az? Lehet, hogy tény-leg csak a gyerekek értik az állatok beszédét?

Ezután a varázslatos nap után otthon megírtam ezt a fogalmazást, fel-használva mindazt, amit az állatoktól megtudtam. Este lefekvés után arra gondoltam, bár ne lenne vége ennek a napnak!

Ha állatkertben jártok, próbáljátok ki, hátha nektek is sikerül beszélne-tek az állatokkal...

Nyerges Fanni, 4. osztály, Kizúr István iskola, Szabadka

Kirándulást szerveznek Mátyás király várá-khoz. Az egy hétig tartó kiruccanás har-madik napján kerékpártúrát fogunk megtenni a Sündisznótanyára. Ott, aki szeretné könyv formájában útmutatót is árulhat. A magyarok tengereként is emlegetett Balatonra is elné-zünk, hogy lecsúszunk a tetejéről. Búcsúzás-kor minden kiránduló kap egy darab lila zoknit és egy poharat, amelyre a vár lesz ráfestve. Ezt vihetjük haza emlékebe az undok rokonoknak.

Apró Bálint

Nemrég jelentették a meglepő hírt, hogy Mátyás király hasmenésben szenved. Nagyrabecsült orvosai azt tanácsolták neki, hogy utazzon el a tengerre meggyógyulni, ám kikötötték, hogy a hiányosan felszerelt kerék-párjával teheti meg az utat, és csak egy pohár

Hírek és álhírek

vizet vihet magával. Így írja elő a gyógyulás folyamatát a híres Halottak könyve. Ő azonban a víz mellé odakészítette a lila pöttyös szeren-csezokniját, és a csomagtartóba gyömöszölte kedvenc sündisznóját, Nudistát. Így indult el felfelé a hullámozó hegyekbe gyógyulni.

Csikós Ervin

Tegnap délután szörnyű esemény történt. Egy sündisznó a tengerparton lefialt egy pohárba. Mikor ezt Mátyás király meghallotta, majdnem megőrült a rémséges hírek. Ne-vettében hasra esett. Védelmezői meglátták a királyt, és egy büzlő zoknit raktak az orra alá, amiből kisebb galiba keveredett. Az uraság ha-

marosan már csak lila foltokat látott, de egyik ellensége a megmentésére sietett kerékpárjával. Fejbe kólintotta egy jó vékony könyvvel és a rosszakaratú király megjavult, a történeteket pedig igazságosnak vélte.

Mester Ervin

Egy villámlásos, derűs napon Szajánban látták Mátyást királyt, és nem volt rajta zokni. Az utcán mindenki őt izelte, mert úgy hallatszott, hogy nincs magánál. Olyan érdekesen viselke-dett, mintha a tengeren napozna egy könyvvel a kezében. A másik kezében egy poharat tartott, amiben egy lila színű sündisznó feküdt holtan. Ahogyan őt csodálták, ott a nép szeme láttára összeesett, és kerékpárján elszárgult.

Kormányos Árpád

Móra Károly iskola, Szaján, 8. osztály

Álom

Egyik estén, mikor tíz óráig számológépeztem, hirtelen kinyílt a képernyő, és beszívott, mint a porszívó egy morzsadarabot.

A számológépemben találtam magam, ráugrottam a mappámra, amely megnyílt. A folderben sok képet pillantottam meg. Az egyikre rá is léptem, és egy őszi tájba csöppentem.

Nagyon unalmasnak találtam, mert egy ember sem volt ott. Kiugrottam a képből, és beugrottam egy Máriós játékba. Elég könnyű volt az első szint, és még Márió barátjával is összefutottam. Megkérdeztem tőle, mióta is van bezárva ebbe a játékba.

– Még 1950-ben találtak fel, és azóta kell szenvedem itt – mondta Luigi. Erre a társa rákiáltott:

– Én nem megyek sehová, már megmentettem a hercegnőt és végigjártam az összes szintet.

Luigi elszomorodott és így szólt:

– Jól van, te tökfef, maradj csak itt a feleségeddel, én elmegyek ezzel a lánnyal, ő majd kiszabadít.

El is indultunk a fura kis lénnel. Ráléptünk az Exit gombra, de csak egy feliratot pillantottunk meg:

„Ahhoz, hogy kilépj, végig kell menned az összes szinten” – olvastuk a tábláról. Tehát elindultunk... Már az ötvenedik szintnél voltunk, és következett az utolsó feladat. Amikor már majdnem befejeztük a feladatot, Luigi megcsúszott, és beleesett a forró lávába.

Elkezdtem sírni-ríni, hisz mennyi szintet végigmentünk, és ez mind hiába volt. Csillogó fényt láttam. Azt hittem, hogy az a mennyország. De nem az volt, hanem Luigi, és magával hozta barátját, Máriót is.

Luigi karjába estem, de mielőtt megcsókoltam volna, felébredtem. Előtem le volt blokkolva a számológép.

**Mészáros Ramóna, 5. osztály,
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka**

Galagonya voltam álmomban

Este fél kilenckor egy nagyot ásítottam.

Úgy gondoltam, lefekszem. Gyorsan el is aludtam. Arra ébredtem, hogy gyerekek állnak előttem, és beszélgetnek. Az egyik ezt mondta:

– Szerintetek ennek a galagonyának a termése ehető?

– Szerintem nem, mert piros színe van, és furi alakja! – válaszolta egy másik fiú.

Hátranéztem, de semmilyen piros növényt nem láttam. Hamar megtudtam, hogy rólam beszélnek. Mire rájöttem, a gyerekek hazamentek. Este volt. Piros ruhában voltam, magányosan egy fa alatt.

– Szia, látom szomorú vagy, mi a baj? – kérdezte egy titokzatos lény.

– Szia! Niki vagyok, és azért vagyok bánatos, mert egyedül élem itt az életem.

– Téged hogy hívnak?

– Az én nevem Misi, a mókus.

– Mókus? Én nagyon félek tőled.

– Nyugi, nem bántalak.

– Egyébként irigyellek. Olyan szép a ruhád!

Egyszer csak valami nagy sárga jelent meg az égen.

– Hol vagy, Misi?

– Félek tőle.

– Kitől? A holdtól?

– Furcsa hangokat ad ki – mondtam reszketve.

Valaki félbeszakította a mondatom:

– Niki elkésel az iskolából!

– Mi? – Én, a bokor? Iskolába?

– Micsoda?

**Kuktin Nikoletta, 4. osztály,
Miroslav Antić iskola, Palics**

RÜGYFAKADÁS

Tréfás mese

Akárhány embernek meséltem ezt, egy sem hitte el. Remélem, ti lesztek az elsők, akik ezt elhiszitek.

Egy ritka, fás erdő szélén, ami tele volt lombbal, rügyekkel, volt a kicsiny, magas emeletes házam, abban laktam én. A kalendáriumomat néztem. Jégkő, fedd, kelta, sütőtök, léptek, robbantsd, gyalázat. Ezek a hét napjai a kalendáriumom szerint. Ma kelta nap van! Fel kell fedezni a keltákat! De miket is beszélek én! A múltkor is csak egy könnyű súlyú, féltonnás, aranyat érő, értéktelen rubintot találtam. Mármint egy rubintbányát. Ma inkább legyen sütőtök nap! Főzzünk sütőtököt! Rohantam is a mézáróshoz, vettem egy kiló almát, és uccu neki, elkezdtem abálni a pattogatott salátát. Amikor ez megvolt, ezt a sok mindent belemártottam a csokikrémbé, magamat meg a koromba. Aztán magammal együtt ezt mind kisütöttem. Mikor én meg a sütőtök kisültünk, olyan finom lettem, hogy még magamat is megettem süstörstül-börstül. Azóta is a kedvenc napom a sütőtök. Ellenben a léptek nappal. Ezen a napon az a cél, hogy hogy minél nagyobbat lépj. Egyszer akkorát léptem ezen a napon, hogy átléptem négy óceánt és száz országot, de épp egy olyan mély szakadékba találtam esni, ami csak száz méter mély, bokáig érő szakadék volt. Azóta is utálom a léptek napot.

Aki nem hiszi, járjon utána.

Hipik Tibor, 5. osztály, József Attila iskola, Újvidék

Mariska néni szerencsége (Tréfás mese)

Egy szép téli napon Mariska néni szüretelni indult.

Hátára vette a trombitáját és a pecabotját, és elment a piacra. A piacon összevásárolta az összes kolbászt, és mint aki jól végezte dolgát, a trombitájába tette. Az illatra megjelent az egyszarvú, akinek valójában két szarva volt. Gyorsan megbarátkozott Mariska nénivel. Azonnal szilvás gombócot készítettek, amit jól megtömtek kolbásszal. Elhatározták, hogy együtt elmennek a királyhoz, hogy megkínálják gombóccal. A királynak annyira ízlett a gombóc, hogy mindennap azt kért ebédre. Így Mariska néni elszegődött hozzá kovácsnak. Olyan jól végezte a dolgát, hogy a király lemondott a trónjáról és Mariska néninek adta. Ő zsebre vágta az egészséget, és odébbállt. Hazafelé menet megállt pecázni. Ki is fogott egy jó nagy tehenet.

Nagyon boldog volt, mert tudta, hogy most már nem lesz gondja semmire. Boldogan élt, amíg meg nem halt.

Nagy Mariann, 5. osztály, Moša Pijade iskola, Paccsér

Karácsony

Karácsonykor minden csendes és meghitt,

A földre egy angyal szeretetet hint.

Repked a házak felett, minden ablakon benéz,

Ám az asztalon az ünnepi vacsora már kész.

Csillogó karácsonyfa áll a szoba közepén,

Gyerekek énekelnek a szeretet ünnepén.

Oly gyönyörű a karácsony este,

Nyugalommal, békével van telve.

Bojtos Miksa, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Kedves Pajtások!

A csantavéri Bojtos Miksa versével kívánok nektek meghitt, családi körben eltöltött szép ünnepnapokat, és élménydús téli szünidőt sok jó olvasnivalóval.

Tomán Mária

Focisták

Két focista beszélget:
– Képzeld, a matektanár megbuktatta a fiamat!
– És kapott érte sárga lapot?

Papagáj

– Mit szólsz a beszélő papagájomhoz?
– Ez beszélő? Már mióta figyelek benne-
tet, de egy szót sem szólt!
– Persze, mert most éppen haragban va-
gyunk.

Túlsúlyos kutya

Az állatorvos mondja a gazdinak:
– A kutya túlsúlyos, többet kéne mozognia.
– Mozog éppen eleget, evés közben ál-
landóan csóválja a farkát.

Hova lett?

– Te asszony, hova lett az a gyönyörű tar-
ka papagáj, amit ma reggel vettem?
– Jézusom, az papagáj volt? Azt hittem
fácán, és megsütöttem!
– Te szerencsétlen! Tudod, hogy azért a
madárért én egy vagyont fizettem? Még be-
szélni is tudott!
– Akkor magára vessen! Miért nem
szólt?!

Életlen borotva

A székely bácsi nagy szitkozódások köze-
pette borotválkozik. Odamegy a gyerek, és
kérdi:
– Mi a baj, édesapám?
– Életlen a beretva. Nem viszi a szakálla-
mat!
– Ne mongya mán' édesapám, hogy erő-
sebb a szakálla, mint az a konzervdoboz,
amit most nyitottam ki vele!

Süni

Vánszorog a süni az erdőben. Egy nagy
darab kenyeret húz maga után. Találkozik a
medvével:
– Hát te süni, hova mész ilyen elkesered-
ve? – kérdi.
– Á, ne is mondd, medve. Elegem van az
életből! Megyek, felakasztom magam – vá-
laszolja a süni.
– Te, és minek neked az a nagy darab ke-
nyér? – kérdi a medve.
– A fene tudja, meddig leszek felakaszt-
va...

Árverés

A kisállatok árverésén a legtöbbet kínáló
hölgy azt mondja a kikiáltónak:
– Óriási összeget adtam ezért a papagá-
jért. De remélem, tényleg olyan jól tud be-
szélni, ahogy maga állítja!
– Garantálom, asszonyom – feleli az ár-
verező. – Mit gondol, ki licitált mindvégig
maga ellen?

Medve

Ábel és a barátja baktatnak fel a renge-
teg erdőben. Megkérdi Ábel:
– Komám, mit csinálnál, ha most talál-
koznánk egy hatalmas medvével?
– Itt a puskám, hát lelőném!
– És ha csütörtököt mondana?
– Dupla csövű! Ha az egyik csütörtököt
is mond, ott a másik cső, ugyancsak meg-
töltve.
– És ha a másik is csütörtököt mondana?
– Hát, akkor fölmásznék egy fára.
– És ha nem volna ott fa a közelben?
Erre már megdühödik, és azt mondja:
– Ejsze Ábel! Hát te, most kinek szurkolsz,
nekem vagy a medvének?

Okos rendőr

Bankrablás után a rendőrség megszállja
a környéket. Az egyik domboldalon levő el-
lenőrzési ponthoz egy gyanús alak érkezik
egy viharvert autóval.
A rendőr megállítja, és beszél neki:
– Kérem, nyissa ki a csomagtartót!
– Biztos úr, nem tudom. Rossz a kocsi-
ban a kézifék, ha meg leveszem a lábam a fékről,
visszagurul az autó.
A rendőr erre bepattan az utas oldali
ülésre, átrakja a lábát, és rálép a fékre.
– Na, most aztán menjen és nyissa ki a
csomagtartót! – kiáltja a sofőrnek.
Az kiszáll és kinyitja a csomagtartót.
– Na – üvölti a rendőr – , van fegyver vagy
pénz a csomagtartóban?

Fázik

– Mit csinál a skót, ha fázik?
– ???
– Közelebb ül a gyertyához!
– És mit csinál, ha még mindig fázik?
– ???
– Meg is gyújtja!

Rabló

A skót megy hazaféle a kihalt, sötét ut-
cán, amikor egyszer csak elé toppan egy
rabló, és megszólal:
– Pénzt vagy életet!
Mire a skót:
– Húszasból tud visszaadni?

Abszolút kertész

– Ki az abszolút kertész?
– Aki a cipőjét addig locsolja, amíg ki
nem nő a szára.

– Anya azt mondja, hogy rád ütöttem, papa.

– Sosem találod ki, mit vettem neked...

Óriásrejtvény

Keresd meg a karácsonyi ünnepkörhöz tartozó jeles napokat.

	1	VIRÁG-KÖTÉS-ZET			HADAKOZÓ		NO, MIT MONDTAM!		LEN BETŰI	DUPLÁZVA AZ ÁLOMKÖR OKOZÓJA (LÉG)	VEGYJELE: SB		
			ADRIAI ÜDÜLŐHELY			LÁZ VÉGEI		KÖTŐSZÓ		U. Y.	NÉVELŐ		
		A MARÓNI VAD ALAKJA									T. P.		
		JÁTEK-SZER									DÉL		
						NULLA		NÉMET ELŐLJÁRÓ	OROSZ GÉPKOCSI	BÁCSKAI HELYSÉGBŐL VALÓ	JUTALOM AFRIKAI ÁLLAM		
						OROSZ FOLYÓ							
HORDOMÉR-TÉK (ÉK. H.)	2	FORDÍTVA VIZELVE-ZETŐ	ESKÜVŐ									TEGNAP UTÁN	
			KELET									TITÁN	
		MAKACS					FUTÓ-SZÁM						
		ATOM BETŰI					HIÁNY-TALAN						
MÁTKA					TÉNY			MÉSZKŐ-HEGYEN TALÁLHATÓ ÁLLÓKÉP					
BÉCS NEVE-ZETESSÉGE				LANKAD	RÚD EGYIK VÉGE								
						ÓDON DÍSZES EBÉDLŐ-ASZTAL	FINOM SAJT				HÍREKET OLVAS A RÁDIÓBAN	GRAMM	
							EGÉSZ						
DEHOGY!		MISTER			KÜR KÖZEPE		... VILÁGÁT DÍSZ-CSARNOK		OLASZ-ORSZÁG		SUGÁR ILYEN A LESÜLT TEJ	ITTRIUM	
		...TALP			IPSZILON							MÁRTÁS ELEJE	
										VÉDŐ (ÉK. H.)	5		FORDÍTVA GUBÓS NÖVÉNY FÜSZEREZ
KÖTŐSZÓ	3	IPSZILON	KEZDI ÉRTENI		NUMERO		EZ	NÉPIESEN DEDŐS					
					RÁDIUSZ		NÓTÁZÁS						
		BÍRÓSÁGI ÜGY						NEM SZÁ-RAZFÖLDI				RÉGI	
		RÁDIUSZ						K. A. E.				ÁRNYÉKO-LÁS	
ELŐTT SZERBÜL KIS PATAK					FORDÍTVA ÉGITEST			VILÁGÜR					
								FÉL ÖT					
		A KARÁ-CSONY A ... ÜNNEPE		500	EGY	NŐI NÉV ERŐ TARTOZÉKA			KÁBULT				HÁROM OLASZUL
				OLASZ FÉRFINEV	NORD				APARTMAN				
								SZEREN-CSÉTLEN ZSÁKOKAT CIPELŐ					
NÉMET NÉVELŐ		FORDÍTVA SZÁMNEV TITELI RÉSZLET			EZ	L. Z. MAGYAR TU-DOMÁNYOS AKADEμία		ARGON			BÉKE SZERBÜL		
					EME								
			HOZAM								SZÁNT SZERBÜL		
			ITÁLIA					KICSINYÍTÓ KÉPZŐ			ZÉRŐ		
ZENEI HÁRMAS					ÁSÍT BETŰI			LOPAKODÓ (ÉK. H.)					MAGYAR FOLYÓ
					PALÁST BETŰI			MOS BETŰI					
NAPSZAK	4	RÉSZLET					PISZOK				HÁRMAS BETÜNK		
		EME					KELET						
		NEM MÓGÉ TÓTH KÁLMÁN				KAJA					Ó. Á. I.		
						ÖLTÖGET					50		
VŐ SZERBÜL NEM NYILVÁNOS				VAK BETŰI		ÁLLATKERT FORDÍTVA	ELÁMÍT PRAÓSAI SZERB IGENLÉS			LUXEMBURG	ÁSVÁNYI FÜSZER		
									L. T.				
					ÁLLAMI BEVÉTEL ESZENYI ENIKÓ			HAMIS					
								LÁNGOL					
		EVEZNI KEZD	ZENE-DRÁMA SVÉD-ORSZÁG					VOLT					
								EGER ELEJE					
LÉTEZIK								NÉVELŐ					

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

1	2	3		4	5	6	7		8	
9				10					11	
12			13		14			15		
16					17		18		19	
20				21						
		22						23		
24						25				26
27			28		29			30		
									31	

Éjszakai rádióbeszélgetés a tengeren.

– Térjen ki!

– Térjen ki maga!

– Maga térjen ki, mert én az anyahajóról beszélek!

– ...

(A válasz a rejtvényben.)

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 9. Kis Teodor, 10. Szájvíz, 11. Személyes névmás, 12. Védte (ék. h.), 14. V. N., 15. Régi súlymérték, 16. Kerület, 17. Egyesült Arab Köztársaság, 19. Patás állat, 20. O. L. R., 21. Idegen Antal, 22. Többeknek, magát is beleértve, széteszt valamit, 24. Angol igen, 25. Tetőpont, 27. ... Derek, 28. Roskadó, 30. Tar betűi, 31. Cin.

Függőleges sorok: 2. Oktat, 3. Motorkerékpáros, 4. Japán táblajáték, 5. A karácsonyt megelőző négy hét, 6. Vonaton utazók, 7. 49 Rómában, 8. Megváltoztató, 9. A poén befejező része, 13. Német előljáró, 18. Egyik végtagja, 21. Mazda betűi, 23. Horvát olajfinomító, 26. Tirana egynemű betűi, 28. Döntetlen a fociban, 29. Lakás része.

Betűrejtvények

1	CS N Y KA O	2	A J Á DDDD	3	SZ E TET	4	N Ü EP
---	----------------	---	---------------	---	-------------	---	-----------

Skandináv rejtvény (39–40.)

Rejtvényünkben ezúttal karácsonyi finomságokat találsz.

	BÍRÓI PALÁST HIDROGÉN	FOLYADÉK AKI OTT LAKIK	A 2. SZEMÉLY ZUHANYOZIK	LUXEMBURG	HALPETE EZ	ALAGÚT OLASZ FOLYÓ	L. Y. D.	
							LY	
	SZOLMIZÁCIÓS HANG 1000	URÁN ESZESEK	GION NÁNDOR	URBÁN OTTÓ	CSÚNYA BIHARI KLÁRA			
						EME ÉREM KEZDETE	ÉSZAK SENKI BETŰI	
SVÉD-ORSZÁG	FORDÍTVA VER 500	MÓRICZ ZSIGMOND REGÉNYE 50			JÓL VÁG LIBA BETŰI			
NYARAL LÉTEZIK		KÜLFÖLDI SÓ ÍME		CÍMER-MADÁR	LÓ-CSEMEGE	ELI NÉVELŐ	NAGYON ÖREG	SAROK- VÉGEK ÉNEK
	JOLI EGYNEMŰI VÉS	A VÉGÉN FÉL ÚJVIDÉK	KÉN FORDÍTVA AD	BÁCSKAI VÁROS				
FORGÓSZÉL			AJTAI ANDOR ZÉRÓ		SZARVAS-FÉLÉK FEJDÍSZE ENERGIA			CS
								

Anagramma

					LAKÁS
					GÁZOL
					NYÁRI
					PÁLMA
					VÉREB
					SZIKE
					DERES
					LENÉZ
					ÉTLEN
					SEREG
					NÉGER

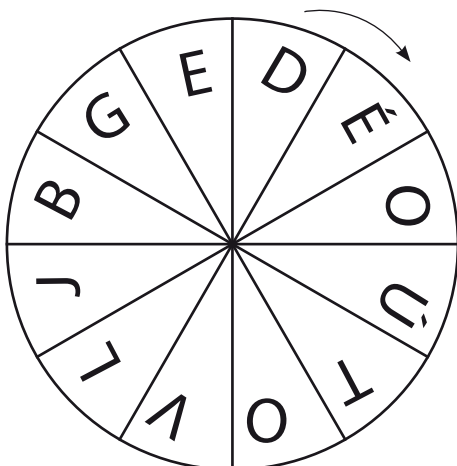
Rakd más sorrendbe a szavak betűit, és írd be a rácsba, de vigyázz, hogy értelmes szavak legyenek. A kiemelt oszlopban egy decemberi névnapnak kell kialakulnia.

Szóbetoldó

		H				R		
	V	I				L	A	
J	A	V				L	O	M
	D	I				L	A	
		H				R		

Csak egyetlen szót kell találnod ahhoz, hogy minden sorban értelmes szó alakuljon ki.

Szerencsekerék

Neked kell rájönnöd, hogy milyen sorrendben kell összeolvasni a betűket.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Minirejtvények

		E	L	P	A		
S				A		Á	
Ö		E	T		A	R	

EÍKPR

ÁÁDRU

AKÓPR

Helyezd az ábrákhoz megadott betűket az üres négyzetekbe úgy, hogy vízszintes és függőleges irányban is értelmes szót kapj.

Betűpótló

	A	V	A	S
	V	O	D	A
	M	E	S	E
	A	L	O	M
	A	R	Á	T
	M	E	L	Ő
	O	V	A	R

Pótold a hiányzó betűket, csak vigyázz, hogy értelmes szavak keletkezzenek, és a kiemelt oszlopba egy téli kedvenc neve kerüljön.

A 38. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Az ész, mert még senki nem panaszkodott, hogy neki kevés jutott.

Betűrejtvények

1. találekony, 2. eszes, 3. kooperál, 4. elpártol

Szókihúzó

angóranýúl

Lóugrásban

A rest embernek sok ünnepe van.

Körszámtan

113 – Az első számból kivonunk 17-et, a másodikhoz hozzáadunk 23-at, és így folytatjuk.

Lóugrásban

1. Szabadka, 2. Pancsova, 3. Feketics

Hiányos közmondások

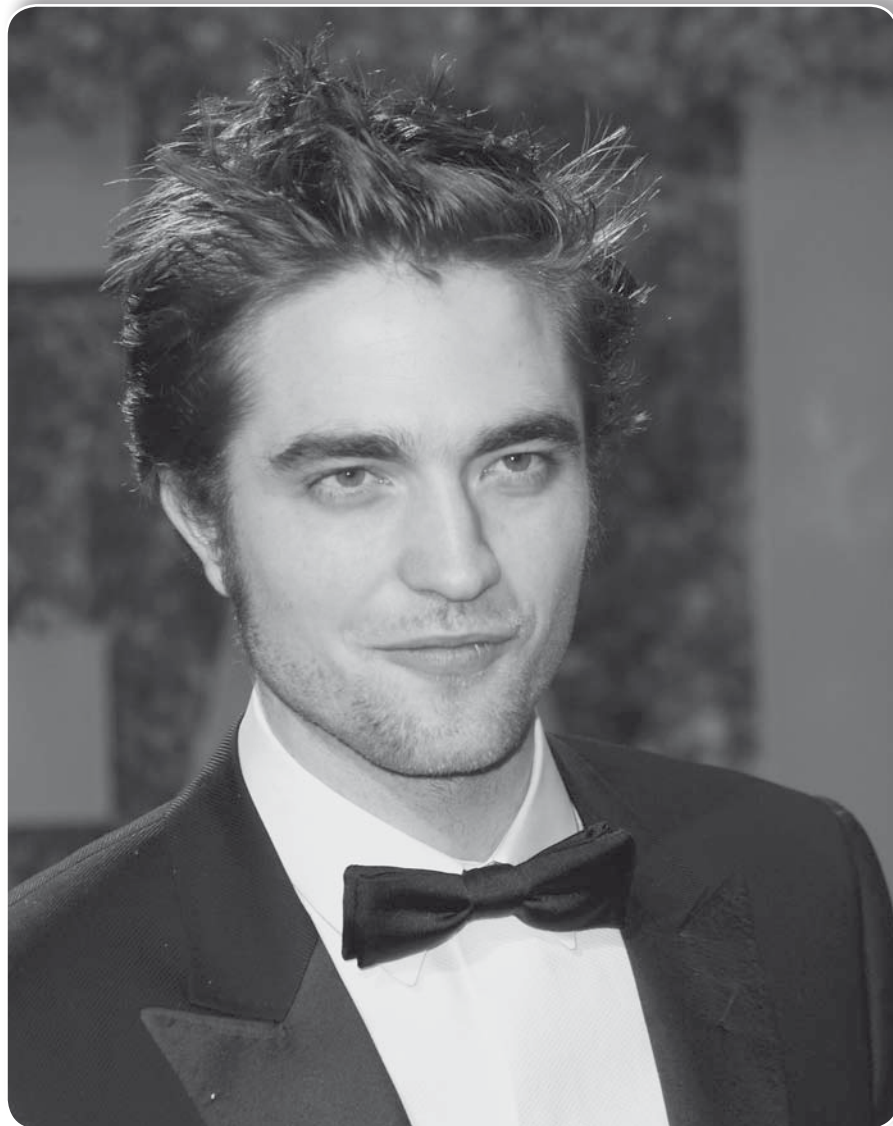
1. kákán, 2. köpönyeg, 3. bors, 4. fecske, 5. húsz

A 37. skandináv rejtvény megfejtése:
VÖRÖSMARTY MIHÁLY, SZÓZAT, ZALÁN FUTÁSA, CSONGOR ÉS TÜNDE.

Könyvjutalmat kap:

Boros Gábor, Topolya

Robert Pattinson

Robert Pattinson neve egybeforrt az Alkonyat sorozatbeli vámpírfiúval, Edward Cullenével. Ugyan ki emlékszik már arra, hogy Rob a Harry Potterben is játszott? Akkortájt talán még senki sem gondolta, hogy hamarosan egy talán még nagyobb filmben láthatjuk viszont, még hozzá egy igazi szívtipró szerepében. Képzelt interjúnk Robert Pattinsonnal készült, aki a varázslók világából a vámpírvilágba repült át.

– Mikor kezdett el érdekelni a színészkedés?

– Hétévesen már ugyan szerepeltem egy iskolai fellépésen, de ez még egyáltalán nem mutatta jelét annak, hogy filmekben játszok majd. Apám Amerikából szállított autót Angliába, anyám pedig egy modellügynökségben dolgozott, így tehát tizenkét

évesen elkezdtem modelkedni. Négy évig foglalkoztam ezzel, de szerintem rém pocsek voltam. Jobb is, hogy abbahagytam. Tizenöt évesen viszont csatlakoztam egy színtársulathoz, egyik előadásunk során pedig felfigyelt rám egy ügynök. Hamarosan filmekben szerepeltem.

– Melyek voltak az első filmjeid?

– Az első A gyűrű átka volt. Szerepeltem A hiúság vásárában is, de ezt csak a film DVD-változata bizonyítja. A mozis verzióból kivágták a jelenetemet. Nem voltam túlzottan menő akkoriban.

– Mi hozta meg számodra az áttörést?

– A Harry Potter, még akkor is, ha mellékszereplőként vagyok benne jelen. Új reménységet láttak bennem és Jude Lawhoz hasonlítottak, ami igazán nem rossz ajánlólevél.

– Az Alkonyattal viszont valósággal berobbantál. Hogyan élted ezt meg?

– Alig mertem elhinni. Furcsa ez az egész. Eleinte nem hittem a filmben és magamban sem. Háromezer résztvevő közül választottak ki a meghallgatáson. Erre abszolút nem számítottam. Utána is marcangoltak kétségek, nem voltam biztos, hogy egyáltalán el tudom játszani ezt a szerepet.

– A film pedig összehozott Kristen Stewarttal. Hogyan találtátok meg a közös hangot?

– Kristenre néha azt mondták, hogy túlságosan fiús, ami nem csoda, mert fiútestvérei vannak. Ehhez képest a bulvár sokat témázott az én romantikus oldalamról, ez pedig annak köszönhető, hogy két nővérem van. Ő tehát fiúkkal, én pedig lányokkal voltam körülvéve.

– Kristen Joan Jettet alakítja a The Runaways című filmben? Te is játszottál valamelyik filmedben ismert személyt?

– Bizony, még hozzá a legnagyobb szürrealista festőt, a szürrealizmus szülőatyját, magát Salvador Dalí a Lorca és Dalíban.

– Milyen szerepek találtak meg az Alkonyat után?

– Nagyon örülök, hogy más jellegű filmekben is játszhattam. A Víz az elefántnak forgatása nagyon izgalmas volt, mert Reese Whitterspoonal szerepelhettem, és igazi cirkuszi mutatványokat vittünk véghez. A cirkusz világa mindig nagyon vonzott, és tényleg szeretem az elefántokat. A Víz az elefántnak egy romantikus film, nekem pedig olyan volt, mintha ezzel a gyerekkori álmom vált volna valóra. Bizonyára sokan ábrándoztak már arról, hogy milyen lehet elszökni egy vándorcirkusszal. Az igazi csábító oldalamat viszont a Bel Amiban mutathattam meg újból. Habár amikor a tükörbe nézek, nem is értem, hogy miért tartanak szívtiprónak.

– A színészkedésen kívül mivel szerezsz még foglalkozni?

– A zene mindig is érdekelt, de ez sem csoda. Egyik nővérem ugyanis énekesnő és dalszövegíró, a másik reklámokat készít. Szabad időmben szívesen gitározom és zongorázok, de készítettem már filmzenéket is. A Never Thinket például együtt csináltuk Sam Bradley-vel az Alkonyathoz. A dalszöveget írtam hozzá, és én is énekelem. Egyébként a Let Me Sign dalt is én adom elő. Egy másik filmben is közreműködtem, ami a filmzenéket illeti, a How To Be filmnek három dalát énekelem, mindhármát Joe Hastings írta.

L. M.

Kristen Stewart

Ha azt mondjuk, Kristen Stewart, akkor bizonyára kivétel nélkül mindenkinek Bella Swan jut eszébe, a szépséges (most már) vámpírlány az Alkonyat sorozatból. Ez nem csoda, hiszen ez a szerep hozta meg neki a csupa nagybetűs sikert. Persze Kristen más filmekben is játszott, olykor kisebb szerepekben is láthattuk, gyakran thrillerekben. Képzelt interjúnk a talán legismertebb „női vérszívóval” készült.

– **Mikor vált számodra nyilvánvalóvá, hogy a filmvilághoz vonzódasz?**

– Egyértelmű volt talán már a kezdetektől fogva. Apám színpadi menedzser és producer, anyám pedig forgatókönyvíró, tehát mindketten a kamerák mögött tevékenykednek. Szülői mintára én is inkább rendező vagy író szerettem volna lenni.

– **A színészkedés nem vonzott?**

– Nem igazán szeretek a középpontba lenni, és soha nem törekedtem arra, hogy népszerű legyek. Ennek ellenére volt egy furcsa szokásom, hogy mindenfelé írogattam a nevemet. A szüleim ilyenkor azt mondták, hogy gyakorlom az aláírást, de ez nem volt igaz. Szerettem a tollat a kezemben, az írás érzését, és ezért firkálgattam mindenfelé.

– **Hogyan kerültél mégis a filmvászonra?**

– Nem a szüleim löktek ki a kamerák elé. Nyolcévesen a suliban szerepeltem egy karácsonyi műsorban, és ott szűrt ki magának egy ügynök. Egy év múlva szöveg nélküli szerepben jelentem meg egy Disney-filmben, a Tizenharmadik évben. Azután játszottam a Flinstones családról szóló filmben is. Ahogy viszont cseperedtem, egyre súlyosabb témájú és műfajú filmekben jelentem meg. A Pánikszobában Jodie Foster cukorbeteg lányát alakítom. A Jéghideg otthon szintén egy thriller, abban pedig Dennis Quaid és Sharon Stone lányát játszom. Érdekes, hogy Dennis Quaiddal ugyanazon a napon születünk: április kilencedikén.

– **Időközben rendesen jártál iskolába?**

– Az a helyzet, hogy egyre gyakrabban jöttek ezek a filmszerepes felkérések. Kezdeti nyilvánvalóvá válni, hogy a forgatások nehezen egyeztethetők össze az iskolába járással. A tanárok már nagyon hiányoltak, és emiatt az általános iskola vége felé úgy döntöttünk, hogy levelezés útján folytatom tovább a tanulmányaimat. Nem bántam, egyébként sem vagyok az a nagyon társas

típus. Ezek után tehát maradt időm a filmekre, többek között újból egy tinifilmben játszhattam, a Zathura sci-fiben.

– **A nagy áttörést az Alkonyat sorozat hozta meg számodra. Hogyan élted meg ezt az örületes sikert?**

– Azt hiszem, a többiek nevében is mondhatom: valahol számítottunk rá, hogy ez egy menő film lesz, de azt álmunkban sem gondoltuk, hogy ennyire. Színészként kicsit másképp nézünk rá, mint például a közönség. A kritikusok szerint például nagyon darabosan játszom az első részben, ezen próbáltunk változtatni a továbbiakban. Azt is mondták, hogy túlzottan fiús vagyok. Ez vagyok én: két fiútestvérem van, nem is tudok másmilyen lenni.

– **Közben más filmekben is játszottál. Az újabb szerepekhez hozzásegített az Alkonyatban szerzett népszerűség?**

– Minden bizonnyal igen, például két évvel ezelőtt a The Runaways együttes önéletrajzi filmjében minden idők legnagyobb gitáros-énekes rockercsaját alakítom, Joan Jettet. Élőben is találkoztunk, és nagyon jó fej. Erre a szerepre például azért választottak, mert állítólag olyan hűvös a tekintetem, mint neki. Érdekes az egészben, hogy újból együtt játszhattam Dakota Fanninggel, aki az Alkonyatban az egyik kegyetlen volturiet alakította. Ebben a filmben viszont a másik együttestagot, Cherrie Curriet játssza.

– **A bulvársajtó sokat cikkez a kapcsolatodról Robert Pattinsonnal és egyéb magánéleti ügyeidről. Miért nem mesélsz többet magadról?**

– Azért, mert rendkívül önző vagyok. A magánéletem, csak ez enyém, és nem osztom meg a széles nyilvánossággal.

L. M.

Évfordulóink

NEMZETÜNK NAGYJAI

Csáth Géza

(Szabadka, 1887. február 13.–Kelebia közelében,
1919. szeptember 11.)

Eredeti nevén Brenner József író-orvos-zeneesztéta, a magyar irodalom igazi különöce, Kosztolányi Dezső unokaöccse.

Nyolcéves volt, mikor anyja meghalt, s ennek a traumának a nyoma egész életére rányomódott. Első írása 1901-ben jelent meg szülővárosában, a szabadkai Bácskai Hírlapban. 1904-ben, miután rajztudását

tanára nem értékelte, és sikertelenül felvételizett a Zeneakadémiára is, beiratkozott a budapesti orvosi fakultásra. Tanulmányai mellett ezután is rendszeresen küldöztette szülővárosi lapjának karcolatait, zene- és kiállításkritikáit, valamint novelláit, pedig – Bródy Sándor felfedezése után – zenekritikáival és tárcaelbeszéléseivel mindinkább otthon talált a Budapesti Napló „csodás

atlétái” (Ady, Kosztolányi, Vészi József, Biró Lajos stb.) között is, és 1906-ra – ahogy írta – „majdnem minden fővárosi napilap és hetilap megnyílt előttem”. 1908-tól írásait a Nyugat is szívesen közölte. Első novelláskötete, A varázsló kertje 1908 tavaszán jelent meg, és azonnal óriási feltűnést keltett. A világháború előtti években mind szépirodalmi, mind kitűnő zenei írásai egymást követték. Miközben először a Moravcsik Ernő vezette ideg- és elmekezelőrendelő, majd fürdőhelyeken vállalt orvosi állást, folyamatosan jelentek meg novelláskötetei (Délutáni álmok, Schmidt mézeskalácsos, Az albíróék és egyéb elbeszélések, Muzsikások), és zenei írások tömegét (főleg a Polgár, 1910–1912 között a Világ című lapban) publikálta.

Szenvtelen hangú novelláiban rendre visszaúsznak a gyermekkori élmények, hőseinek cselekedeteit elfojtott vágyak és indulatok vezérlik. Naturalista és szimbolista elemekből építkező, az álmok és a valóság, az irracionális és a racionális világ elválaszthatatlan határán billegő írásaiban nyoma sincs az anekdotikus elbeszélői hagyományoknak. A darwinizmusból táplálkozó biológizmus és a pszichoanalízis tanai szimbolista kompozíciós keretben és erősen zenei szövegben formálódnak egészen sajátos és egyedi alkotássá. 1907–1908-ban munkáiban szecessziós fordulat zajlott le. Visszatérő témája egész művészetfelfogássá nőtt: szerinte a teljes emberi élet az egzisztenciális lét és a fantáziavilág együtteséből rajzolódik ki, amely a gyermekkorban látható a leginkább a maga teljességében. Véleménye szerint a teljességet elvesztő felnőttkor töredezett világa eltorzítja a személyiséget, gyilkos hajlamokat és indulatokat szül. Utolsó írása az Esztendőben jelent meg, amit Kosztolányi Dezső szerkesztett.

Újszerű drámáiban a kispolgári miliőt rajzolta meg (Janika, Horváthék, Kisvárosi történet), a Hamvazószerda című bizarr bábjátéka a magyar abszurd dráma őse. Zenei írásában felismerte Kodály és Bartók zsenialitását, Wagner-értelmezése és Puccini-tanulmánya máig alapszövegeknek számítanak a zenei szakirodalomban. Ideggyógyászati és szexuálpсихológusi munkájának kiemelkedő műve az Egy elmebeteg nő naplója (néhány évvel ezelőtt kiváló film is készült belőle), melyben egy paranoiás kezeltjének kóresetét és pszichoanalízisét írta meg.

Jelöletlen sírban nyugszik Szabadkán.

Császtvay Tünde

Szerelmes buszok*

Peti beleszeretett a buszokba, pont azon a napon, amikor óvodába indult. Sem szülei, sem nagyszülei nem fordítottak erre különösebb figyelmet, de Nagyapa gyorsan észrevette, hogy a különösség fészket rakott unokáskája koponyájában.

– Autóbuszvezető leszek, Tata, ha megnövök.

– Szép mesterség! – nyugtázta a vén legény.

– Az autóbuszok a legszebbek a világon! – nyílt ki az unoka lelke.

– A nagyvárosi buszok nagyon lármások és bűdösek – mondta Tata.

– Azért szépek, Tata, nekem szépek! – nyilatkozta Peti.

– Ha neked szépek, nekem is azok – hajtott fejet nagyapa.

Hát így indult a városi buszok iránti szerelem, az unoka lelkével, s így kanyarodott a nagyapai lélek is unokája világához.

A bonyodalom azzal kezdődött, hogy a szülők megbízták egy napon Nagytatát, menjen unokájáért az oviba, mert ők nem érnek aznap rá. Nagyapa boldog volt, hiszen olyan feladatot bíztak rá, amely nagyon komoly volt, amely megerősítette őt abban, van még fontos, személyre szabott feladata ebben a világban.

Az oviban unokája bizalmatlanul fogadta őt.

– Petikém, a szüleid nem tudnak érted jönni...

– Tudom, tegnap mondták nekem.

Komoly volt Petike, Nagytata szinte megrémült, hogyan csatlakozik hozzá?

– Én nem tudom a hazautat, Petikém! – szólt félénken Tata. – Te tudod?

– Én nagyon jól tudom!

– Szerencse ránc nézve! – sóhajtott Tata.

– Akkor biztos hazajutunk!

Az oviból Petike vezette ki Tatáját, oda a buszmegállóhoz, aztán együtt vártak a megfelelő járműre.

– Ez most a 196-os, Tata, ezzel nem indulunk!

– Akkor várunk!

– Ez a 25-ös, nem a miénk!

– Menjen Isten hírével!

– Ez meg a 204-es, ez nem jó!

– Hogyan?

– A száznégyes a jó!

– Akkor őt várjuk!

– Megvárjuk.

Csak hogy Nagytata könnyecseppet látott. A kétszáznégyes hüppögött a megállóban.

– Én elvégzem a munkámat! – súgta Nagytatának. – Én jó vagyok.

– Te, Peti! Szomorú a kétszáznégyes! – mutatott a kék busz szélvédőjére Nagytata.

– Eső nem esik, nincsenek vízcseppek az üvegen! Nem is sír– nevetett Peti.

– De a kétszáznégyes...

– Az nem jó!

Ebben maradtak ők ketten, melyik a jó, melyik a nem jó, a száznégyes azért jó, mert hazavisz minket, hangoztatta az unoka, s azzal utaztak a lakás felé. Peti felsorolta a megállók neveit, megtanulta akkorára, mire Tatára szükség volt a hazamenetelkor. Ám Tatának nem tetszett a szomorú autóbusz.

– Érdekes volt az előbbi busz...

– A kétszáznégyes nem jó, Tata! – tanította öregapját az unoka.

– De könnyezett a megállóban, meghallotta, azt mondta róla, ő nem jó!

– Hát ő tényleg nem jó, Tata!

– De hát más gyerekek utaznak vele...

– Nekünk nem jó, Tata!

– Nem visz haza minket?

– Azért nem jó!

– És a 196-os?

– Ez csak félútig jár! Soha nem leszek a vezetője, ha megnövök!

– A kétszáznégyes?

– Az nem jó!

– De meddig jár?

– A Bagaria utcánál lekanyarodik.

– Ott átszállhatnánk a jóra?

– A száznégyesre? Ott átszállhatnánk.

Nagytata megsimogatta unokája szőke haját, aztán olyat mondott, amit a szülők soha:

– Ha előbb jön a kétszáznégyes, szálljunk arra!

– De az nem jó, Tata!

– Nonó! Hazáig nem visz, majd átszállunk a Bagaria utcai megállónál.

– Hát azt éppen lehet – bólintott a kis unoka.

Aztán jött a kétszáznégyes, készülődött is a főlzálláshoz a két fiú, ám a kis unoka, Petike, odamutatott a közeledő járműre:

– Tata, mosolyog a kétszáznégyes!

– Mosolyog ám, mert bizonyítjuk, hogy ő is jó!

– Tényleg jó nekünk, csak nem hazáig visz.

– Átszállunk!

– Mi az nekünk!

Otthon aztán, míg várta a két legény a szülőket, Petike színes ceruzát kért, aztán egy lapra rózta a két buszt, a száznégyest, amely hazáig visz, és a kétszáznégyest, amely előbb elkanyarodik. Amelyről eddig azt mondtuk, hogy nem jó!

A kész rajz fölé hajolva Tata silabizál. Egy busztestet lát, körülötte sok vonal.

– Ez melyik busz? – kérdi unokáját? – A száznégyes vagy a kétszáznégyes?

– Tata! Te nem látod? Ez mindkettő! Egy-szerre értek a Bagaria utcához.

– Ó, az a megálló! – sóhajt Tata. – A legszebb ezen a világon!

– Legszebb?

– Tündérek röpködnek fölöttem!

– Én nem láttam őket!

– Pedig mosolygásra cirkalmaztad a képét mindkét busznak!

Pár hétre rá Peti nagyszüleinél töltötte a hétvégét. Nagytata összegyűjtött tucatnyi üres gyufaskatulyát, hiszen e csodatárgyakkal bármit lehet játszani. Peti a szőnyeg közepére ült, először rakosgatta csak a dobozocskákat, aztán földerült az arca. Egymásba csúsztatott ügyesen kettőt.

– Tata! Ez egy csuklós busz.

– Ez bizony az.

Tologatta a gyerekecske a gyufaskatulya bőrébe bújó csuklós buszt, aztán a végállomás parkolójába állította. Kezébe újabb tarka dobozt fogott.

– Ez a száznégyes.

Másik markába másik dobozocska került.

– Ez a kétszáznégyes.

Nagytata csak azt látta, egymás mögött zúg a két busz, s amikor a Bagaria utcai megállót jelezte a hangosbemondó, egymás mellé került a két közlekedési eszköz. Peti fölállt, ellépett a szőnyeg széléhez, ide-oda ingatta fejecskéjét, szemlélgette a járműveket.

– Nem indulnak tovább? – kérdezte Nagytata.

– Picit álldogálnak még – magyarázta Petike. – Látod, Tata, mosolyognak egymásra.

– Az utasok nem zúgolódnak? Elkéshetnek valahonnan.

– Nem késnek el sehonnan, Tata. Ők is mosolyognak. Nem látod?

– Nézem, de...

– Ezután már mindig együtt járnak – szólt komolyan a kisfiú.

– Most látom csak – eszmélt Nagytata – gyöngéden megfogták egymás kezét.

* A Jó Pajtás 2012-es mesepályázatán harmadik helyezett mese

El Jam amfiteátruma

Tamerza

Tunézia: Oázis a sivatag szélén

Az algériai születésű író, Camus szerint a déli gondolkodás lényege az élet feltétlen elfogadása, az életöröm, az elemek szeretete. S hogy a térség bölcselőjének igaza van, arról néhány, a Földközi-tenger környékén töltött nap meggyőz. És nemcsak engem! Évről vére turisták milliói látogatják a berberek és a punok földjét, Tunéziát.

A turista szeret olyan helyre utazni, ahol habzsolhatja a látnivalót, az életet, ahol kedvesen fogadják. Örülünk, ha meleg, pezsgőn habos a tenger, de hideg a kóla; ha tűz a nap, de legyen egy pálma, és árnyat ad; ha egyik nap főlénk mered egy másfél ezer méteres csúcs, de másnap már sík vidéken utazhatunk, és ránk vár a sivatag összes tevéje. Ez Tunézia. Izgalmas, érdekes, sokszínű és különleges, amit talán az előttünk ott kalandozó föníciai, pun, római, bizánci, török spanyol, francia és arab embereknek is köszönhető.

Történelmi átjáróház

Aki szemfüles, és két órán belül tudja, mit jelent: „sokrum, asláama, salem-al-ejhom”, annak nyert ügye van. Sorrendben: „köszö-

nöm, jó napot, viszontlátásra”, és ez már nyerő szókinccs. Aki ennyit tud: barát, mosolyt kap cserébe, a sokat meg- és átélt vendégszerető néptől. Mert itt nem csupán az ősi kultúrák nyomai, ereiklyéi, vagy a hegyek, sivatag, sóstó, oázis az érdekesség, hanem az utca embere is. Az egykori berber, numida törzsi társadalmakra a jól szervezett föníciai származású kereskedő nép, a pun települt, amelyet Róma igázott le és semmisített meg. Az ókor végétől a kora középkorig vandálok, bizánciak, majd arabok követték egymást, és hozták az egyistenhívó vallást, az iszlámot. Aztán Velence és Genova versengett a térség partvonaláért, berendezkedtek a törökök, végül a 19. században jöttek a modern hódítók, a franciák. A második világháborúban németek, amerikaiak, angolok harcoltak itt, hogy aztán nagyjából az idő tájt, amikor mifelénk megindult a rendszeres tévéadás, Habib Bourguiba elnök létrehozta a modern Tunéziát..

A sivatag hajói

No de haladjunk a látnivalók felé! Irány dél, a sivatag. Kétszáz kilométer buszozás sok, de

a száraz, kietlen vidék is tud szép lenni, különösen, ha ott áll előttünk a világ negyedik legnagyobb amfiteátruma, az El-Jem, ősi köveivel, hatalmas íveivel. Az olajfaligetek egyre ritkábbak, aztán nincs többé semmi, csak kő meg homok.

Matmata berber sziklakakásai megvédték az arab inváziótól az őslakosokat, akiknek manapság az a legfőbb kenyérkereseti forrásuk, hogy betekintethet intim szférájukba boldog-boldogtalan. Ez a civilizált világ vége. Utána ott a sivatag, a mediterráneum határa, ősi kultúrák keveredési helye, ahol trópusi forró áramlatok alakítanak időjárást, tájat, embereket. Itt nemcsak a kő, az emberarc is megreped a hőségtől. Sorfal, kétpúpúak sorfala, mi válogatunk a sivatag hajói: a tevék közt. Fertályóra, és ott ringunk a Szahara szélén, a horizont határán, mikor a lisztfinom homok a lenge szellőtől elindul dűnéket rajzolni.

A tevegélés izgalma után afféle Rejtő Jenő-i helyőrség: Kebili és Douz, a civilizáció két erődjé a sivatag szélén. Itt délen még szebb a szálloda, készségesebb a személyzet, kiválóbb a kuszkus, hidegebb az ital. Na és a medence

Matmata

Tessék fölszállni!

Tuniszi panoráma

este, éjjel is igénybe vehető. Gondolatban fekdjenek a vízre, hunyják le a szemüket! Látják a sivatagi égbolt feketéjét? Látják a csillagok ragyogását?

A homok birodalma

A hűvös, sivatagban töltött éjszaka után fáj a hajnali ébredés, de azt mondják, a Chott-el-Dzserid sókristályain megcsillanó első sugarakat látni kell. És valóban, különös, hogy itt akad víz, ha sekély is, ha sós is, de víz. Mire teljesen éber a csapat, elérjük a homokbirodalom szélét, Touzeurt, a délnyugati országrész központját. Itt e nagy zöld sziget, mintha megálljt mutatna a sivatagnak. Aztán egyre több az oázis, Chebika, Tamerza, látunk sziklából fakadó vizet, megcsodálunk apró temetőt, kóstolunk hamisítatlan mentateát – negyvenen egy pohárból –, és élőhelyükön nézünk föl a természetől roskadozó, karácsonyra beérő nour-datolya pálmákra (a „nour” szó fényt jelent). Érdekes, hogy a pálmák alatt szőlő, paprika, paradicsom uralja a terepet, jelezvén, hogy a víz, a nap erejét minden szinten kihasználják. A sivatagi Atlaszon, a kopár köveken dzsippel kelünk át, Tamerza hihetetlen vízeséséig, ahol váratlanul nagy élet fogad. Ruhában állunk az ötvenfokos hőségben a parányi zuhatag alá, és arról be-

szélgetünk, milyen csodálatraméltó az itt is megélt ember.

Észrevették, hogy Észak-Afrika három országát is egy-egy városról nevezték el? Ez sokat elárul az itteni élet törzsi sokszínűségéről és a városok tiszteletéről. Tunézia döntően még most is mezőgazdasági ország, a fővárosban él a lakosság több mint egyhatoda, olyan nyüzsgő folt, amely a „helyi élet” ellentéte. Zsúfolt utak, elképesztő forgalom, dinamikus fejlődés, mintha egy másik országban járnánk. A bazár embersűrűje sokkoló. Boltok, árusok ezrei, invitáló érintgetés, tessékelés. Az árak szemtelenül magasak, az alku kötelező, az árak minősége gyakran hagy kívánnivalót maga után.

Tunisz előkelő részén, romjaiban ott áll az ókor birodalmi fővárosa, Karthágó! Büszke oszlopai, az idővel dacoló, hatalmas római fürdője romjaiban is impozáns. Kicsit északabbra Sidi Bou Said, a görögösen kék-fehér városka ejt ámulatba, egy fok tetején, pazar rálátással a Tuniszi-öbölre. Ebben a városban minden ház egy mese. Órák kellene, hogy a kapuk szögecséit, a kilincseket, az asszonyokat elzáró íves ablakrácsokat mind észrevegyük. Hogy legyen idő egy vízipipára, fenyőmagos mentateára a Gyékény teázóban, és bámulni a lila, vörös, sárga és fehér murvafürtözött, a kaktuszóriásokat.

áttetsző ég, a szélén türkiz, beljebb mélyazúr tenger, és a csaknem sófehér, selymesen apró szemű homok. A part sétára invitáló, a bárak ejtőernyőzhetnek, gyors járású csónakon száguldozhatnak, csobbanhatnak.

A szállodában animátorok csalogatnak tornára, vízbe és szőnyegre, programban nincs hiány, zenétől zeng hajnalig épület és kert. Az olívaolajjal főzött ételek, sült zöldségek, raguk, a tenger halai és a saláták mind fenségesek. A hal a legegészségesebb hús, Tunéziában valóságos halkultusz van. A hal szerencsét hozó talizmán, ajtók fölött, nyakban ezüstön, kerámiák motívumaként, ruhán, mindenütt. Az asztalon szinte kötelezően jelen van az étkezéseknél, a tonhalas harisszától a ráklevesen át a sült halig, a párolt rájáig minden. Az esti, éjszakába nyúló ücsörgés, a forgatag figyelmese, a szemlélődés, amely a nyugati kultúrából lassanként teljesen kikopik, itt az araboknál természetes és mindennapos.

A tunéziai élet olyan, mint az éber álmodás. Lelassult, kényelmes, nyugodt. Délen nincs stressz, a turistának, aki odatéved, akit épp a másság utáni vágy hajt ebbe a különös országba, ezt a személetet érdemes hazahozni és továbbadni.

Á. M.

Kairouan

Sófehér homok

A többnapos túra után édes a pihenés, de érdemes korán kelni, és levonulni a partra. Afrikában alighogy kibukkan a tengerből a nap, máris ereje teljében van. Ekhnaton fáraó így énekelte meg Naphimuszában: „Tündökletes, ahogy fölragyogsz a horizonton eleven fényű korong...”

Közel a Ráktérítő, alig nyúlik az ember árnya. A fény súlyos: fehér ruha és a meszelt házak védenek a hőgutától, a nagy faktorok a leégéstől. És mindehhez ott a fakókék, de

Chebika

Fahéjillatú karácsony

Coccolino az ablakpárkányra könyökölve nézte a késő decemberi hóesést.

Hosszú ideje várta már, hogy végre leessen az első hó, mert nagyon szerette nézegetni a főfötte dombokat, behavazott háztetőket.

– Tizenkettő... – mondta csendesesen, majd elmélázva várta a következő hópelyhet, mely a nyitott ablakon keresztül az orra hegyére esett.

Az öreg kandallóban vidáman pattogott a tűz, a sötét szoba falain ugrándozva táncoltak a pajkos fények.

– Tizenhárom... – pottyant meleg orrocskájára a következő hópihe, és azonnal el is olvadt. Nem maradt más utána, csak egy lehelnyi nedvesség az orra hegyén.

Szerette a telet, most mégis unottan és magányosan könyökölt az ablakpárkányon.

Nagyot sóhajtott, majd halkan bezárta az ablakot. Csak most vette észre, hogy apró mancsai egészen elgémberedtek a hidegben, és közelebb lépett a kandallóhoz, hogy megmelengesse őket.

– Olyan szép volt a tavalyi, meg a tavalyelőtti, meg az azelőtti karácsony... – sóhajtott szomorúan. – Itt ültünk a tűz körül, mindannyian, fahéjas teát kortyolgattunk, és beszélgettünk. Nem is emlékszem már, hogy miről is beszélgettünk... Hát persze! Róka Peti (aki egyébként egy roppant kedves róka, és a legjobb barátom) elmesélt egy hosszú-hosszú történetet az ükapjáról, Vukról. Tátott szájjal hallgattuk, és közben jóízűen nevtünk. Aztán Mókus Márk barátom mesélte el egyik legendás felmenője, Misi Mókus kalandjait. Micsoda nagyszerű történet volt az!

A levegőt megtöltötte a csodálatos fahéj illata, a boldog arcokon a karácsonyfadíszek színes ragyogása cikázott, és titokban már mindenki arra várt, hogy végre megcsendüljön a picike csengettyű, mely az ajándékosztás idejét jelzi... és most senki sincs velem, egyedül vagyok...

Coccolino szemei megteltek könnyel. Ezen a karácsonyon hiába várta barátait. Nem volt fahéjillat, nem volt csengettyű, és nem voltak barátok sem.

– Vajon mi lelte őket? – tűnődött. Hiszen tegnap, amikor összefutott Nyuszival, Nyuszi rendkívül zavarba jött, elpirult, és nagyon úgy tűnt, hogy valamit rejteget a télikabátja alatt. Erre Coccolino is elpirult, és megpróbált úgy tenni, mintha nem vette volna észre Nyuszi zavarát, de titokban biztos volt benne, hogy Nyuszi a neki szánt ajándékot rejtegeti. Milyen boldogan ugrándozott akkor hazafelé! Útközben ő is beszaladt a boltba, és sürgősséggel megrendelte a létező legnagyobb csokinyuszt, mert annak Nyuszi minden évszakban na-

gyon örült, nemcsak húsvétkor. Sohasem ette meg őket, hanem elégedetten berakta a nagy üveges almáriumba, ahol már ott sorakozott az összes eddig kapott nyuszi.

– Majd mindent egyszerre fogom megenni, ha eljön az ideje! – magyarázta a többieknek, és nagy gondnal megigazította azokat, amelyekről úgy vélte, kilógnak a sorból. Legkedvesebb időtöltése ugyanis gyűjteményének rendezgetése volt.

– Én nem tartogatnám őket ennyi ideig... – ingatta a fejét Mókus Márk, aki épp olyan torokos volt, mint egykori őse, Misi Mókus. – Ami ennivaló, azt meg kell enni. Punktum.

– Még meg talál romlani... – mondta óvatossággal Róka Peti.

– Lehet, hogy már le is járt a szavatossági ideje! – tódította Mókus Márk.

– Soha! Még hogy a csokinyusziknak lejár a szavatossági... micsodája! Nem holmi marhapárizsi ez, barátom! Annak lejáráhat... a szavatosa, vagy mije, de a csokinyusziknak, azoknak soha! Mert ezek nem elég, hogy nyuszik, de még csokiból is vannak ráadásul!

– Milyen aranyos volt, ahogy körmeszakadtáig védte a csokinyuszikat! – Coccolino egészen elréményült, ahogy visszaemlékezett a régi karácsonyokra. – Egyáltalán nem zavarta, hogy folyton csokinyuszikat kapott ajándékba. Sőt: Mókus Márk egyszer megpróbálkozott egy marcipánrépával, de Nyuszi kerek-perec visszautasította, és egészen vörösre vált, amiért nem csokinyuszival lepték meg! És most nem kell neki a csokinyuszim...

Megint majdnem elsírta magát, úgyhogy gyorsan megpróbálta másfelé terelni a gondolatait.

– És Róka Peti? Neki mindig valami mást adtam ajándékba. Na jó, csak a mintája meg a színe volt más, egyébként minden évben puha, meleg sálát kötöttem neki. Nagyon szereti a sálakat, ugyanis... Hihi – kuncogta el magát Coccolino – emlékszem, egyik télen az összes sálát a nyaka köré tekerte, amit valaha kötöttem neki! Azt mondta, azért, mert nagyon meg van fázva. Én persze tudtam, nem meri bevallani, hogy egyszerűen csak úgy a szívéhez nőtt valamennyi, hogy nem tudott választani közülük... olyan édes volt, ahogy rekedtes hangon, erőltetetten köhécseve és krárogva beült a megszokott helyére, a kandallóm melletti öreg karosszékre, és hamarosan úgy belemelegedett a beszélgetésbe, hogy egészen megfellebbezett az állítólagos náthájáról. Istenem, mekkorákat nevtünk együtt!

Ismét majdnem eleredtek a könnyei, ahogy bánatosan ringatta magát a kandalló melletti puha karosszékre.

– Hát, akárhogyan is próbálom, ezen az estén semmi másra nem tudok gondolni, csak rájuk!

Most már ha akarta volna sem tudta volna megállítani a könnyeit. Egyszerűen nem értette, miért fordultak el tőle a barátai. Csak zokogott, zokogott vigasztalhatatlanul.

A kakukkos óra este nyolcat ütött. A távolban bánatos kutyacsaholás hallatszott, és valaki megkocogtatta az ablakot. Coccolino megdörzsölte vörösre sírt szemeit. Az öreg fotel karfája egészen nedves lett a könnyeitől. Körülnézett, és csak most ébredt rá, hogy a karácsonyfa feldíszítése és az ajándékok csomagolása közben annyira elcsigázódott, hogy beledőlt a karosszékre és elnyomta az álmot.

Odament az ablakhoz, és a ház előtt megpillantott egy hatalmas, szikrázó, hóból épített Coccolino macit. Körülötte ott ugrándoztak és integettek a barátai, az arcuk pirosan ragyogott a ropogós, friss levegőtől.

Coccolino felkapta a télikabátját, és kirohant hozzájuk.

– Ezt a macit neked építettük, fogadd tőlünk szeretettel! Remélem, nem késtünk sokat! – mondta Nyuszi, és úgy megölegette jobbról-balról, hogy csak úgy ropogtak a csontjai.

Coccolino azt sem tudta, hogyan palástolja hatalmas izgalmát és boldogságát!

– Hát mégsem felejtettek el engem! Hát mégis szeretnek! – gondolta magában, aztán betessékelte az átfagyott társaságot a meleg, fahéjillatú szobába. Mindenki elfoglalta a helyét, előkerült a fahéjas tea és a ropogós diós kalács. Róka Peti (aki egyébként egy roppant kedves róka, és Coccolino legjobb barátja) elmesélt egy hosszú-hosszú történetet az ükapjáról, Vukról. Tátott szájjal hallgatták a történeteket, és közben jóízűen nevték. Aztán Mókus Márk mesélte el egyik legendás felmenője, Misi Mókus kalandjait. Micsoda nagyszerű történet ám az! A levegőt megtöltötte a csodálatos fahéj illata, a boldog arcokon cikáztak a karácsonyfadíszek fényei, és titokban már mindenki arra várt, hogy végre megcsendüljön az angyalka picinyke csengettyűje, mely az ajándékosztás idejét jelzi...

Ovlachi Aliz
(Megjelent a Coccolino című
mesegyűjteményben, 2005-ben)

A kívánság

Tél van. Fehér hó borítja a tájat. A léptek alatt ropog a puha hó. A lélegzet is fehér páráként illan el a levegőben. A kéményekből fehér füst száll az ég felé. A házak tetején hósapka ücsörög, és a gyenge utcai világításnál szerényen csillognak a hópelyhek.

Az utcára nyíló házak szorosan egymáshoz simulnak, mint amelyek e hideg téli estén összebújtak, hogy melegítsék egymást. Az egyik ház aljában egy aprócska kis üzlet búj meg szerényen. Ajtaja felett egyetlen izzó pislákol. Éppen csak annyira, hogy aki az üzletbe belép, vagy éppen kifelé megy, orra ne bukjék a küszöbben.

A szerény üzletecskének igen gyönyörű kirakata volt. Már készülődtek a karácsonyra, mert bizony telve volt minden földi jóval. Volt abban gyümölcs, játék, ruhanemű, élelmiszer, itóka, édesség. Egyszóval, minden volt benne, mi szem-szájnak ingere.

A kirakat előtt egy kisgyermek álldogált. Amolyan négy, öt éves forma lehetett. Szemei csillogtak az örömtől, ahogy a portékát nézegette. A hidegtől kipirosodott nóziját a kirakatüvegnek nyomta, melyre a meleg lehelete kifehéredve csapódott le. Két kicsi, kesztyűbe bújtatott kezével az üvegnek támaszkodott, és hol édesapjára, hol meg az árukra nézett. Egyszer csak megszólalt:

– Apu! Én szeretnék egy csokit! És... még azt az autót is szeretném! Ju! Apuu! Ezt is szeretném! Ezt az óriási macit is kérem! – mutatott ugrándozva egyik kincstől a másikig. Majd hirtelen megállt a gyümölcsök előtt. A kirakatban egy gyönyörűsége kókuszdió díszelgett, egy kicsinyke kosárban. A gyermek néhány másodpercig csendben nézte, majd halkán, szinte suttogva mondta:

– Apuci! Kérek szépen egy ilyet! – mutatott a kókuszdióra. – Nekem még sosem volt ilyenem!

– Ejnye, fiam! – szól az apa. – Mit kezdenél te egy kókuszdióval? Inkább induljunk haza – mondta még, és megfogta a gyermek kezét.

Telt, múlt az idő. A gyermek nem felejtette el, amit akkor látott a kirakatban. Egyre csak körülötte jártak a gondolatai. Ha játszott, ha beszélt,

ha rajzolt, mindenbe beleszötte az áhított gyümölcsöt. Kitalált minden csalfintáságot, hogy a szüleit rábírra, vegyék meg neki a gyümölcsöt. Édesanyja meg is dicsérte, mert bizony, amiben csak tudott, segített neki. Poharakat tett a tálcára, szalvétát az asztalra. Még a cipellőjét is igyekezett betenni a cipősszekrénybe, igaz, ehhez fel kellett állnia a sámlira, aminek anyukája nem nagyon örült.

Lassan elérkezett karácsony napja. A fiúcska a karácsonyfa díszítésében is segített szüleinek. Közben csak beszélt, folyt a szó belőle, csalogott egyfolytában. Be nem állt a szája egy pillanatra sem:

– Apa! Tudod, ha én lennék a Jézuska, ide biztosan hoznék egy kókuszdiót! Mert tudod, én nagyon szeretném, és jó is vagyok. Ugye?

Az apa nézte, és bólintott:

– Igen fiacskám! Tényleg jó vagy.

Mire végeztek a fa díszítésével, és édesanyja is elkészült a konyhában a finom vacsorával, addigra odakint az est fekete lepellet borította be az égboltot, és sok-sok csillaggal díszítette fel, mintha csak egy hatalmas ünnepi asztal lenne, amit a jó öreg Hold elé terített.

Végre a nagyszülők is megérkeztek. Kabátjukról leverték a havat, csizmáikat levették, és a tűzhely mellé tették száradni. A szobaajtót, amelyben a karácsonyfa világított, becsukták, ha a Jézuska jönne, meg ne ijedjen, és máshová ne vigye a nekik szánt meglepetést.

A nagypapa, a nagymama, apu és anyu meg a kisfiú a konyhában halkán suttogva beszélgettek. A várakozás okozta feszültség egyre nagyobb lett. A gyermek már nem bírta tovább visszafogni izgatottságát. Épp szólásra nyitotta a száját, mikor egy csengettyű szólalt meg. A gyermek gyorsan édesapja háta mögé bújott:

– Apu! Én félek! – súgta neki.

A család minden tagja felállt. Óvatosan fordultak a szobaajtó felé, ahonnan kiszűrődött a karácsonyfa barátságos fénye. Az apa megfogta a gyermek izgalomtól izzadt kicsiny kezét, és kinyitotta az ajtót, mely mintha örülne, vidáman csikordult. A fa alatt színes csomagok várták, hogy valaki kibontsa őket. A gyermek izgatottan szaladgált a csomagok között. Egyszer csak megállt egy hatalmas szaloncukor előtt, amire az ő óvodai jele, egy fésű volt rajzolva. Hátranézett a szüleiére. Látta, hogy mindenki őt figyeli, és csak mosolyognak.

– Apu, anyu! Ti is látjátok? Ez az enyém. Rajta van a jelem.

A szülők odamentek hozzá, leguggoltak mellé.

– Nahát! – örvendek – ez valóban a tied! Bontsd csak ki hamar! – mondták szinte egyszerre.

A gyermek magához ölelte az óriási cukrot, és félrevonult a szoba egyik csendes zugába. Ott kezdte bontogatni kincsét. A papír hangos szakadással adta meg magát, és engedte, hogy a gyermek végre megláthassa, mit is takargatott idáig. A fiúcska, amikor meglátta, örömeiben kiabálni kezdett:

– Apu! Anyu! Egy kókuszdió volt benne! De jó, hogy jó voltam! – mondta megkönnyebbülve. Szemei úgy ragyogtak, mint csillagok a Hold ünnepi asztalán. A kókuszdióval a szüleihez baktatott. Büszkén húzta ki magát.

– Tudjátok – kezdte mondókáját –, szerintem a Jézuska egy kisgyerekek.

– Miből gondolod? – kérdezte az anyukája.

– Abból, mert megkaptam azt, amit szerettem volna. Mert gyerekek kell lennie ahhoz, hogy tudja, milyen az, ha nagyon szeretne valamit. Meg aztán... biztosan hallgatónia is kell ahhoz, hogy tudja, ki mit szeretne. Másképp honnan tudná?

A szülők elmosolyodtak a gyermek logikáján. Az apa megsimogatta gyermeke kobakját.

– Igazad lehet! – mondta megnyugtatóképp.

Teadélután Indiában

Utcai piac

Indiai szentély

Kalkutta

Hány nap jelenlét után mondhatja el az ember magáról, hogy „járt” Indiában? Nekem az öt nap arra volt elég, hogy átessenem a kulturális sokkon, meglegyintsen az ország varázsa, és vágyakozzam újra vissza. Nyomortelepek mellett vitt a taxi a szállodáig – az út mentén emberek kuporogtak, három-négy karfolt árulva; ke-rekeztek, ketten-hárman egy rozszant biciklin; vagy vonultak egykedvűen az irtózatos autótűlkölésben. Hát persze, a szegénynegyed, gondoltam. Jó lesz elüldögelni a belvárosi kávéházakban.

De a kulturált belváros nem volt sehol. Ez itt Teréz anya városa, Kalkutta. Letaglózó ilyen töménységben a nyomor kipárolgása. És lenyűgöző, mi mindenből tudnak emberek megélni. Például riksahúzásból: van biciklis, sőt, motoros riksa is, de a legelterjedtebb a vietnami papucsos, olykor mezítlásos igavonó iparos. Munkaidejük nincs. Láttam egyet összeroskadni a fáradtságtól: lehajolt, hogy fölvegyen egy lehullatott ruhadarabot, és nem tudott fölállni. Próbálkozott, aztán lefeküdt megadón a háromsávos autótűt szélén. A kormány be akarta tiltani a riksát, de óriási felzúdulást váltott ki a fuvarosok körében. Érthető: valamiből élni kell. Nem rosszabb, mint koldulni, vagy hulladékot válogatni.

Kalkutta utcáin, a parkokban, a Gangesz partján, a kertvárosokban, a házak közt tenyésző békanyállal lepett tavakban irtózatos mennyiségű a szemét. Ha van is hulladékszállítás, nem látszik az utcaképen. Az újrahasznosítás viszont professzionális: temérdek embert láttunk guggolva válogatni a kupacokban. Az összegyűjtött festékesdobozokat, flakonokat, fényesre kopott kerékpárgumikat, furnérlemezt, fakérget, és még ezernyi holmit összekötözik, elcipelik, és a jó ég tudja, mit csinálnak vele. Madárinfluenzás időkben bizarr látvány, ahogy az utak mentén kopasztják a csirkéket. A bél és a nyesedék a mindenütt csordogáló csatornákbá kerül. Indiában kézzel foltozzák az utakat, vödörök-ből öntik ki a forró aszfaltot, láttam kátyúkat súrolókefével tisztogató asszonyokat. Láttam kiszáradt kavicsos folyómederben agyagot, követ válogató embereket, néhányan hatalmas mérleget egyensúlyozva a vállukon szállították az alapanyagot az út mentére települt fazekasműhelyekbe.

Teakóistolóból milliárdos

Azt kell kibírni, amíg az irtózás és a szána-lom fölűszik az ember torkába – akkor haza akar menni. Viszont, ha ezen túlesett, rabul ejti az ország spirituális gazdagsága. A szépség, a

szelídség, a túlélés, a sors és a hit fogalma számomra itt nyert értelmet. Ez itt a kasztrendszer hazája – a lélekvandorlás hitének nyugalma ott ül az arcokon.

A kulturális traumának része volt a kontaszt is: a luxusszálloda halljában, ahová hazamentünk, várt minket házigazdánk, Nirmal Sethia, India egyik leggazdagabb embere, aki már megengedheti magának, hogy ne csak a biznisznek, hanem a tea iránti rajongásának is éljen. Szerelmének gyümölcse, a Newby tea a nagy teafogyasztó országokban már bevezetett termék. Most meghívta a sajtó képviselőit, és akik terítik az árut, hogy megmutassa, honnan jön a miősségi Assam és Darjeeling tea.

Maszkban, sapkában megtekintettük a patyolattisztaságú feldolgozóüzemet. Különleges csemege volt a teakóstolás, amikor a vagy harmincféle teafajtát teszteltük: a nedűket szakember mutatta be. Azért is érdeklődéssel figyeltük a komoly, már-már alázatos fiatalembert, mert Sethia úr sosem titkolta, hogy tizenévesen ugyanilyen teakóstolóként kezdte a karrierjét Londonban. Elmondta a teával kapcsolatos üzleti filozófiáját is: ő minden termésből csakis a legmagasabb minőséggel foglalkozik. Éppen ezért nincs saját ültetvénye, hiszen soha, sehol nem lehet folyamatosan a legjobbat garantálni. Sethia úr Darjeeling és Assam legfinomabb termését gyűjti be, és a technológiai folyamat garantálja, hogy minőségét megőrizve kerül a dobozokba. A teabizniszt persze meg kellett alapozni, de erről keveset tudtunk meg. „Is-ten adta!” – mondta Sethia úr égre emelt szemekkel, amikor azt firtattuk, hogyan került bele a cégeknek abba a szentháromságába, amelynek megadatott a világ bankjegyeinek nyomtatásához készített, különleges festéket előállítani. Merthogy innen a vagyon. Meg azért vannak oroszországi aranybányák is a háttérben. Valamint öröletes munkabírás és akarat.

Az istenek földjén

Az már csak néhány kiválasztottnak adatott meg – köztük nekem –, hogy Sethia úr fiát, Rishie-t, elkísérhettük Darjeeling tartományba, a végtelen teaültetvények földjére. Ezerhétszáz méter magasban töltöttünk el két éjszakát az istenek földjén. A több száz hektáron elterülő, százharminc éves teacserjéket helybeli családok gondozzák. Reggelente a férfiak sarlóval csapkodják le az öregedő bokrok ágait, az asszonyok csipkedik a zsenge hajtásokat, és a fejükre kötött kosarakba gyűjtik. Sarlózás közben a férfiak átkiabálnak egymásnak. Az asszonyok – megannyi gyönyörű, színes tollú madár – hosszú zsákokat kötöznek magukra, hogy föl ne sebezze bő-

Riksa

ruket a cserje. Egyikükkel elbeszélgettem. A férje Katmanduban dolgozik, festőművész, évente kétszer találkoznak, mert hosszú és drága az utazás. Az egyik lányuk kollégiumban lakik Darjeeling városában, a másik az asszony két bátyjával és a nagyszülőkkel egy kicsi házban. Az asszonynak és az egyik testvérnek van csak munkája. A bér kétszáz rúpia egy hétre (körülbelül 3 €), tehát még napi harminc rúpia sem jut. Egy kenyér pedig tizenkét rúpia.

Kalkuttába visszatérve még alkonyat előtt el akartam érni a Gangesz partját, de nem sikerült. A sötét orrmagasságba nyomta le a sülő ételek fűszeres illatát. A közeli bazár zsi-vájában néztem a szennyes vízben fürdőző embereket. A hajókikötő stégjén egy apuka a leckét tanulta a fiaival. Nézttem, hol lakhatnak – talán azon a rozzant dzsunkán, amelyből ép egy öregember hajol ki, hogy vizet merjen a folyóból a készülő vacsorához.

M. Cs.

Fürdés a szeméttóban

Műalkotások a Gangesz partján

Karácsony a szobádban

Itt az idő karácsonyi hangulatot varázsolni a szobádba, hiszen ismét itt van az egyik legkedvesebb ünnep az évben. Nincs ötleted? Adunk párat!

Asztali dísz

A legegyszerűbb, leghangulatosabb és az egyik legszebb megoldás, ha egy közepes méretű díszet készítesz az asztalodra.

Elkészítése:

– A biztos tartásért érdemes beszerezned egy habszivacsot, melyet aztán rögzítesz a kiválasztott edénykében.

– A habszivacsba már könnyedén bele-tűzdelheted a fenyőágakat, terméseket, tobozokat, masnikat, díszeket, figurákat.

– A dísz megjelenését feldobja egy szép gyertya. Ha úgy döntesz, hogy meg is gyújtod, ne hagyd magára, mert könnyen lángra kaphat az egész!

– Ne feledd, a kevesebb néha több! Inkább csinálj több díszet a szobádba, mint egyet, mely nagyon csicsásra sikerül.

Világító dísz

Nagyon dekoratív tud lenni egy vázában néhány lehántolt ág, mely szépen világít. Műanyagból saját égővel ellátott dísz boltokban is beszerezheted, de olcsóbb lesz, ha te magad készítesz egyet.

Elkészítése:

– Egy fűzfáról vágj le néhány vastagabb ágat.

– Az ágakat borító kérget egy kés segítségével távolítsd el, majd hagyd pár napig száradni őket.

– Száradás után az ágakat állítsd bele egy szép, átlátszó vázába, majd apró égőkkel díszítsd.

Gyertya

A karácsony elmaradhatatlan kellékei a gyertyák. A boltokban is vásárolhatsz különleges gyertyákat, de szebb megoldás és jóval olcsóbb is, ha inkább ellesed a frappáns ötleteket, és otthon megvalósítod azokat.

Néhány tipp:

– Egyszerűen egy henger formájú gyertyatartót tekerj körbe egy aranyszínű szalaggal.

– Egy üvegtálba tegyél vizet, és díszítsd aranyszínű gyöngyökkel. Nincs is más dolgod, mint beszerezni néhány hasonló színű úszógyertyát, és gyönyörködni a látványban.

Lógasd fel!

Nagyon dekoratív tud lenni az összes dísz, melyet fel kell akasztani valahova. Természetesen ebből a karácsony sem maradhat ki.

Egy aranyos ötlet:

– Filcből vágj ki hópihéket, csillagokat, karácsonyfákat, szíveket. Fűzd fel őket, majd akaszd az ablakod elé.

– Különlegesebb hatást érthetsz el, ha a dísz végére egy csengettyűt akasztasz.

Karácsonyi illat

Egy illóolaj-párológatatóba csepegtess fenyőillatú illóolajat. Ha a párológatatód is a karácsonyt idézi, a hatás garantáltan nem marad el.

Plusz egy jó tanács

Ne feledd, a karácsony nem a pénzről, hanem a személyes érzésekről szól. Éppen ezért sokkal hangulatosabb, ha te magad díszíted fel a szobád, nem pedig bemész a boltba, és megveszed az első giccset, ami a kezéd ügyébe kerül.

Készítés mézeskalácsot

Ki ne imádná a több formájú, édes, cukormázos sütit? Lepd meg szeretteidet ezzel a fenséges karácsonyi étellel!

Hozzávalók: 1 kg liszt, 20 g őrlött fahéj, mézeskalács fűszerkeverék, 15 g szódaikarbóna, 3 tojássárgája, 1 dl langyos tej, 2 dl víz, 30–35 dkg méz, 25 dkg cukor, 10 dkg margarin.

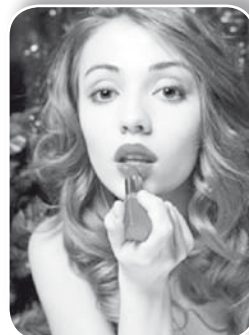
A cukormázhoz: 1 db tojásfehérje, kb. 15–20 dkg átszitált porcukor, kb. 8 csepp ecet.

Elkészítés: Minden hozzávalót addig gyúrd, amíg a tészta az edény falától el nem válik. Az elején a tésztát kézi mixerrel is keverheted, majd kézzel állítsd össze. Minimum 3–4 órát pihentesd. Nyújtsd ki egyenletes vastagságúra. A kisebb figurákhoz kb. 3 mm vastagra, a nagyobbakhoz, kb. 4–5 mm-re (dupla magas lesz), szaggasd ki, majd 180 fokon 8 percig süsd. A mázhoz a porcukrot legalább kétszer szitáld át apró lyukú szitán. A tojásfehérjét verd fel félig habverővel, majd kanalanként

dolgozd bele a porcukrot. Akkor jó a máz, ha a felemelt habverőről már csak egészen lassan folyik le. Ekkor keverj hozzá még 8 csepp ecetet, ami megakadályozza majd a cukor kikristályosodását. Formázáshoz töltsd a mázat kisebb adagokban nyomózsákba vagy nejlonzacskóba. Ha a zacskós módszert választod, akkor vágj a csücsöknél egy pici lyukat. Kicsi nyomással adagold a mázat. A megajzott mézeskalácsot addig ne mozgasd, míg meg nem száradt teljesen a glazúr.

Karácsonyi csillogás az arcodon

jársz a legjobban. Akkor is látványos, ha vékonyan viszed fel, de ha még intenzívebb fényhatást akarsz elérni, használd merészebben az árnyalatokat. Így nem kell aggodnod, mert ezeket a klasszikus színeket a legkönnyebben egyenletesen felvinni.

Irizáló

Ezeknek a színeknek az a sajátossága, hogy akár az igazgyöngy, a fényviszonyoktól függően állandóan változtatják a színüket. Minél több rétegben viszed fel az ilyen árnyalatokat, annál intenzívebb lesz irizáló hatásuk. Különösen jól mutatnak a szemedben, de a körömre és a szádra is bátran használhatod.

Az ünnepek alatt végre tetőtől talpig csillogásba öltöztetheted magad. Persze nem árt, ha a sminked is az alkalomhoz illő.

Fémes

Ha nem vagy túl gyakorlott a sminkelésben, az arany-, ezüst-, bronz- és réztónusú fémes színekkel

Karácsony lényege mára jelentősen megváltozott, sajnos. A mai korokban azt tartjuk fontosnak, hogy minél nagyobb felhajtás legyen körül minket. Szinte versengünk abban, ki mekkora ajándékot tud venni szeretteinek. A szeretet mértékét az ajándék nagyságában

TINITURMIX

Miről szól a karácsony?

mérjük, pedig ez nem így kellene, hogy legyen. A karácsony sosem a felhajtásról, a minél nagyobb ajándékokról szól. A karácsony az egymás iránti SZERETET ünnepe. Arról szól, hogy együtt legyen a család, örüljünk, hogy együtt lehetünk, és ezt csendben, meghitt körülmények között ünnepelhessük meg. Egyszóval, nemcsak akkor lehet szép karácsonyunk, ha hatalmasakat eszünk-iszunk, és nagy ajándékokat veszünk egymásnak. Akkor is gyönyörű lehet, sőt a leggyönyörűbb, ha mindenkivel együtt, szeretetben megünnepeljük a kis Jézus születését. Valamint, ha nem is futja ajándékra, akkor sem csüggedünk, hisz saját két kezünkkel is gyárthatunk szebbnél szebb ajándékokat, de akár egy jó szó, egy régen várt mosoly is szerettünk legszebb karácsonyi ajándéka lehet.

Szánkózás közben is vigyázz magadra!

A szánkózás már-már szinte rituálénak számít generációk óta. Bárhol, ahol egy parányi hó található, és esetleg egy nagyobb domb, ott biztosan láthatsz szánkózókat.

Ez nemcsak izgalmas és mókás sport, de nagy előnye még, hogy nincsen szükség hozzá semmilyen speciális felszerelésre egy szánkón és egy védősisakon kívül.

A szánkózás remek móka és időtöltés, de néha veszélyes is lehet. Így nem árt, ha megfogadod a következő tippeket.

Miért fontos a biztonság?

Úgy tűnik, hogy a szánkózás veszélyesebb szórakozás, mint gondolnád, ugyanis minden évben jelentős azok száma, akik szánkózás közben szerzett fejsérüléssel kórházba kerülnek. A szánkózók a statisztikák szerint többször kerülnek kórházba, mint a síelők vagy a snowboardosok. Éppen ezért fontos vigyázni magunkra.

Jó dombot válassz!

Amikor hófödte dombokat látsz, biztosan mindig az jut eszedbe, hogy ez milyen jó hely a szánkózáshoz, és nem arra gondolsz, hogy igazán veszélyes is lehet. Ha szánkózni indulsz, ügyelj a következőkre:

- Keresd olyan dombot, amely viszonylag gyér, és elég lankás ahhoz, hogy legyen elég helyed és időd vész esetén lefékezni!

- Vigyázz, mert a dombok alján általában sokan parkolnak vagy úttest van, amelyekre ha rásiklasz, baleset történhet!

- Vigyázz, ugyanis az is előfordulhat, hogy tő vagy kerítés van a szánkózópálya körül!

- Győződj meg róla, hogy a domboldalon nincsenek sziklák, göröngyök vagy egyéb akadályok!

- Olyan helyet válassz, ami inkább havas, mint jeges, mert ha elesel, a jégen súlyosabb lehet a sérülésed!

- Nappal szánkózz, amikor minden láthatóbb és biztonságosabb! Ha sötétben mész csúszni, akkor mindenképpen olyan helyre menj, amelyet már jól ismersz, és nem lehetnek balesetveszélyes tényezők a környezetedben!

Öltözködj megfelelően!

Amikor szánkózol, a hó és a hideg téli idő miatt a fagyás veszélye igencsak fennáll. Légy benne biztos, hogy biztonságosan és rétegesen öltözködsz!

- Hordj praktikus ruházatot, mellé fontos a sapka, a szemüveg, kesztyű, és a bakancs – ezek mind legyenek vízállóak és hőtartóak!

- Ha sálát viselsz, légy különösen figyelmes, mert beleakadhat a szánkóba, ami balesetveszélyes!

- Hordj sisakot, ha nincsen olyan, ami kifejezetten a szánkózásra való, akkor megteszi a biciklis bukósisak is, de a lényeg, hogy vedd a fejed!

Legyen jó szánkód!

A jobb szánkót könnyen tudod irányítani, és jobban tudsz vele fékezni. Mindenképpen kerüld az olyan szánokat, amelyek műanyagból vannak, ugyanis nem biztos, hogy tudni fogod kezelni, és balesetet is szenvedhetsz vele. A legtöbb szánkó viszonylag olcsó, de a minőségiek a plusz pénzt is megérik.

Kövesd a következő egyszerű szabályokat!

Ha már megvetted a jó minőségű szánkót, felszerelkeztél biztonsági sisakkal, kiválasztottad a biztonságos dombot, akkor már nincs más hátra, csak hogy elolvassd és megfogadd a következő tippeket a saját és mások biztonsága érdekében.

- Mindenképpen legyen veled egy felnőtt, hogyha esetleg megsérülsz, akkor el tudjon látni, vagy a legvégső esetben bevinni az ügyeleltre!

- Sohase ülj háttal a szánkódra! Sose csússz le túl meredek dombon vagy hegyen, és mindig csak ülj a szánkódon, ne guggolj vagy állj.

- Sohase építs ugratót vagy akadályt, mert balesetveszélyes!

- Mindig tartsd a kezeidet a szánkón belül, és ha elesel, akkor azonnal menekülj a szánkóddal együtt – előfordulhat, hogy az utánad jövő nem tud lefékezni!

- Amikor a domb tetején vagy, ügyelj arra, hogy ne ütközz senkivel, és elég területet hagyj másoknak is!

- Sose ülj olyan szánkón, amelyet mozgó jármű húz!

A lényeg az, hogy mindig mindenki odafigyelj, és melegen öltözködj, mert akkor nem lesz semmi gond – a szánkózás jó mulatságnak ígérkezhet!

Azték horoszkóp

Szarvas (január 1.–január 13. és április 15.–április 28.)

Jellemzők: Szolgálatkész személy vagy, aki nagyon jól érzi magát beosztottként. Ha valamilyen vezetői pozícióba kerül, megbecsülöd a csapatod tagjait, és harcolsz a többiek érdekében. A családod jelenti a támaszt, erős érzelmi kötelék fűz édesapádhoz vagy egy idősebb férfi családtaghoz.

Igazi társaid: a Fű, a Párduc és a Szél.

Virág (január 14.–január 26. és április 29.–május 11.)

Jellemzők: Művészi tehetség vagy, arra született, hogy kimagaslót alkoss. Kedves, aranyos személy vagy, aki azonban sokszor nem tudja kivonni magát mások hatása alól. Ez az oka annak, hogy pletykába keveredsz, vagy téged kívánnak mások bűnbaknak állítani. A párkapcsolatban hajlamos vagy az uralkodásra.

Igazi társaid: a Nyúl, a Kígyó és a Szarvas.

Nád (január 27.–február 8. és május 12.–május 24.)

Jellemzők: A közösség mozgatórugója vagy, szereted a kalandokat, utálod a rutint, és fontos számodra, hogy az életben jót cselekedj. Kedveled a művészeteket, jó a kézügyességed, szereted

osztogatni a tanácsokat, viszont gyorsan ideges leszel, ha neked adnak tippeket. Félsz a sötétől, és tartasz a jóstól is.

Igazi társaid: a Fű, a Ház és a Mozgás.

Koponya (február 9.–február 21. és május 25.–június 6.)

Jellemzők: A legnagyobb mázlista vagy, akinek az életben szinte minden megadatik. Te vagy az, aki ki tudja várni a dolgokat, nem kapkods és nem sietsz el semmit, mert tisztában vagy vele, hogy az idő neked dolgozik. Ha megállapodsz, minden cselekedeted a párod, a családod boldogulását szolgálja.

Igazi társaid: a Nyúl, a Sas és a Késelyű.

Eső (február 22.–március 7. és június 7.–június 19.)

Jellemzők: Kevés a barátod, viszont sok az ellenséged, ami első sorban hirtelen haragodnak és „ami a szívemen, az a számon” felfogásodnak köszönhető. Nem rágódsz sokat a problémákon,

gyorsan túleszed magad a bajokon. Ha megtaláltad az igazit, egy életen át kitartasz mellette.

Igazi társaid: a Gyík, a Virág és a Szél.

Nyúl (március 8.–március 20. és november 23.–december 5.)

Jellemzők: Szerény, visszafogott vagy, pontosan tudod, hogy a különböző situációkban hol a helyed. A családod támasza vagy, aki ezer szállal kötődik az anyjához vagy egy idősebb nőrokonhoz. Romantikus, álmodozó vagy, hiszel az igaz szerelemben, az őszinte szeretetben, képes vagy az önfeláldozásra. A hangulatod ingadozó.

Igaz társaid: a Krokodil, a Kő és a Szarvas.

Krokodil (március 21.–április 2. és december 6.–december 18.)

Jellemzők: Szerencsés ember vagy, aki az életben sokra viszi, van érzéked a pénzhez. Kitartásodhoz önfegyelm és optimizmus társul, amiért felnéznek rád és csodálnak. Nagy hibád, hogy a barátokat, az

Az aztékok horoszkópja tizenkét állatövi jegy helyett bonyolult számítások alapján húsz természeti elemmel jellemzi az embert, a sorsát. Te vajon mi lehetsz? Eső, Virág, Koponya? A horoszkópból minden kiderül!

ismerősöket a családod elé helyezed, és sokkal több időt töltesz velük, mint a szeretteiddel.

Igazi társaid: a Szél, a Krokodil és az Eső.

Párduc (április 3.–április 15. és december 19.–december 31.)

Jellemzők: Életed legnehezebb feladata szembenézni a hibáiddal és vállalni a felelősséget a tetteidért. Hajlamos vagy az elkényelmesedésre, ezért sok mindenről lemaradsz. Párkapcsolatban feltétlenül őrzöd a szabadságod, miközben a társad megpróbálod birtokolni.

Igazi társaid: a Víz, a Kő és a Sas.

Fű (június 20.–július 2.)

Jellemzők: A cél szentesíti az eszközt – a siker érdekében bármit megengedhetőnek tartasz, persze csak a saját részedről. Remekül fejezed ki magad, jól megérted magad az emberekkel. Ha a kisebbrendűségi komplexusaid feltörnek, erőszakos leszel. Olyan személyl lehetsz boldog, aki engedelmeskedik neked.

Igazi társaid: a Majom, a Krokodil és a Gyík.

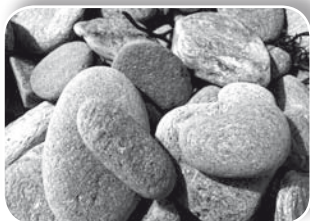
Kígyó (július 3.–július 15.)

Jellemzők: Bevált taktikád, hogy nem harcolsz, nem szállsz senkivel nyíltan szembe. Energiaraktáraid kiapadhatatlanok, ezért képes vagy a munkában is átlag feletti teljesítményt nyújtani, kitartó és szorgalmas vagy. A szerelemben nehezen találod meg az igazit, de ha ez sikerül, a társadat megbecsülöd.

Igazi társaid: a Gyík, a Kutya és a Párduc.

Kő (július 16.–július 28.)

Jellemzők: Képes vagy keményen és kitartóan küzdeni mindazért, amit célul tűztél magad elé. Soha nem adod fel, és hiszed azt, hogy az akarattal, az elszántsággal az életben mindent elérhetsz. Tudod, hogy szövetségesekre van szükséged, ezért a stílusod nem lekezelő. A szerelemben kevésbé vagy szerencsés.

Igazi társaid: az Eső, a Mozgás és a Koponya.

Majom (július 29.–augusztus 10.)

Jellemzők: Olyan ember vagy, akinek a társaságában a többiek jól érzik magukat, ezért sokan vesz-

nek körül. Pénz dolgában nem állsz a helyzet magaslatán, mert ami van, az szinte kifolyik a kezedből. A szerelemben az őszinteséget és a hűséget értékeled nagyra, és életed céljává válik a családért élés.

Igazi társaid: a Krokodil, a Nád és a Párduc.

Gyík (augusztus 11.–augusztus 23.)

Jellemzők: Kedveled a természetet, szeretsz a ház körül tevékenykedni és lustálkodni. A munkában nagy terheket tesznek a válladra, mert te vagy a legstabilabb személy. A szerelemben arra vágyakozol, hogy irányítsanak, de rendszerint olyan személlyel jössz össze, akit neked kell vezetned.

Igazi társaid: a Ház, a Szél és a Krokodil.

Mozgás (augusztus 24.–szeptember 5.)

Jellemzők: Igazi örökmozgó vagy, aki szeret úton lenni. Kevés a barátod, de rengeteg az ismerősöd, akik jönnek-mennek az életedben. Az egészséges életmód híve vagy, aktívan sportolsz, remek a humorérzéked, és nem veszed zokon, ha rajtad viccelődnek. A szerelemben igazi hódító vagy.

Igazi társaid: a Koponya, a Nád és a Párduc.

Kutya (szeptember 6.–szeptember 18.)

Jellemzők: Őszinte ember vagy, akiben a barátai, ismerősei vakon megbíznak. A járt utat a járta-

HOROSZKÓP

nért nem szívesen cseréled fel, és szereted, ha minden úgy történik, ahogy te eltervezted. Elváród, hogy mások igazodjanak hozzád, igazi falkavezér vagy, nagy hibád a féltékenységed.

Igazi társaid: a Kutya, a Ház és a Kő.

Ház (szeptember 19.–október 1.)

Jellemzők: Egész életed során rengeteget kell dolgoznod, ami nincs ellenedre, hiszen tudod, hogy csak így érhetsz el eredményt, és lehetsz idősebb korodban valaki. A szerelemben igazi Casanova vagy, nehezedre esik hűségesnek lenni, hiszen egész életedben a jobbat, a szebbet, a tökéletest keresed.

Igazi társaid: a Fű, a Párduc és a Víz.

Keselyű (október 2.–október 14.)

Jellemzők: Türelmetlen személy vagy, aki szeret azonnal a lényegre térni, felingerel, ha bármire várnod kell, vagy be kell osztanod az idődet. Óriási a lendületed, pompásak a megérzéseid, és ezekre rendszerint hallgatsz, ez sikerednek a titka. A párkapcsolatot nehézkesé teszi, hogy a távolságtartás álarcá mögé rejtéd érzéseidet.

Igazi társaid: a Keselyű, a Víz és a Kő.

Víz (október 15.–október 27.)

Jellemzők: Akár idegen emberek sorsát is a szíveden viseled, segítségére sietsz boldog-boldogtalanoknak. Ezt a jószívűséget az emberek gyakran kihasználják, és becsapnak. Szerelmes vagy a szerelem

érzésébe, ezért könnyen és gyorsan leszel szerelmes. Zenei érzéked nem mindennapi, képes vagy az energiaátadásra, rendelkezél a gyógyítás ősi képességével.

Igazi társaid: a Kutya, a Víz és a Virág.

Szél (október 28.–november 9.)

Jellemzők: A tisztaság és a becsületesség szimbóluma vagy. Utálod a hazugságot és a mértéktelenséget. Mindig megtalálod az arany középutat. Nagy távlatokban optimista vagy, de ha a holnapról van szó, akkor tele vagy aggodalommal. Állandóan a pénztelenségtől rettegsz, ezért hajlamos vagy a már-már zsugori viselkedésre.

Igazi társaid: a Koponya, a Szarvas és a Kígyó.

Sas (november 10.–november 22.)

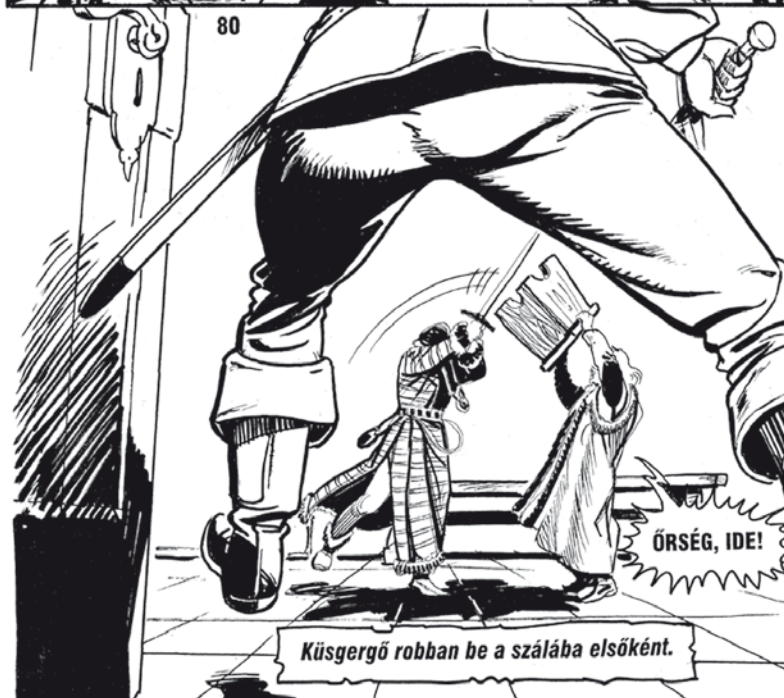

Jellemzők: Szeretsz egyedül munkálkodni, mert nagyobb adag bizalmatlanság van benned sokakkal szemben. Nagyon fontosak számodra a külsőségek, hogy milyen véleménnyel vannak rólad az emberek. A párválasztásnál mérlegelsz, inkább az eszedre hallgatsz, és aki jobb partinak bizonyul, annak mondasz igent.

Igazi társaid: a Mozgás, a Keselyű és a Nád.

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

(Folytatjuk)

Zöld és brekeg

- Mi az? Fán van, zöld és brekeg?
- ???
- Mókus, zöld kabátban idegen nyelvet tanul.

Csontváz

Bemegy a csontváz az orvoshoz, és mikor meglátja a doki, felháborodva mondja:
- Hát ilyenkor kell jönni?

Öngyújtó

- Jean, az imént leejtettem egy öngyújtót, vegye fel!
- Sajnos nem látom, uram!
- Sebaj, majd ledobok egy másikat.

Kövér indiánlány

- Hogy hívják a kövér indiánlányt?
- ???
- Pocakhontas!

A temetőn keresztül

Egy ember nagyon fél a szellemektől, éjszaka mégis a temetőn keresztül kell átmennie a faluba. Óvatosan lépked, amikor egyszer csak kopácsolást hall. Észreveszi, hogy az egyik sírnál egy fickó a sírkövet vési.
- A francba, a szívbját hozta rám... Mit csinál itt maga az éjszaka közepén?
- Elírták a nevemet, azt javítom.

Sífelszerelés

- A hirdetésre telefonálok. Maga hirdett meg egy sífelszerelést és egy after-sífelszerelést?
- Igen.
- Megmondaná kérem, hogy mi is az az after-sífelszerelés?
- Két mankó!

Mint a villám

- Na, hogy megy a lányodnak az autóvezetés?
- Mint a villám!
- Olyan gyorsan?
- Á! Hol egy fába, hol egy oszlopba csapódik.

Pöttyös labda

Móricka hazafelé az anyjának könyörög egy pöttyös labdáért. Az anyjának nincs kedve megvenni, de azt ígéri a gyereknek, hogy ha hazaérnek, azt játszanak, amit akar. Otthon Móricka azt kéri, hogy játszanak papás-mamást.
A mama belegyezik, mire Móricka így szól:
- Öltözz asszony. Megyünk és veszünk a gyerekeknek egy pöttyös labdát!

Számítógépes szépségápolás

- Mi a számítógépes szépségápolás?
- Átküldök neked egy giga bájt!

Szűk lakás

Két férfi kutyát sétáltat, és közben beszélgetnek:
- Magának igen szűk lehet a lakása!
- Igen, de honnan tudja?
- Onnan, hogy a kutyája nem széltebben, hanem föl-le csóválja a farkát.

Fogat mosni

- Móricka, te nem szoktál fogat mosni?
- Kérde a tanár.
- Dehogynem!
- Hazudsz, hiszen a leheletedből meg tudom mondani, hogy fokhagymás pirítóst reggeliztél!
- Akkor a tanár úr nagyon téved: azt tegnapelőtt ettem!

Öreg néni

Az öreg néni kényelmesen elhelyezkedik a fotelben, mellette a kutyájával. Nézi a tévét, egy vadnyugati történet van műsoron. Egyszer csak meglöki a szundikáló kutyát, és hangosan felkiált:
- Nézz csak oda, Morzsika! Ez a cowboy nem egészen normális! Folyton a lovához beszél!

Erős szervezet

Doktor a betegéhez:
- Barátom, maga csak az erős szervezetének köszönheti, hogy végül meggyógyult.
- Jó, hogy mondani tetszik. Már éppen fizetni akartam a doktor úrnak!

Ló a kocsmában

Bemegy egy ló a kocsmába, letesz egy 10 dolláros a pultra, és rámutat egy söröskorsóra. A kocsmáros meglepődik, majd kitölt a lónak egy korsó sört, a pénzt meg elteszi.
A ló megissza a sört, majd megfordul, és elindul kifelé. A kocsmáros megjegyzi:
- Na, ló vendégem se volt még!
A ló hátrafordul:
- Ha ilyen drágán adja a sört, ne is csodálkozzon rajta!

Móricka és a matektanár

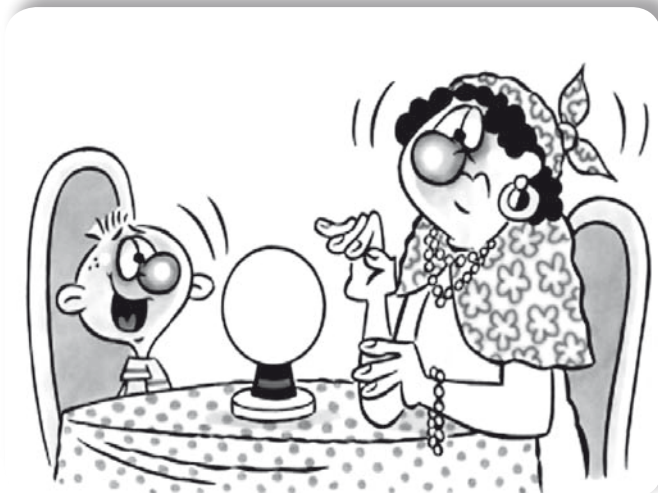
Mórickát megkérdezi a matektanár:
- Hogyan osztaná el tizenöt barackot hét gyerek közt?
- Lekvárt főznék belőle!

Mosolyog

- Mi az, amikor a hamburger mosolyog?
- ???
- Kaján vigyor!

- Látod, mondtam, hogy valóban létezik.

- Azt szeretném tudni, mit fogok kapni karácsonyra.

NEMZETÜNK NAGYJAI

Beszédes József

(Magyarakanizsa, 1787. február 13.–
Dunaföldvár, 1852. február 29.)

iskoláit Kanizsán, Szegeden, Temesváron, majd papnövendékként Egerben végezte. Ezt követően a pesti egyetem Mérnöki Intézetének (Institutum Geometrico- et Hydrotechnicum) hallgatója lett. 1813-ban mérnöki diplomájával elszerződött az Eszterházy-uradalomhoz, ahol nagy tapasztalatot szerzett a különféle vízi munkákban is.

1819-ben sikerrel pályázott az ország első vízi társulatának, a Sárvízi Társaságnak igazgató-vízmérnöki állására. Első dolga volt, hogy a Sárvíz-szabályozási terveket felülvizsgálta, és úgy módosította, hogy a Sárvíz mélyebben futó medre (a fenék-csatorna) alkalmas legyen a mocsarak lecsapolására, míg a völgylábak mentén magasabban kiépített, de a Sárvízzel szinte párhuzamosan vezetett mesterséges csatorna (az övcsatorna) a külvizek levezetése mellett a vízimalmok működtetéséhez szükséges esést és vízmennyiséget is biztosítsa. Beszédes tervei alapján 1835-ig végrehajtott munkálatok a Sió és a Kapos mentén rendezték a helyzetet.

Dunántúli sikerei a Tisza völgyében is ismertté váltak. 1830 és 1833 között a Fehér-Körös menti Arad vármegyei birtokosok felkérésére malom-csatornát tervezett. Az 1840-ben elkészült csatorna a birtokosok teljes megelégedésére szolgált. Ekkoriban már javában dolgozott nagy művén, a Dunát a Tiszával összekötő Pest-Csongrádi hajócsatorna tervén, de az elképzelés nem valósult meg.

Az elmélkedésre és írásra is hajlamos Beszédes József vízszabályozási ötleteit – gyakran még azok végleges kidolgozása előtt – közreadta a Tudományos Gyűjtemény hasábjain, vagy megjelentette a saját költségén. Tette mindezt azért, mert meggyőződése volt, hogy a vízi munkák ügye jórészt azért nem halad előre, mert mérnökeink terveiket nem teszik közzé, nem fejtenek ki mellette nyilvános propagandát. Tanulmányai vitákat is kiváltottak a szakmai körökben, pl. az Al-Duna-szabályozás kérdésében Vásárhelyi Pállal is polémiába keveredett.

Beszédes szakírói tevékenysége nagyban hozzájárult a hazai tudomány 19. századi fejlődéséhez, a mérnöki szaknyelv tökéletesedéséhez. A Magyar Tudós Társaság 1831-ben személyében első mérnök tagját választotta

meg. Megvalósult munkáiban hangsúlyt fektetett a helyi tapasztalatok és hagyományok átvételére is. Mindez a több mint száz évvel később vallott komplex vízgazdálkodás úttörőjévé avatta. Széchenyi István 1846-ban, mint a Balaton vízvidékének legjobb ismerőjétől, Beszédestől kért szakvéleményt a tó vízszintjének leszállítása, illetve a balatoni gőzhajózás kérdéskörében.

Az 1840-es évek derekától kezdve visszavonult dunaföldvári házába, népes családjá

körébe. Beszédes Józsefről az utolsó híradás 1852-ben érkezett, amely a jeles vízmérnök haláláról tudósított. Nevét Dunaföldváron és Siófokon iskola, Magyarakanizsán iskolaközpont viseli, Dunaföldváron tiszteletére szobrot állítottak, s a Dunán átívelő híd szintén az ő nevét viseli. Nevét őrzi az évente egy alkalommal megrendezett balatoni viatorlásverseny is.

Fejér László

Karinthy Frigyes

(Budapest, 1887. június 25.–Siófok,
1938. augusztus 29.)

A Markó utcai reál gimnáziumban érettségizett, utána beiratkozott a budapesti egyetem matematika-fizikaszakára, s bejárt az orvosi fakultásra és a bölcsészettudományi karra is, bár diplomát soha nem szerzett – mindenestre élet- és irodalomszemléletének egyik meghatározó szegmensét természettudományos műveltsége adja, ehhez adódik majd hozzá a freudizmus, illetve Weininger nézetei. Tizenöt

éves korában a Magyar Képes Világ folyóiratokban közölte vernei ihletettséggű, kissé parodisztikus hangú regényét, a Nászutazás a Föld középpontján keresztül-t. 1906-tól az Újság s más lapok is közlik írásait, 1908-tól a Nyugat is publikál tőle. Ekkoriban köt életre szóló barátságot Kosztolányival, Füst Milánnal, Csáth Gézával.

Az ismertséget számára az Így írtok ti című paródiakötet hozza meg 1912-ben. A

kötet célja a szórakoztatás mellett a Nyugat köre melletti állásfoglalás volt. Karinthy kommentár nélküli, a szerzői stílus sajátosságait felnagyító-torzító szatirikus bírálatnak is szánta. Ugyancsak 1912-ben jelent meg két novelláskötete (Esik a hó, Ballada a néma férfiokról), illetve az Együgyű lexikon című cikk és a Görbe tükör című humorreszkgyűjtemény, amelyben – akárcsak már említett paródiakötetében – irodalmi rangot ad a humornak és a groteszknak mint szemléletmódnak. Ennek másik megnyilvánulási helye az 1916-os Tanár úr kérem, egy diáktípusokat bemutató, ugyanakkor a gyermekkort az egyetlen valóságként bemutató, és a felnőtt létet az álom területére utaló karcolatfüzér.

Grimasz című kötetében Karinthy az elsők között tiltakozott a háború ellen, s pacifista világnézete mutatkozik meg például Utazás Faremidóba című fantasztikus regényében (1915) is. Ez a prózai műve, illetve Capillária című regénye (1926) a fantasztikus szatíra műfaj megújításának tekinthető. 1920-ban Karinthy újránősült, felesége Böhm Aranka pszichiáter: egy gyermekük született, Karinthy Ferenc, a később ismert író. Karinthy a 20-as években rendkívül élesen bírálja a diktatúrákat, és felolvasó körutakat szervez az elcsatolt területeken. 1923-ban írja meg legtöbbet vitatott regényét, a Kötéltáncot, amelyben némileg szkeptikus módon mutatja be a pozitivistát és a misztikus szemlélet konfliktusát. 1930-ban jelenik meg első verseskötete, a Nem mondhatom el senkinek című gyűjtemény. Ekkori költészetében eltávolodni igyekszik az énlírástól, s leginkább helyzeteket, gondolatokat próbál kimunkálni oly módon, hogy a szövegek felszíni rétegeiben gyakran a bravúros tréfa, a csattanó, a játék érvényesül. Nagy sikereket ért el színpadi szerzőként és műfordítóként is.

1936-ban agytumorát Svédországban megműtik, ennek az operációnak a történetét beszéli el az Utazás a koponyám körül című regény, amely mintegy főhajtás a tudomány, a megismerő értelem hatalma előtt, s szövegének képi-hallucinatív világa is figyelmet érdemel. Betegsége „ihlette” továbbá Mennyei riport című fantasztikus korszatíróját a „túlvilágról” is. Nem sokkal Üzenet a palackban című verseskötete megjelenése előtt – amely fordulatot jelent lírájában, az intellektuális költészet, a panasz, a litánia, olykor az önirónia felé fordulást – halt meg agyvérzésben egy siófoki nyaraláson, 1938-ban.

Földes Györgyi

Karácsonyi berakós

A kiemelt sorokban
Ágh István karácsonyi
versének címe rejtőzik.

Kétbetűsek:

AD, ÁL, AT, KI, OR.

Hárombetűsek:

ÁRU, DON, ETA, ÉVA,
KAR, NIL, SÁR, ZÁP.

Négybetűsek:

ÁGÁL, ÉKES, IRON, RÁLF,
STIL.

Ötbetűsek:

ANYAI, LERAK, KOSÁR,
TIARA, UNOKA.

Hatbetűsek:

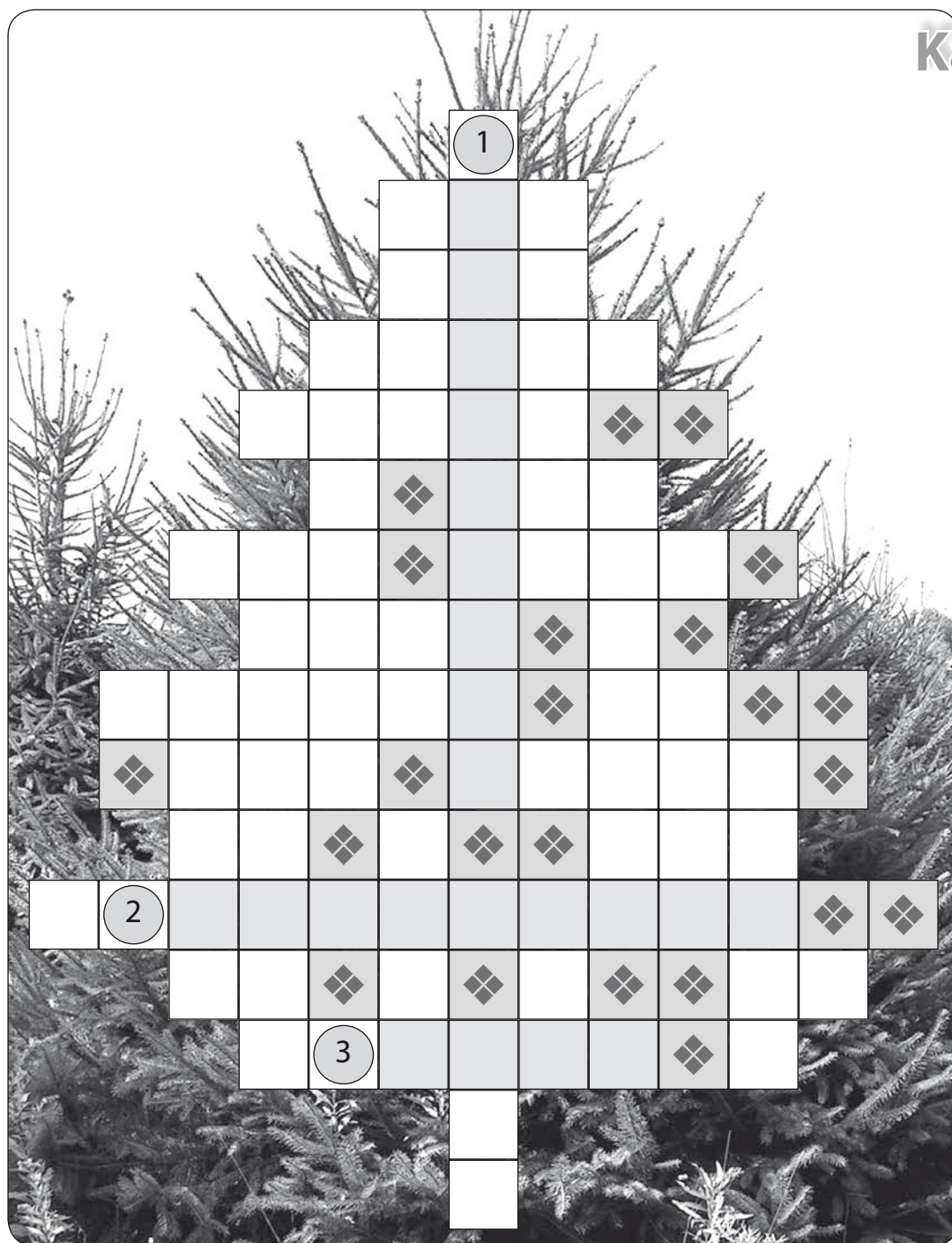
ARARÁT, FUVOLA.

Hétbetűsek:

LOVAGOL, PIKADÓ.

Nyolcbetűs:

TÁVIRATI.

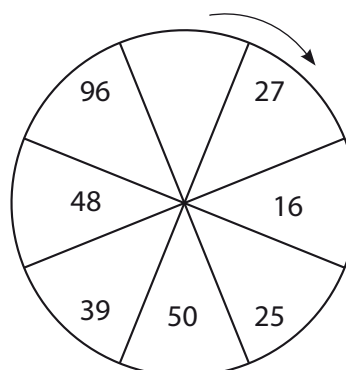

Minisudoku

	3		4
		1	
2			

1, 2, 3, 4, a megadott
számok segítségével
töltsd ki az üres
négyzeteket úgy,
hogy minden sorban,
oszlopban és a nagyobb
négyzetekben minden
szám csak egyszer
forduljon elő.

Körszámtan

A számok egy
bizonyos logika
szerint követik
egymást, csak erre
kell rájössz, s
már meg is van az
eredmény.

Rio de Janeiro, 2012. december 9.

Drága Barátom!

EZ IGEN! Teljes mértékben élvezettel olvastam át a legújabb számotokat, amit voltál kedves átküldeni! Még nem volt ilyen színvonalas, kitűnően megtervezett gyermeklap a kezemben, pedig jó néhányval találkoztam az életem során!

Nem győztem olvasni a sokrétű információkat, a viccektől a véleményezéseken, természetbemutatókon át a horoszkópig. A Brazil országról adott kis ízelítő is hitelesen jó és tömör. Éppen feljegyeztem itt egy papírra, hogy – miután átböngésem a lapot – írok a tegnap eltemetett Oscar Niemeyer úrról is, aki december 15-én töltötte volna be a 105. életévét... És megjelent

Thurzó Sándor József

a képsor és a szomorú értesítés Brasiaváros megálmódójáról és a néhány jellegzetes épületéről a lapotok végén. Bravo!, tiszta szívemből! Az utolsó műve éppen itt van 2 km-re a házamtól, a Torre de TV Digital a majdnem 200 méterével. Csodás tévétorony két hatalmas étteremmel az oldalán, mint valami repülő csészealjakk...

Gratulálok, hogy a megjelenés alatt álló lapszám már említi is ennek a világhírű építésznek a nevét, aki több, mint 600 épületet tervezett a világ számos országában.

Hát igen, arrafelé, de Nagyváradon is hózik, itt meg bikinizik a forráság...

Tegnap egy nagysikerű koncertem volt. Egyébként, február végéig tartózkodom ezen a csodás tájon, a nagyon is nyitott szívű emberek között.

A család minden tagját, a szerkesztőségi kollégáidat és a lap olvasóit szerető tisztelettel ölelem, és kívánok áldott, békés karácsonyi ünnepeket és reményekkel, örömmel, sikerekkel teli, egészséges új esztendőt:

Thurzó Sándor József
hegedűművész, egyetemi tanár
Nagyvárad, Románia /
Rio de Janeiro, Brazília

Torre de TV Digital

Ramóna díjzöne

Lipták Ramóna, a szabadkai EmArt Műhely egyik oszlopos tagja sikeresen szerepelt néhány hazai és nemzetközi rajzversenyen.

– Nyíregyházán a Magyar Népmese Napok keretében meghirdetett „Mese, mese,

meske...” magyar népmeseillusztrációs rajzpályázaton a felső tagozatos kategóriában különdíjas lett.

– A debreceni Eötvös-kupa kísérő rendezvényeként meghirdetett nemzetközi rajzversenyen a felsősök korcsoportjában az első díjat érdemelte ki.

– A Zentán meghirdetett „Élet a vizen és a vízben” elnevezésű nemzetközi rajzversenyen első díjas lett.

– A Belgrádban 29. alkalommal meghirdetett „Vasút gyermekszemmel” elnevezésű országos rajzversenyen a felsősök korcsoportjában, a grafika kategóriában második díjas lett.

EMI

Díjnyertes alkotásainak egyike

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS-SR-ID
16225794

Vajdaság
Autonóm Tartomány
kormányja

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
Alap

Szekeres László
Alapítvány

65 éves a Jó Pajtás
Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kados Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziíratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasman@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info